

gemeente
HEEZE-LEENDE

PROGRAMMABEGROTING 2015

Koersvast, ook financieel

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	3
2.	Leeswijzer	4
3.	Financieel perspectief 2015-2018	5
4.	Totaal lasten en baten programmaplan	8
5.	Programmaplan	9
	Programma 1 Fundament	10
	Programma 2 Opgroeien	22
	Programma 3 Meedoen	31
	Programma 4 Wonen	45
	Programma 5 Werken	53
	Programma 6 Duurzaamheid	62
	Programma 7 Financiën	70
6.	Paragrafen	74
	A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	75
	B. Onderhoud kapitaalgoederen	81
	C. Treasury	85
	D. Bedrijfsvoering	89
	E. Verbonden Partijen	93
	F. Grondbeleid	100
	G. Lokale Lasten	108
7.	Bijlagen	114
	Bijlage 1: Overzicht Programma – Thema's – producten	115
	Bijlage 2: Conversietabel: producten – oud programma – nieuw programma	118
	Bijlage 3: Overzicht reserves en voorzieningen	122
	Bijlage 4: Investeringschema	124
	Bijlage 5: Overzicht incidentele lasten en baten	126
	Bijlage 6: EMU-saldo	127
	Bijlage 7: Amendementen Kadernota 2015	128
	Bijlage 8: Portefeuilleverdeling college	129

1. VOORWOORD

Voor u ligt de programmabegroting met daarin het meerjarenperspectief 2015 - 2018. De eerste programmabegroting van de nieuwe coalitie. Het is een meerjarig sluitende begroting geworden zonder extra bezuinigingen of taakstellingen en daar mogen we, in deze financieel nog steeds lastige tijden, trots op zijn.

In de kadernota die de raad in juni 2014 heeft vastgesteld is een aantal ambities uit het coalitieakkoord en een aantal 'wensen nieuw beleid' als pm post opgenomen. In deze begroting zijn deze ambities verwerkt. Het gaat daarbij om:

- Het vernieuwen van de raadszaal
- Uitzenden raadsvergaderingen via de website
- Passend onderwijs
- Fietsstrook Leende – Sterksel
- Omvormen gymzaal Spoorlaan naar parkeerterrein
- Verdere professionalisering Recreatief Heeze-Leende
- Digitaliseren milieuvergunningen
- Cameratoezicht

U zult zien dat de begrotingsopzet ten opzichte van vorige jaren is veranderd. De nieuwe programma-indeling, zoals die in het coalitieakkoord is opgenomen en uitgewerkt in de kadernota heeft meer gestalte gekregen in deze begroting. Ook is de relatie tussen de programma's en de onderliggende producten nadrukkelijker gelegd. Komende jaren ontwikkelen we de begrotingscyclus en het instrumentarium – samen met de raads werkgroep planning en control – nog verder, zodat sturing op effecten en inzicht in de te behalen resultaten worden vergroot.

Met ingang van 1-1-2015 komen de gedecentraliseerde taken uit het sociale domein bij de gemeenten terecht. De laatste maanden van 2014 worden de puntjes op de i gezet om de uit de uitvoering van de taken goed te laten verlopen. Komend jaar wordt een overgangsjaar voor iedereen die hiermee te maken gaat krijgen. Het mag duidelijk zijn dat de maatschappelijke effecten van deze opgave pas over enkele jaren zichtbaar zullen zijn. Voor de gemeente is het van belang de resultaten en de uitgaven nauwlettend te monitoren en waar nodig bij te sturen.

Samenwerking komt steeds prominenter op de bestuurlijke agenda te staan. Samenwerking met burgers, met het maatschappelijk middenveld, maar ook de samenwerking met andere overheidsorganisaties – al dan niet in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling. Het is van belang om onze positie hierin te bepalen en zelf de regie te houden op al deze samenwerkingsconstructies. Komend jaar gaan wij met de gemeenteraad hierover in gesprek.

30 september 2014

Hoogachtend

Burgemeester en Wethouders van Heeze-Leende

De burgemeester

De secretaris (wnd)

2. Leeswijzer

Deze leeswijzer maakt u wegwijs in de programmabegroting. De programmabegroting is gewijzigd qua opzet vergeleken met voorgaande jaren. In 2014 hebben gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. De gemeenteraad heeft een nieuwe programma-indeling gekozen. In plaats van 10 programma's heeft de raad 7 nieuwe programma's ingesteld:

1. Fundament
2. Opgroeien
3. Meedoen
4. Wonen
5. Werken
6. Duurzaamheid
7. Financiën

De programma's bevatten thema's. De thema's zijn gedestilleerd uit het coalitieprogramma. De thema's bevatten producten (gebaseerd op de wettelijk voorgeschreven functies).

Naast een nieuwe programma-indeling heeft het Rijk aanpassingen aangebracht in de functionele indeling. Op basis van de functionele indeling moet de gemeente haar informatie aanbieden aan het CBS. Ook deze aanpassingen zijn doorgevoerd in deze programmabegroting.

In het **Programmaplan** zijn de programma's opgenomen. Per programma wordt inzicht gegeven in:

- Algemene omschrijving: vermelding van de thema's en de producten van het programma
- Bestaand beleid: weergave van zowel externe regelgeving als intern beleid en verordeningen die gelden voor het desbetreffende programma
- Per thema een beschrijving van de 3 'w-vragen':
 - A. Wat willen we bereiken?
 - B. Wat gaan we daarvoor doen?
 - C. Wat mag het kosten?

De wijzigingen in de programma-indeling en in de functionele indeling hebben tot gevolg dat de begroting 2015 niet één op één vergelijkbaar is met de vorige begroting (begroting 2014) en met de laatst vastgestelde jaarrekening (jaarrekening 2013). Bij de 3e w-vraag 'Wat mag het kosten' zijn de vergelijkende cijfers wel zo goed mogelijk aangegeven. In de bijlage treft u een overzicht van de producten aan, waarbij is aangegeven onder welk nieuw programma dit is gebracht en onder welk oud programma dit stond.

Een belangrijk onderdeel van de begroting vormt een aantal **Paragrafen**. Deze gaan over het weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, treasury, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en lokale lasten. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting. In de paragrafen staan de beleidskaders.

Het onderdeel **Bijlagen** bevat de volgende overzichten: een overzicht van de programma's - thema's – producten, een conversietabel van producten zoals ingedeeld naar de nieuwe programma's en naar de oude programma's, een overzicht van de reserves en voorzieningen, het investeringsschema, een overzicht van incidentele lasten en baten, de portefeuillevreiding van het college, de amendementen bij de Kadernota 2015 en het EMU-saldo.

De begroting en de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) krijgen een gelijke opzet. Dat betekent dat de jaarrekening 2015 op basis van de nieuwe indeling in de begroting 2015 wordt opgesteld.

3. Financieel perspectief 2015-2018

Vertrekpunt voor het financiële perspectief 2015-2018 is de eindstand van de Kadernota 2015, inclusief amendementen. In onderstaande tabel wordt gestart met de eindstand van de Kadernota 2015 inclusief indexeringen en inclusief meicirculaire (zoals opgenomen in het addendum bij de Kadernota). Vervolgens zijn de amendementen in beeld gebracht.

Meerjarenraming 2015-2018: verloop na Kadernota 2015

	2015	2016	2017	2018
Eindstand Kadernota 2015 incl indexeringen en meicirculaire	44.608	159.664	26.575	248.177
Excl. indexering professionele instellingen (amendement)	-7.723	-7.837	-7.955	-8.075
Excl. verhoging subsidiebudget (amendement)	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Wijziging in indexering op lonen 2015 2%, rest 1%	6.959	-87.700	-122.985	-131.158
Stand Meerjarenraming 2015-2018 na raad 30 juni	33.844	54.127	-114.365	98.944
Actualisatie kapitaallasten: m.n. rentelasten en inclusief aframen restant taakstelling op rente	-22.811	4.306	153.337	113.365
Riolering: obv uitgangspunten vGRP, toename t.o.v. 2017	0	0	0	-355.064
Algemene uitkering: reeds voorzien in 1e berap	-33.870	-33.850	-33.994	-33.994
GRS A2-samenwerking obv.vastgestelde begroting	-14.000	-787	-13.644	7.356
Contract Pink Roccade	56.000	0	0	0
Subsidie peuterspeelzaalwerken	-47.400	-47.808	-48.224	-48.648
Actualisatie reserves en voorzieningen	111	-300	5.242	-31.029
Afval	104.205	109.064	111.245	107.495
Bestaande Wmo-budgetten bijstellen naar beneden	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
Bestaande formatie deels inzetten voor nieuwe 3 decentralisatie taken	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Coalitieakkoord	51.833	35.840	35.347	34.853
Diverse overige mutaties	-1.292	-661	-2.104	3.796
Saldo Programmabegroting 2015	-43.380	-50.068	-77.160	-272.926

Hieronder worden de mutaties toegelicht, die in de meerjarenbegroting zijn verwerkt nadat besluitvorming over de Kadernota 2015 inclusief amendementen heeft plaatsgevonden.

Actualisatie kapitaallasten, m.n. rentelasten en inclusief aframen restant taakstelling op rente

De uitgifte van kavels loopt vertraging op ten opzichte van de planning in de vorige meerjarenbegroting. De rentekosten lopen daardoor op, met name in het jaar 2017. De boekwaarde op de grondexploitatie moet immers voor een langere periode gefinancierd worden. In de meerjarenraming 2014-2017 is een structurele taakstelling opgenomen op rentelasten/-baten voor een bedrag van € 100.000. Bij de 1^e bestuursrapportage 2014 is hiervan € 55.000 structureel gerealiseerd en verwerkt in de meerjarenraming 2015-2018. Inmiddels is onderzocht of het restant van de taakstelling ingevuld kan worden door middel van het omzetten van de huidige leningenportefeuille tegen een lager rentepercentage. Het omzetten van de leningenportefeuille brengt agiokosten met zich mee. Per saldo leidt het omzetten van de leningenportefeuille zelfs tot een financieel nadeel. Dat betekent dat het restant van de taakstelling op rente ad € 45.000 niet realiseerbaar is. In de meerjarenraming 2015-2018 is deze dan ook afgeraamd.

Riolering

De lasten en baten van riolering zijn geraamd op basis van de uitgangspunten van het vigerende Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP). Het toevoegen van de jaarschijf 2018 leidt tot een voordeel ten opzichte van de jaarschijf 2017. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere lasten in het jaar 2018 (storting renovatie riolering). In 2015 wordt het vGRP geactualiseerd. De uitkomsten hiervan kunnen in de meerjarenbegroting tot afwijkingen leiden. Hiermee kan in deze begroting uiteraard nog geen rekening worden gehouden.

Algemene uitkering

In het addendum bij de Kadernota 2015 is de algemene uitkering op basis van de meicirculaire 2014 doorgerekend. Bij de 1^e bestuursrapportage 2014 was al rekening gehouden met een negatief effect op de algemene uitkering van afgerond € 33.000 vanwege de bijstelling van de maatstaven. Dit was dan ook al in de stand van de Kadernota opgenomen, voordat het addendum werd verwerkt. In bovenstaand overzicht wordt dit gecorrigeerd.

GRS A2-samenwerking op basis van vastgestelde begroting

Op 24 juni 2014 heeft het Algemeen Bestuur de begroting 2015-2018 van de GRSA2 vastgesteld. Deze begroting wijkt af van de concept begroting waarop het raadsvoorstel was gebaseerd. Daarnaast was bij de 1^e bestuursrapportage 2014 al rekening gehouden met een bijstelling van de begroting voor I&A. Deze documenten hebben elkaar gekruist. In onze meerjarenraming zijn de geactualiseerde cijfers opgenomen.

Contract Pink Roccade

Medio 2014 is onze gemeente geconfronteerd met fors hogere contractkosten met ingang van 2015. Deze tegenvaller is eenmalig verwerkt in de meerjarenbegroting. Ook overige gemeenten die met Pink Roccade werken zijn hiermee geconfronteerd. Momenteel wordt onderzocht of deze verhoging van de contractkosten alsnog naar beneden kan worden bijgesteld en of het contract kan worden omgezet dan wel kan worden beëindigd.

Subsidie peuterspeelzaalwerken

Uit de rekeningcijfers blijkt dat de beleidsregel peuterprogramma met ingang van het jaar 2015 uit het verlaagde budget versterking peuterspeelzalen kan worden gefinancierd.

Actualisatie reserves en voorzieningen

De jaarschijf 2018 laat ten opzichte van voorgaande jaren een positief effect. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de aanschaf van materieel voor de buitendienst (vrachtwagen en aanhangers) ten laste van de reserve (ten gunste van de exploitatie).

Afval

In de meerjarenraming 2014-2017 is rekening gehouden met een hogere opbrengst uit de afvalstoffenheffing. Voor de meerjarenraming 2015-2018 is een realistische doorrekening gemaakt. Dit leidt echter tot een structureel lagere opbrengst dan waarmee in de vorige meerjarenraming rekening is gehouden.

Bestaande Wmo-budgetten bijstellen naar beneden

Gelet op de huidige inzichten kunnen de bestaande Wmo-budgetten naar beneden worden bijgesteld.

Coalitieakkoord

Vanuit het coalitieakkoord zijn de volgende onderwerpen opgenomen in de meerjarenbegroting 2015-2018:

Coalitieakkoord	2015	2016	2017	2018
Vernieuwen raadzaal (€ 100.000, 25 jr. 4%)	6.000	7.840	7.680	7.520
Uitzenden raadsvergaderingen via website	Binnen huidige budgetten oplossen			
Passend onderwijs	Geen extra kosten			
Fietsstrook Leende en Sterksel (€ 125.000, 15 jr. 4%)	10.833	13.000	12.667	12.333
Omvormen gymzaal Spoorlaan naar parkeerterrein	Moet zichzelf terugbetalen			
Verdere professionalisering Recreatief Heeze-Leende	15.000	15.000	15.000	15.000
Digitaliseren milieuvergunningen	20.000	0	0	0
Cameratoezicht	0	pm	pm	pm
Totaal coalitieakkoord	51.833	35.840	35.347	34.853

De bedragen in dit overzicht zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2015-2018

Conclusie

Uit het bovenstaand overzicht waarin het verloop van de begrotingsmutaties na de Kadernota 2015 zijn weergegeven, blijkt dat alle jaarschijven in de meerjarenbegroting 2015-2018 tot een positief begrotingssaldo leiden. Het begrotingsresultaat is verwerkt op programma Financiën (programma 7) op de post 'begrotingsresultaat'. Van belang is om op te merken dat het eerste jaar of het laatste jaar in een vierjaarsperiode, reëel structureel sluitend moet zijn. Met andere woorden de structurele lasten moeten worden gedekt door structurele baten. In 2015 zijn, naast structurele lasten en baten ook incidentele lasten en baten opgenomen. Voor het overzicht van incidentele lasten en baten wordt verwezen naar de bijlage bij deze begroting.

Geconcludeerd kan worden dat de jaarschijf 2015 een structureel sluitende begroting laat zien. Dat betekent dat de begroting 2015-2018 structureel sluitend is.

4. TOTAAL LASTEN EN BATEN PROGRAMMAPLAN

Lasten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Programma 1 Fundament	4.447	4.439	4.260	4.207	4.221	4.246
Programma 2 Opgroeien	2.886	2.810	6.198	4.795	4.637	4.634
Programma 3 Meedoen	5.256	5.393	5.996	6.064	5.788	5.800
Programma 4 Wonen	3.095	3.229	4.020	5.559	6.164	5.215
Programma 5 Werken	5.322	5.372	5.649	9.184	5.945	5.474
Programma 6 Duurzaamheid	4.159	4.044	3.870	3.958	4.250	4.054
Programma 7 Financiën	820	1.078	564	493	530	776
Totaal lasten	25.985	26.365	30.557	34.260	31.535	30.199

Baten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Programma 1 Fundament	-285	-398	-329	-334	-339	-344
Programma 2 Opgroeien	-115	-180	-246	-179	-182	-186
Programma 3 Meedoen	-405	-417	-301	-290	-257	-246
Programma 4 Wonen	-1.971	-1.363	-1.513	-3.041	-3.607	-2.714
Programma 5 Werken	-2.789	-3.160	-3.346	-6.911	-3.677	-3.196
Programma 6 Duurzaamheid	-2.806	-3.113	-3.180	-3.330	-3.480	-3.637
Programma 7 Financiën	-17.312	-17.656	-20.183	-20.173	-19.949	-19.854
Totaal Baten	-25.683	-26.286	-29.099	-34.259	-31.491	-30.177

Saldo voor bestemming	302	79	1.458	1	44	23
------------------------------	------------	-----------	--------------	----------	-----------	-----------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	649	0	175	67	72	72
Aanwending reserves	-1.292	-79	-1.632	-69	-116	-95
Saldo	-643	-79	-1.458	-1	-44	-23

Saldo na bestemming	-341	0	0	0	0	0
----------------------------	-------------	----------	----------	----------	----------	----------

5. PROGRAMMAPLAN

Programma 1: Fundament

Algemene omschrijving

Programma Fundament omvat de volgende thema's en producten:

Thema	Product
1. Bestuur	001 Bestuursorganen 002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders 006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer
2. Samenwerking	005 Bestuurlijke samenwerking
3. Openbare orde en veiligheid	140 Openbare orde en veiligheid 120 Brandweer en rampenbestrijding
4. Dienstverlening	----> Geen specifiek product
5. Burgerzaken	003 Burgerzaken 004 Baten en lasten secretarieleges burgerzaken 724 Lijkbezorging 732 Baten begraafplaatsrechten
6. Burgerparticipatie	----> Geen specifiek product
7. Dorpsraden	002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders

Bestaand beleid

De hoofdlijnen van beleid zijn vastgelegd in verordeningen en reglementen. Naast de hoofdlijnen zijn diverse bestuurlijke kaders te onderscheiden die richting geven aan het dagelijkse handelen, waaronder:

Intern	Jaar	Extern
Algemeen		– Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) – Algemene Wet Bestuursrecht
Inkoopbeleid 2013 Handboek inkopen 2013 Beleid maatschappelijk verantwoord inkopen 2013	2013	– EU aanbestedingsregels (Bao en Bass)
Algemene inkoopvoorwaarden	2013	–
Besluiten college B&W inzake aanbestedingen	2014	–
Algemeen bevoegdhedenregister 2013	2013	–
Uitkerings- en pensioenverordening wethouders	1997	– Gemeentewet (art. 16) – Wet dualisering Gemeentebestuur
Verordening op het Presidium		
Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2014	2014	

Intern	Jaar	Extern
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Heeze-Leende 2014	2014	
Reglement van orde voor de ronde tafelgesprekken van de gemeente Heeze-Leende 2014	2014	
Verordening commissie bezwaarschriften gemeente Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard en de Gemeenschappelijke Regeling A2-Samenwerking	2012	– Gemeentewet
Verordening BRP	2014	– Burgerlijk Wetboek – Gemeentewet – Wet BRP
Handboek BRP	2014 (wordt ter besluitvorming aangeboden aan het college (augustus/september 2014))	Wet BRP
Beheerregeling BRP	2014 (wordt nog aangepast in 2014)	Wet BRP
Legesverordening	jaarlijks	Gemeentewet
Reglement Burgerlijke stand	2014	Burgerlijk wetboek
Legesverordening	jaarlijks	Gemeentewet
Brandveiligheidsverordening	2013	
Algemeen plaatselijke verordening	2013	Gemeentewet
Kadernota Integraal veiligheidsbeleid	2011-2014	
Uitvoeringsprogramma Integrale veiligheid	2014	
Veiligheidsmonitor	2013	
Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)	jaarlijks	
Evenementenbeleid	2013	
Verordening lijkbezorgingsrechten 2014	2014	

1. Bestuur

A. Wat willen we bereiken?

De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat bestuurders onder een vergrootglas liggen waar het gaat om integriteit en transparantie van besturen. We willen dan ook bereiken dat integriteit als

vanzelfsprekendheid wordt gezien en we streven verdere transparantie van het bestuurlijk handelen na.

De rekenkamercommissie doet onafhankelijk onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid in de gemeente. De rekenkamercommissie ondersteunt de raad in zijn controlerende rol. Sinds 2006 werkten we samen met de gemeenten Son en Breugel, Nuenen en Waalre in het samenwerkingsverband Rekenkamercommissie De Groene Rand (tot 2013 maakte de gemeente Best ook deel uit van het samenwerkingsverband). De samenwerking is in mei 2014 beëindigd. De gemeenteraad heeft in 2013 aangegeven de toekomstige samenwerking voor de rekenkamerfunctie te willen zoeken in A2 verband. Tevens wil de raad meer gaan werken met korte onderzoeken, quick scans en een modernere aanpak om het leereffect bij onderzoeksresultaten te versterken. Hiervoor worden in 2014 de mogelijkheden onderzocht zodat in 2015 met de nieuwe opzet kan worden gestart.

B. Wat gaan we daarvoor doen?

Nieuwe inrichting van de raadszaal

Een raads werkgroep is gestart met een inventarisatie van noodzakelijke en/of gewenste aanpassingen. Daarbij gaat het om de twee belangrijkste functies van de raadszaal: vergaderruimte voor de raadsvergaderingen en trouwlocatie.

Uitzending van raadsvergaderingen via de gemeentelijke website

In de kadernota is aangegeven dat de uitzendingen van de raadsvergaderingen in de toekomst via de gemeentelijke website plaatsvinden. Dit betekent dat de website hierop moet worden aangepast, er extra servercapaciteit noodzakelijk is voor de extra bandbreedte en dat hiervoor geschikte apparatuur moet worden aangeschaft.

De raads werkgroep die zich bezighoudt met de inrichting van de raadszaal neemt dit mee in de uitwerking.

Als in de toekomst de raadsvergaderingen via de website worden uitgezonden dan vervalt de uitzending via RTV Horizon en daarmee vervalt ook de bijdrage die de gemeente doet voor de uitzending van de raadsvergaderingen.

Samenwerking Rekenkamerfunctie

Een raads werkgroep, bestaande uit vier raadsleden en de griffier, gaat in het najaar 2014 in overleg met een afvaardiging van de gemeenteraden van Cranendonck en Valkenswaard om de mogelijkheden voor het oprichten van een gezamenlijke onafhankelijke rekenkamercommissie te onderzoeken. Daarnaast zal de werkgroep voorstellen doen voor een efficiënte aanpak van onderzoek om het leereffect te versterken. Dit moet leiden tot een voorstel voor de raad voor de invulling van een nieuwe rekenkamerfunctie in Heeze-Leende vanaf 2015.

C. Wat mag het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Bestuursorganen	881	892	772	777	785	793
Bestuursondersteuning college van B&W	1.003	753	660	662	670	672
Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	151	142	89	90	91	92
Totaal lasten	2.034	1.788	1.521	1.530	1.546	1.557

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Bestuursorganen	0	0	0	0	0	0
Bestuursondersteuning college van B&W	0	0	0	0	0	0
Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	2.034	1.788	1.521	1.530	1.546	1.557
------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0
Saldo na bestemming	2.034	1.788	1.521	1.530	1.546	1.557

De financiële consequenties voor de inrichting van de raadszaal zijn afhankelijk van de keuzes die de raads werkgroep maakt. Als wordt uitgegaan van een investering van € 100.000 dan betekent dit een structurele last van € 8.000.

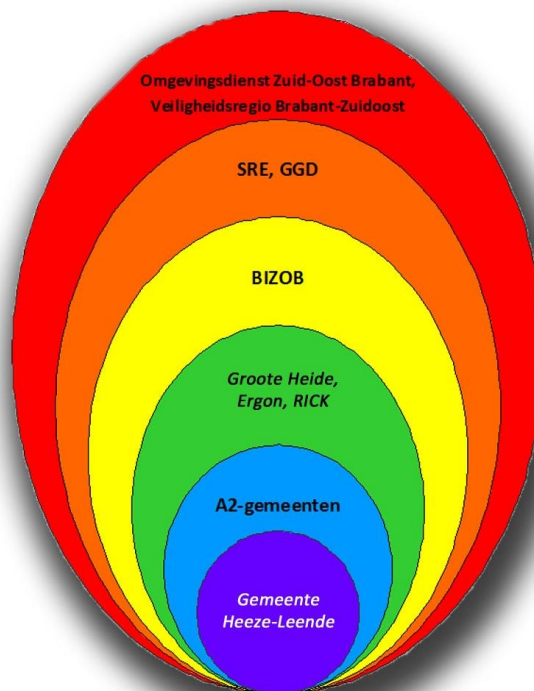
Ook voor de uitzendingen van de raadsvergaderingen via de website maakt de raads werkgroep een nadere onderbouwing. Het gaat om structurele lasten voor de extra benodigde bandbreedte en incidentele lasten zoals servercapaciteit en apparatuur. Verwacht wordt dat de structurele lasten vergelijkbaar zijn met de jaarlijkse bijdrage aan Radio Horizon. Dat betekent dat alleen de incidentele lasten overblijven. Deze worden geschat op € 4.450. De financiële onderbouwing door de raads werkgroep zal hierin duidelijkheid verschaffen.

Het budget voor de rekenkamercommissie is in 2013 verlaagd met 0,15 eurocent per inwoner en bedraagt nu 1,35 euro per inwoner. Het budget wordt besteed aan onderzoek en presentiegeld van de onafhankelijke leden.

2. Samenwerking

A. Wat willen we bereiken?

In het coalitieakkoord 'Koersvast in sterk veranderende tijden' is opgenomen dat samenwerking een krachtig antwoord is op complexe opgaven. Samenwerking is geen doel op zich, maar is gericht op het versterken van onze eigen (bestuurs-)kracht, met behoud van eigen identiteit en autonomie. Samenwerken versterkt het vermogen om de gestelde doelen te realiseren, vergroot de continuïteit, vermindert de kwetsbaarheid en draagt bij de lasten te verlagen. We hebben interlokale samenwerkingsverbanden, bovenlokale, regionale en bovenregionale, zoals hieronder schematisch is weergegeven.

Samenwerkingsverbanden Heeze-Leende

B. Wat gaan we daarvoor doen?

A2-samenwerking

De GRSA2, ofwel de A2 samenwerking met daarin de gemeenten Heeze-Leende, Valkenswaard en Cranendonck, heeft de afgelopen jaren meer vorm en inhoud gekregen.

In 2014 hebben de colleges van de A2 gemeenten besloten om alle bedrijfsvoeringstaken in 2015-2016 onder te brengen in de A2. De uitwerking en implementatie wordt in 2015 verder vormgegeven. Vooruitlopend hierop is in 2014 de samenwerking op het gebied van P&O al opgestart. Vanaf november 2014 worden de P&O-teams van de drie gemeenten samengevoegd en deze gaan als één team werken.

Verbonden partijen

Zoals in bovenstaande figuur zichtbaar is gemaakt, kent gemeente Heeze-Leende diverse samenwerkingsrelaties. In de paragraaf Verbonden Partijen worden onze geformaliseerde samenwerkingsverbanden omschreven.

C. Wat mag het kosten

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Bestuurlijke samenwerking	224	207	218	223	227	232
Totaal lasten	224	207	218	223	227	232

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Bestuurlijke samenwerking	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	224	207	218	223	227	232
------------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	224	207	218	223	227	232
----------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Voor de implementatie van bedrijfsvoering in de GRSA2 wordt een separaat voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd met een financiële onderbouwing.

De kosten van de diverse Verbonden Partijen zijn opgenomen in de producten bij de desbestemmende programma's. In de paragraaf Verbonden Partijen zijn de samenwerkingsverbanden nader toegelicht.

3. Openbare orde en Veiligheid

A. Wat willen we bereiken?

Heeze-Leende moet een veilige en leefbare gemeente zijn voor mensen die hier wonen, werken en recreëren. We streven ernaar zowel de objectieve als de subjectieve veiligheid te behouden en waar mogelijk te verbeteren. De objectieve veiligheid is de feitelijke veiligheid, die onderbouwd kan worden met statistieken. Subjectieve veiligheid heeft betrekking op het veiligheidsgevoel van mensen.

Om dit te realiseren wordt op verschillende terreinen samengewerkt: van vergunningverlening tot en met handhaving zijn diverse partijen betrokken bij openbare orde en veiligheid.

B. Wat gaan we daarvoor doen?

Openbare orde en veiligheid valt uiteen in een aantal onderwerpen:

Brandweer

De gemeente Heeze-Leende maakt deel uit van de veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost (VRBZO). Jaarlijks wordt het uitvoeringsprogramma door het hoofd brandweezorg opgesteld en uitgevoerd. Zie voor een verdere toelichting op de Veiligheidsregio de paragraaf Verbonden Partijen.

Rampenbestrijding

Rampenbestrijding wordt vanuit de Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost gecoördineerd door middel van het Regionaal Crisisplan. Dit plan biedt logische, heldere kaders en kwaliteitseisen met betrekking tot de regionale crisisbeheersingsstructuur.

Van de gemeente wordt verwacht dat zij net als de hulpdiensten snel en professioneel reageert bij een ramp of crisis. Om dit te kunnen realiseren beschikken we over een goed opgeleide en toegeruste crisisbeheersingsorganisatie.

Integrale veiligheid

De gemeente is de regisseur op het gebied van lokale veiligheid. Deze rol wordt ingevuld door middel van het maken van afspraken met onze partners en het hierover (intensief) communiceren met de inwoners. Er wordt een Kadernota integrale veiligheid 2015-2018 opgesteld waarin deze aanpak wordt uitgewerkt en de regierol verder wordt geoptimaliseerd. Deze kadernota wordt jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.

In 2015 wordt daarnaast ook de mogelijkheid van camerabeveiliging verkend in samenwerking met ondernemers.

Integrale handhaving

Handhaving richt zich de komende jaren steeds meer op preventief toezicht.

Repressief handhaven blijft soms noodzakelijk. Om tot een effectief toezicht te komen, moet gekeken worden naar slimmer en beter toezicht. Aan de hand van een jaarlijks handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) wordt handhaving in Heeze-Leende uitgevoerd en geëvalueerd.

We willen een brede inzet van een bijzondere opsporingsambtenaar (BOA) op kleine ergernissen, zoals het bestrijden van honden(poep)overlast, zwerfvuil, het verkeerd aanbieden van huisvuil en verkeerd geparkeerde auto's. Ook het toezicht van de nieuwe Drank- en Horecawet voeren de BOA's uit. Hierbij moet gedacht worden aan leeftijdscontroles en controle op voorschriften drank- en horecavergunning.

C. Wat mag het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Brandweer en rampenbestrijding	1.115	1.123	915	869	829	828
Openbare orde en veiligheid	262	390	272	272	275	276
Totaal lasten	1.377	1.512	1.188	1.141	1.104	1.104

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Brandweer en rampenbestrijding	-12	-95	-37	-36	-35	-34
Openbare orde en veiligheid	-19	-5	-5	-5	-5	-5
Totaal Baten	-31	-100	-42	-41	-40	-39

Saldo voor bestemming	1.346	1.412	1.146	1.100	1.064	1.065
------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	1.346	1.412	1.146	1.100	1.064	1.065
----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

De meeste kosten voor Openbare Orde en veiligheid zitten structureel in de begroting.

De resultaten van het haalbaarheidsonderzoek camerabeveiliging worden separaat aangeboden aan de gemeenteraad, inclusief een financiële onderbouwing.

4. Dienstverlening

A. Wat willen we bereiken?

Het verbeteren van de dienstverlening is in het coalitieprogramma 2014-2018 'Koersvast in sterk veranderende tijden' als een van de speerpunten aangegeven, waarbij inwoners en bedrijven centraal staan. In maart 2014 heeft het college van burgemeester en wethouders het Programma Focus vastgesteld, waarmee aan dit speerpunt uitvoering wordt gegeven.

Met het programma Focus willen we de volgende doelstellingen realiseren:

1. Het bieden van een betrouwbare en transparante dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen waarbij we adequaat en snel kunnen reageren op klantvragen
2. Continue kwaliteitsverbetering en kwaliteitsborging van onze klantprocessen
3. Het resultaat is wat telt
4. Samenwerking, zowel intern als extern en vanuit het principe 'samen met in plaats van vóór'
5. De ontwikkeling van onze organisatiecultuur waarmee we willen bereiken dat die zich kenmerkt door een dienstverlenende en professionele houding en gedrag. Burgers en bedrijven worden voortdurend goed, snel en makkelijk geholpen.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

1. Voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van de basisregistraties en basisvoorzieningen (NUP verplichtingen) en het treffen van de noodzakelijke voorbereidingen voor de basisregistraties zoals opgenomen in Paragraaf Bedrijfsvoering. Met het stelsel van basisregistraties wordt onder meer beoogd de dienstverlening voor de burger te vergemakkelijken, de administratieve lasten terug te dringen en de gegevenshuishouding op orde te brengen. De volgende basisregistraties maken deel uit van programma Focus:
 - Basisregistratie personen (BRP)
 - Binnengemeentelijk gebruik basisgegevens (BGB)
 - Basisregistratie grootschalige topografie (BGT)
 - Basisregistratie ondergrond (BRO)
 - Koppeling tussen Basisregistratie Adressen en gebouwen (BAG) en WOZ
 - Basisregistratie Topografie (BRT)
 - Basisregistratie Kadaster (BRK)
 - Basisregistratie Nieuwe Handelsregister (NHR)
 - Basisregistratie Loon, Arbeid Uitkeringsverhoudingen (BLAU)
2. Uitbreiden en doorontwikkelingen van het digitale loket, waarbij burgers en bedrijven meer mogelijkheden hebben om digitaal zaken met ons te doen. Dit houdt onder andere in het

inrichten van een snelbalie vergunningen op de website, eHerkenning (DIGID voor bedrijven, de website inrichten conform de toptaken en mogelijkheden onderzoeken van social media. Voor de doorontwikkeling van onze website gaan wij werken met een burgerpanel.

3. De processen optimaliseren, waarbij de focus ligt op korte doorlooptijden, hoge kwaliteit, lage kosten met als doel gemak voor de burger en efficiëntie voor de organisatie. Een adequate afhandeling realiseren voor de openbare ruimtemeldingen, ondersteund met nieuwe technieken.
4. Doorontwikkelen kwaliteitshandvest door servicenormen te koppelen aan processen.
5. Implementeren van de Midoffice (geautomatiseerd systeem dat de frontoffice koppelt met de backoffice applicaties), zodat zaakgericht en digitaal gewerkt wordt en informatie gemakkelijk vindbaar en toegankelijk is voor iedereen, omdat informatie op één plek bewaard wordt. Intern willen we onze informatiehuishouding verder digitaliseren en toewerken naar zoveel mogelijk papierloos werken en vergaderen.
6. Sturingsinformatie wordt structureel verzameld, zodat continu gestuurd wordt op de kwaliteit van dienstverlening aan de burger via alle kanalen (zoals doorlooptijden, wachttijden etc.).
7. Om de doorontwikkeling van onze organisatie te realiseren gaan we ook werken aan de organisatiecultuur, competentie management, het nieuwe werken en strategisch HR beleid. Dit is nader uitgewerkt in paragraaf Bedrijfsvoering.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Geen specifieke middelen						
<i>Totaal lasten</i>						

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Geen specifieke middelen						
<i>Totaal Baten</i>						

Saldo voor bestemming	0	0	0	0	0	0
------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves						
Aanwending reserves						
<i>Saldo</i>						

Saldo na bestemming	0	0	0	0	0	0
----------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

De kosten van programma Focus zijn verdeeld over allerlei producten in deze programmabegroting.

5. Burgerzaken

A. Wat willen we bereiken?

De reguliere taken uitvoeren conform wet- en regelgeving correct uitvoeren. Daarnaast willen wij conform de landelijke agenda het komende jaar de kwaliteit van persoonsgegevens verhogen. Wij willen bereiken dat onze gegevens kwalitatief hoogwaardig en betrouwbaar zijn en voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen van het ministerie. Dit met als doel om klaar te zijn voor de aansluiting op de Basisregistratie Personen in 2017/2018.

Op 18 maart 2015 staan de verkiezingen gepland voor de leden van de Provinciale Staten en het Waterschap. We organiseren de verkiezingen op een dusdanige manier, zodat iedere burger kan voldoen aan zijn stemrecht.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Zelfevaluatie

In 2015 wordt aan de hand van de uitkomsten van het instrument zelfevaluatie (uitvoering 1 oktober 2014) voor reisdocumenten en de Basisregistratie Personen (BRP) de kwaliteit en de borging van de processen en procedures geoptimaliseerd. Dit is een jaarlijks instrument, waarbij een score van 90% of hoger behaald moet worden.

Daarnaast wordt in 2015 de Baseline II verwacht, waarbij aan de hand van de selecties van het ministerie eventuele geconstateerde afwijkingen/fouten in de persoonslijsten opgelost moeten worden.

Verkiezingen

Indelen van de gemeente in kiesdistricten en aanwijzen van stemlocaties. De BRP is de basis voor de bepaling van de kiesgerechtigdheid van burgers in de gemeente. Het gaat hierbij om de selectie die vanuit de BRP moet worden gemaakt om het kiesregister te vervaardigen en stempassen te laten drukken.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Burgerzaken	727	832	976	956	981	987
Baten en lasten secretarieleges burgerzaken	70	83	343	344	349	353
Lijkbezorging	15	16	10	10	10	9
Totaal lasten	813	931	1.329	1.310	1.340	1.349

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Burgerzaken	0	0	0	0	0	0
Baten en lasten secretarieleges burgerzaken	-252	-296	-286	-292	-298	-303
Baten begraafplaatsrechten	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Totaal Baten	-254	-297	-288	-293	-299	-305

Saldo voor bestemming	558	634	1.042	1.017	1.040	1.044
------------------------------	------------	------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	558	634	1.042	1.017	1.040	1.044
----------------------------	------------	------------	--------------	--------------	--------------	--------------

In 2015 is een bedrag begroot van € 15.000 voor verkiezingen van de Provinciale Staten en het Waterschap. Gezien de onduidelijkheid rondom de planning van de Baseline II en het feit dat wij nog niet kunnen inschatten hoeveel werk dit met zich meebrengt, is vooralsnog voor deze activiteit niets begroot.

6. Burgerparticipatie

A. Wat willen we bereiken?

Communicatie wordt steeds meer een interactief proces. De burger vraagt steeds meer openheid van en betrokkenheid bij de gemeentelijke beleidsvorming. We willen een meer open en actieve communicatie, waardoor burgers een aantal beleidsbeslissingen ook beter begrijpen en aanvaarden.

Communicatie is daarbij niet alleen gericht op het 'overbrengen van de boodschap'; steeds meer worden burgers betrokken bij gemeentelijke projecten en beleidsvoorbereiding. Dit betekent dat hun inzet onderdeel wordt van het proces.

B. Wat gaan we daarvoor doen

Deskundigheidsbevordering

De communicatiemedewerkers ondersteunen de beleidsmedewerkers en projectleiders door communicatieadvies te geven en hen te begeleiden bij de trajecten die samen met burgers worden opgepakt.

Communicatiemiddelen en -uitingen

Daarnaast blijven de communicatieadviseurs ondersteunende communicatiemiddelen maken en organiseren, denk daarbij aan participatie-/informatieavonden, nieuwsbrieven, folders, het huis aan huis blad, webteksten en social media, persberichten en de raadsinformatiebrief.

Uitbreiding digitaal kanaal

In 2015 gaan we ons digitale kanaal nog verder uitbreiden, verbeteren en optimaliseren, zodat de gemeente ook blijft voldoen aan de eisen die het ministerie aan ons stelt op het gebied van digitale dienstverlening (onderdeel van dienstverleningsconcept Antwoord©: via elk kanaal is de kwaliteit van dienstverlening gelijk; toegankelijk, betrouwbaar en zo eenvoudig mogelijk!).

Inzet burgerpanel

Ook gaan we in 2014/2015 van start met een burgerpanel. Dit burgerpanel kunnen we op gezette tijden allerlei onderzoeksvragen stellen om onze dienstverlening te verbeteren of om meer te weten te komen over hoe burgers over bepaalde beleidsonderwerpen denken. Een van de eerste zaken die we willen onderzoeken is hoe burgers onze communicatiemiddelen waarderen, welke middelen gebruiken ze, welke middelen zijn overbodig, hoe kunnen we burgers het beste bereiken etc.

Evaluatie van de gemeentelijke website

In 2015 wordt ook de gemeentelijke website geëvalueerd.

RTV Horizon

Met RTV Horizon is een aantal gesprekken gevoerd over toekomstige ontwikkelingen, waarbij van beide kanten wensen zijn uitgesproken. In 2015 worden nieuwe afspraken gemaakt over de toekomst. Daarbij wordt meegenomen dat de gemeentelijke bijdrage voor de uitzendingen van de raadsvergadering komt te vervallen als de raadsvergaderingen in de toekomst via de gemeentelijke website worden uitgezonden. Als wordt besloten om de raadsvergaderingen via de website uit te zenden dan wordt de bijdrage aan RTV Horizon dus verlaagd.

C. Wat mag het kosten

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Geen specifieke middelen						
<i>Totaal lasten</i>						

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Geen specifieke middelen						
<i>Totaal Baten</i>						
Saldo voor bestemming	0	0	0	0	0	0

Reserves

<i>(bedrag x € 1.000)</i>	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves						
Aanwending reserves						
Saldo						
Saldo na bestemming	0	0	0	0	0	0

Voor de uitvoering van communicatie zijn structureel budgetten beschikbaar in de begroting. Alle activiteiten worden uit dit budget bekostigd. De communicatiekosten zijn verdeeld over allerlei producten in deze programmabegroting.

7. Dorpsraden**A. Wat willen we bereiken?**

De gemeente speelt ten aanzien van leefbaarheid en sociale samenhang vooral een faciliterende rol. We verwachten van inwoners dat zij in eerste instantie zelf initiatief nemen en zich verantwoordelijk voelen voor de leefbaarheid, sociale samenhang en veiligheid van hun eigen buurt/wijk. Dit sluit ook aan bij de zogenoemde kantelinggedachte: wat kunnen mensen zelf (eigen kracht) en wat kan het eigen netwerk betekenen. Vervolgens wordt gekeken welke algemene voorzieningen (b.v. op wijk/buurniveau) er zijn. Pas als dit onvoldoende oplevert kan een beroep worden gedaan op individuele/maatwerkvoorzieningen. De dorpsraden spelen een belangrijke rol in het kader van leefbaarheid en sociale samenhang. De dorpsraden van Leende en Sterksel en de kerngroep Leenderstrijp zijn onder andere actief op het terrein van wonen, welzijn en zorg in het dorp.

B. Wat gaan we daarvoor doen?

Via convenanten zijn afspraken gemaakt over afstemming met en facilitering door de gemeente. Vanuit de dorpsraden ontstaan nieuwe burgerinitiatieven zoals een zogcoöperatie in Leende, zorgondersteuners in Leenderstrijp en burenhulp in Sterksel. Waar nodig willen we dergelijke burgerinitiatieven stimuleren en ondersteunen.

C. Wat gaat het kosten?**Lasten**

<i>Producten (bedrag x € 1.000)</i>	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Bestuursondersteuning college van B&W	0	0	4	4	4	4
Totaal lasten	0	0	4	4	4	4

Baten

<i>Producten (bedrag x € 1.000)</i>	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Bestuursondersteuning college van B&W	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	0	0	4	4	4	4
------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Reserves

<i>(bedrag x € 1.000)</i>	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	0	0	4	4	4	4
----------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Wat mag het programma Fundament kosten

Lasten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Bestuur	2.034	1.788	1.521	1.530	1.546	1.557
2. Samenwerking	224	207	218	223	227	232
3. Openbare orde en veiligheid	1.377	1.512	1.188	1.141	1.104	1.104
4. Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
5. Burgerzaken	813	931	1.329	1.310	1.340	1.349
6. Burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0
7. Dorpsraden	0	0	4	4	4	4
Totaal lasten	4.447	4.439	4.260	4.207	4.221	4.246

Baten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Bestuur	0	0	0	0	0	0
2. Samenwerking	0	0	0	0	0	0
3. Openbare orde en veiligheid	-31	-100	-42	-41	-40	-39
4. Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
5. Burgerzaken	-254	-297	-288	-293	-299	-305
6. Burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0
7. Dorpsraden	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-285	-398	-329	-334	-339	-344

Saldo voor bestemming	4.162	4.041	3.930	3.873	3.882	3.902
------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming programma 1	4.162	4.041	3.930	3.873	3.882	3.902
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Programma 2: Opgroeien

Algemene omschrijving

In dit programma staat de jeugd centraal. Het programma Opgroeien omvat de onderwerpen jeugdbeleid, passend onderwijs en onderwijshuisvesting, waarbij wij een koppeling willen realiseren tussen de Wet passend onderwijs en de decentralisatie Jeugdzorg. Schoolbesturen krijgen de opdracht en de middelen om elk kind passend onderwijs te bieden. Gemeenten worden verantwoordelijk voor hulp aan jeugdigen en ouders in gezin, wijk en buurt. Beide partijen krijgen de opdracht om de speelvelden met elkaar te verbinden en de plannen over en weer af te stemmen.

Programma Opgroeien omvat de volgende thema's en producten:

Thema	Product
1. Jeugdbeleid	670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (onderdeel Jeugd) 671 Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd (onderdeel Jeugd) 682 Individuele voorzieningen Natura jeugd 683 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd
2. Centrum voor Jeugd en Gezin	715 Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)
3. Kinderopvang en peuterwerk	650 Kinderdagopvang
4. Voor en Vroegschoolse Educatie	480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs (VVE)
5. Onderwijs	421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting 431 Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting 480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs

Bestaand beleid

De hoofdlijnen van beleid zijn vastgelegd in verordeningen en reglementen. Naast de hoofdlijnen zijn diverse bestuurlijke kaders te onderscheiden die richting geven aan het dagelijkse handelen, waaronder:

Intern	Jaar vaststelling	Extern
Verordening voorziening huisvesting onderwijs gemeente Heeze-Leende	2009 (nieuwe wordt in dec. 2014 afgerond)	Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra
Verordening leerlingenvervoer voortgezet onderwijs	2014	Wet primair en voortgezet basisonderwijs
Lokale Educatieve agenda (LEA) 2013-2015	2013	
Beleidskader toezicht handhaving gemeente Heeze-Leende	2013	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
Beleidsregel peuterprogramma	2010	
VVE beleid	2012	Wet Oké
Beleidsplan jeugdhulp en verordening jeugdhulp	2014 (wordt in december 2014 afgerond)	Jeugdwet

1. Jeugdbeleid

Het leven van kinderen en jongeren speelt zich op veel verschillende plaatsen af en zowel leeftijdsgenoten als volwassenen hebben invloed op de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het jeugdbeleid is dan ook gericht op de gehele levensloop van het kind (van minimaal 9 maanden tot 23 jaar) en allerlei aspecten zijn van belang zoals talentontwikkeling, het bevorderen van het welzijn, risicosignalering, preventie, hulpverlening en repressieve maatregelen.

De gemeenten waren al verantwoordelijk voor het preventieve jeugdbeleid. Vanaf 1 januari 2015 zijn de gemeenten in het kader van de decentralisatie jeugdzorg ook verantwoordelijk voor jeugd-GGZ (kinderen met psychiatrische problematiek), hulp voor kinderen met een verstandelijke beperking (ook intramurale zorg), de gesloten jeugdzorg in het kader van ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen en de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

A. Wat willen we bereiken?

Met het Jeugdbeleid willen we bereiken dat:

- jeugdigen opgroeien in een kansrijk en veilig thuis
- jeugdigen opgroeien tot actieve burgers die deelnemen aan de samenleving
- jeugdigen zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn

Naast de bestuurlijke en financiële decentralisatie (transitie), die gepaard gaat met een forse bezuiniging, moet er ook een inhoudelijke omslag (transformatie) in het werken binnen de jeugdzorg worden gerealiseerd. De jeugdhulp is gemakkelijk toegankelijk, op maat en zo dicht mogelijk bij de jeugdige georganiseerd. Hierbij gaan we eerst uit van de mogelijkheden die jeugdigen, ouders en hun leefomgeving zelf hebben. Als dit niet voldoende is, is hulp nabij. In overleg met jeugdigen en ouders wordt bekeken welke hulp nodig is. Hierbij blijft steeds het uitgangspunt: één gezin, één generalist. Wij leggen hierbij verbinding met andere leefdomeinen: zorg, onderwijs, werk en inkomen, sport en veiligheid.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Preventie, actieve vroegsignalering en nazorg

We zetten lokaal sterk in op preventie, actieve vroegsignalering en nazorg. Dit om problemen tijdens het opgroeien en opvoeden van jeugdigen te voorkomen en langdurige zorg te beperken. Dit doen we door nauw samen te werken met de basisvoorzieningen zoals het onderwijs en de kinderopvang. Daarnaast bieden we bijvoorbeeld voorlichtingsactiviteiten en ondersteuningsprogramma's voor opvoeders.

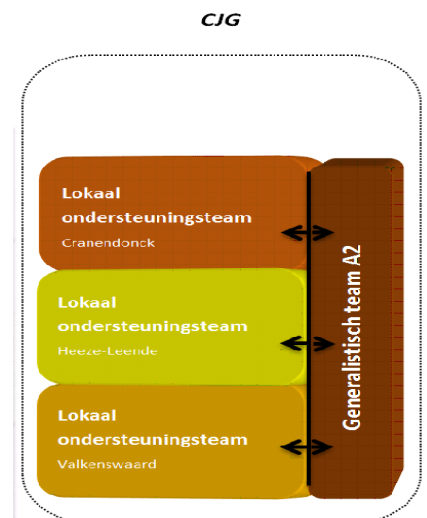
Samenwerking in A2-verband

Bestuurlijk is vastgesteld dat de voorbereidingen voor de drie decentralisaties (dus naast de jeugdzorg, ook de participatiewet en decentralisatie AWBZ) gezamenlijk op A2-niveau opgepakt worden. We koppelen hieraan ook de invoering van het Passend Onderwijs, ook wel de vierde 'D' genoemd. Gemeenten en onderwijs hebben de opdracht om deze beleidsvelden met elkaar te verbinden en de plannen over en weer af te stemmen. Voor de afstemming tussen het onderwijs en de jeugdhulp voeren gemeenten en samenwerkingsverbanden jaarlijks een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO).

Toegang tot de jeugdhulp

Voor de toegang tot de jeugdhulp gaan we per gemeente uit van lokale ondersteuningsteams (LOT's) (de huidige CJG's) en één team in A2-verband bestaande uit professionals die hulp bieden als de vraag van jeugdigen en ouders complex is. De LOT's en het A2-team vormen vanaf 2015 op A2-niveau samen het nieuwe CJG.

De LOT's bieden per gemeente met kennis en advies ondersteuning aan de basisvoorzieningen zoals het onderwijs, kinderopvang etc. De professionals binnen het LOT komen in actie als zij vanuit een school een signaal krijgen of direct vanuit de inwoners een vraag krijgen over opgroeien en opvoeden. Als het complexe problematiek betreft schakelt het LOT het A2-team in. Het gaat dan om niet-alledaagse vraagstukken

die zich op meerdere leef- en ontwikkelings-gebieden afspelen. Het A2-team werkt dus zeer nauw samen met de LOT's.

Vanwege de nieuwe taken die naar de gemeenten komen wordt in 2014/2015 onderzocht en bepaald welke omvang en expertises/disciplines voor het CJG wenselijk zijn.

Samenwerking in regionaal verband (21 gemeenten)

Regionaal inkooptraject

De gemeente Eindhoven is voor de regio Zuidoost-Brabant centrumgemeente voor de inkoop van specialistische jeugdzorg. Op basis van een dienstverlenings- en samenwerkingsovereenkomst zijn tussen de gemeente Eindhoven en de regiogemeenten de volgende afspraken gemaakt voor het inrichten van een inkooporganisatie tot 1 januari 2017:

- De financiële en beleidsmatige verantwoordelijkheid van elke individuele gemeente blijft in tact.
- Elke gemeente bepaalt zelf welke en hoeveel producten ze afnemen
- De inkooporganisatie gaat zich, in overleg met de regiogemeenten, ook richten op innovatie van zorg op prestatie management. Innovatie is nodig om de transformatie in de jeugdzorg tot stand te kunnen brengen en prestatie management zorgt ervoor dat voortdurend nagegaan wordt of de instellingen aan hun opdracht voldoen.

Organiseren van bovenlokale voorzieningen

Voor bijna alle specialistische hulpvormen werken we in regionaal verband samen op het niveau van Zuidoost-Brabant. Enerzijds omdat de Jeugdwet verplichte samenwerking voorschrijft op de zorgvormen jeugdbescherming, jeugdreclassering en AMHK. Anderzijds omdat het effectiever is om met 21 gemeenten samen te werken in het borgen van de wettelijke zorgcontinuïteit in 2015 (Regionaal Transitie Arrangement), het vormgeven van de gewenste inhoudelijke transformatie in de zorg en het kostenefficiënter inrichten van de Jeugdzorg.

- De functies jeugdbescherming en jeugdreclassering worden tot 2016 nog voortgezet bij Bureau Jeugdzorg. Vanaf 2016 moet er één regionaal gecertificeerde instelling voor de jeugdbescherming en jeugdreclassering gerealiseerd zijn.
- Oprichten van een integrale crisisdienst voor zowel jeugd als volwassenen. Door de koppeling tussen de jeugd en volwassenen crisisdienst, kan er breed gekeken worden wat er nodig is om de veiligheid terug te brengen. Het streven is om in overleg met de diverse instellingen in regionaal verband de integrale crisisdienst in 2015 te kunnen realiseren.
- Gemeenten hebben de opdracht om van het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) een gecombineerd steunpunt te maken onder de noemer Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). De medewerkers van het AMK (Bureau Jeugdzorg) en het SHG (Lumens en LEV groep) worden in 2015 in één team en onder één aansturing gebracht. Met betrekking tot de uiteindelijke organisatorische positionering van het AMHK zal op een later moment in regionaal verband een besluit worden genomen, waarbij het uitgangspunt is de realisatie van het AMHK per 1 januari 2016.

Regionaal Transitie Arrangement

In de Jeugdweg geldt voor 2015 een overgangsrecht voor cliënten. Dat betekent dat gemeenten voor 2015 in regionaal verband afspraken gemaakt hebben met betrekking tot continuïteit van zorg voor zittende en wachtlijstcliënten per 31 december 2014:

- De zorg voor zittende en wachtlijstcliënten per 31 december 2014 kan worden voortgezet voor de duur van de indicatie, tot uiterlijk 31 december 2015
- Er worden aan zorgaanbieders geen garanties gegeven over budgetten, anders dan die direct samenhangen met de cliënten waarvoor zorgcontinuïteit in 2015 geldt.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Sociaal-cultureel werk	95	88	0	0	0	0
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	0	0	289	286	285	285
Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	0	0	311	311	311	312
Individuele voorzieningen natura jeugd	0	0	1.649	1.554	1.464	1.464
Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd	0	0	206	192	180	180
Jeugdgezondheidswerk, maatwerkdeel	117	140	0	0	0	0
Totaal lasten	212	228	2.454	2.343	2.240	2.241

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Sociaal-cultureel werk	0	0	0	0	0	0
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	0	0	0	0	0	0
Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	0	0	0	0	0	0
Individuele voorzieningen natura jeugd	0	0	0	0	0	0
Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd	0	0	0	0	0	0
Jeugdgezondheidswerk, maatwerkdeel	51	0	0	0	0	0
Totaal Baten	51	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	263	228	2.454	2.343	2.240	2.241
------------------------------	------------	------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	263	228	2.454	2.343	2.240	2.241
----------------------------	------------	------------	--------------	--------------	--------------	--------------

In de meicirculaire 2014 zijn gemeenten geïnformeerd over het macrobudget voor 2015. Voor Heeze-Leende is het budget € 2.217.032 gebaseerd op historische gegevens over het gebruik van jeugdzorg op gemeentelijk niveau. De landelijke verdeling van middelen ligt nog niet vast en we moeten rekening houden met een herverdeling van het bestaande budget tussen gemeenten met ingang van de begroting 2016.

De decentralisatie betekent een forse financiële opgave. In bovengenoemd bedrag is voor 2015 al een rijkskorting van 4% verwerkt. Voor de jaren 2016 en 2017 wordt door het Rijk nogmaals een korting doorgevoerd van 5%. In totaal kort het rijk van 2015 tot en met 2017 14%.

Vanwege deze efficiencykorting moeten gemeenten met minder middelen uitvoering geven aan de nieuwe taken. Bovendien moet het al jaren stijgende beroep op jeugdzorg worden omgebogen. Voor het vormgeven van deze ombuiging vindt (in de regio Zuidoost Brabant) op de zorgvormen ambulante hulp, dagbehandeling en intramurale zorg een extra uitname van 6% van het rijksbudget plaats: de zogenaamde transformatiebijdrage. Deze transformatiebijdrage wordt ingezet op het versterken van de lokale/subregionale zorginfrastructuur, zodat we de nieuwe taken en transformatiedoelstellingen van de jeugdwet kunnen uitvoeren. Dat betekent dat er, inclusief de korting die het Rijk op het jeugdzorgbudget toepast, in 2015 10%, in 2016 15% en vanaf 2017 20% minder budget voor (een aantal) zorgvormen beschikbaar komt.

Naast het transitiebudget ontvangt de gemeente financiële middelen via een decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin van € 287.469. Deze middelen worden ingezet voor het LOT, voor werkzaamheden die nu al (binnen het huidige CJG) plaatsvinden.

2. Centrum voor Jeugd en Gezin, jeugdgezondheidsbeleid

A. Wat willen we bereiken?

We willen een zo gezond mogelijke jeugd in Heeze-Leende. De jeugdgezondheidszorg is van belang voor het bevorderen, beschermen en bewaken van de lichamelijke, cognitieve en psychosociale ontwikkeling van jeugdigen. Het streven is om verschil in gezondheid te verkleinen en iedereen gelijke kansen op gezondheid te bieden.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

De Wet publieke gezondheid verplicht de gemeente tot het uitvoeren van een landelijk uniform Basis Takenpakket op het terrein van de jeugdgezondheidszorg. De uitvoering van deze taken gebeurt door Zuidzorg (0-4 jaar) en de GGD (5-18 jaar). Hierbij kan gedacht worden aan het consultatiebureau van Zuidzorg, maar ook aan de schoolonderzoeken van kinderen door de GGD. Daarnaast worden in overleg met Zuidzorg en de GGD maatwerkproducten afgenomen waarbij de keuze wordt afgestemd op gesignaleerde problematiek in Heeze-Leende. Hierbij kan gedacht worden aan opvoedingsondersteuning, groepsvoorlichting, contactmomenten op maat etc.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Centra voor jeugd en gezin	179	178	296	296	298	299
Totaal lasten	179	178	296	296	298	299

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Centra voor jeugd en gezin	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	179	178	296	296	298	299
------------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	179	178	296	296	298	299
----------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

De gemeente ontvangt financiële middelen via een decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin (zie jeugdbeleid). De kosten van de jeugdgezondheidszorg komen ten laste van deze decentralisatie-uitkering. De uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 5-18 jaar is opgenomen in de jaarlijkse subsidie aan de GGD.

3. Kinderopvang en peuterwerk

A. Wat willen we bereiken?

Kwaliteit kinderopvang en gastouders

We willen bereiken dat de kinderopvangorganisaties en gastouders die kinderopvang en peuterwerk in onze gemeente aanbieden voldoen aan de kwaliteitseisen conform de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko).

Peuterwerk

Door het faciliteren van peuterwerk willen we de ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar bevorderen. Door de inzet van professioneel peuterwerk wordt de ontwikkeling van kinderen gestimuleerd door het ontmoeten van en samen spelen met andere kinderen, het vroegtijdig signaleren van ontwikkelingsproblemen en door ondersteuning te bieden wanneer dit zich voordoet.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Kwaliteit kinderopvang en gastouders

De gemeente is op grond van de Wko verantwoordelijk voor registratie, toezicht en handhaving. De gemeente zorgt dat het landelijk register kinderopvang en peuterspeelzalen (LRKP) up tot date wordt gehouden. Op basis van de Wko en in opdracht van de gemeente inspecteert de GGD jaarlijks de volgende vormen van kinderopvang (dagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureau).

Daarnaast vinden jaarlijks steekproefsgewijs inspecties plaats bij gastouders (5% van het aantal gastouders). De inspecties richten zich op hygiëne, veiligheid, pedagogisch beleid, inzet van personeel, accommodatie en ouderinspraak. Als blijkt dat kinderopvangorganisaties, het gastouderbureau en gastouders niet aan de kwaliteitseisen voldoen dan start de gemeente een handhavingstraject. In de gemeente Heeze-Leende staan vijf kinderopvangorganisaties met diverse locaties, één gastouderbureau en 38 gastouders in het LRKP geregistreerd.

Voor de uitvoering van registratie, toezicht en handhaving binnen de Wko is in 2015 een bedrag van € 26.530,- in de begroting opgenomen. Deze kosten zijn niet te verrekenen met de desbetreffende instellingen.

Peuterwerk

Het peuterwerk is in de gemeente Heeze-Leende geïntegreerd met de kinderopvang. Dat betekent dat de kinderopvangorganisaties het peuterwerk uitvoeren. Op grond van de beleidsregel 'peuterprogramma' faciliteert de gemeente door middel van een gemeentelijke subsidie de ouders van peuters die geen aanspraak kunnen maken op de kinderopvangtoeslag. Voor het beschikbaar stellen van een gemeentelijke subsidie is in 2015 een bedrag van € 20.000,- in de begroting opgenomen.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Kinderdagopvang	205	253	194	198	202	205
Totaal lasten	205	253	194	198	202	205

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Kinderdagopvang	-110	-114	-109	-111	-114	-116
Totaal Baten	-110	-114	-109	-111	-114	-116

Saldo voor bestemming	94	138	85	86	88	89
------------------------------	-----------	------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	94	138	85	86	88	89
----------------------------	-----------	------------	-----------	-----------	-----------	-----------

4. Voor- en Vroegschoolse Educatie

A. Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat met behulp van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) risico's op taal(spraak)achterstanden bij kinderen worden voorkomen, zodat alle kinderen in Heeze-Leende zich optimaal kunnen ontwikkelen. Uitgangspunten van de doorgaande ontwikkelingslijn voor 2 tot 6 jarigen worden geborgd.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Aan kinderen met een VVE-indicatie wordt een VVE-kindplaats aangeboden. In samenspraak met de directies van basisscholen, de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar en de vijf kinderopvangorganisaties heeft de gemeente VVE-Beleid en een actieplan vastgesteld. Actiepunten, naast wettelijke uitgangspunten, die nog moeten uitgevoerd zijn: het opstellen van VVE-locatieplannen, waarin kinderopvang afspraken maakt met basisscholen over het VVE-aanbod en het opstellen van een kwaliteitsmonitor VVE, zodat de voortgang van de kwaliteit van VVE kan worden gevolgd. In relatie tot de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar wordt ingezet op duidelijker afspraken ten aanzien van de VVE-indicaties.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	55	57	96	96	97	98
Totaal lasten	55	57	96	96	97	98

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	-13	-19	-19	-19	-19	-19
Totaal Baten	-13	-19	-19	-19	-19	-19

Saldo voor bestemming	42	38	77	77	78	79
------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	42	38	77	77	78	79
----------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

De gemeente Heeze-Leende ontvangt op basis van de OAB-regeling 2011-2015 een geoormerkt budget van € 19.091 per jaar. Deze middelen worden met name ingezet voor het aanbod van de VVE-kindplaatsen. De gemeente ontvangt vanaf 2011 financiële middelen. Aangezien VVE pas vanaf 2013 is ingezet, is er sprake van een restantbedrag VVE. Dit bedrag wordt ingezet voor: VVE-scholing voor pedagogisch medewerkers, ouderbetrokkenheid of VVE-kwaliteitsmonitor.

5. Onderwijs

A. Wat willen we bereiken?

Integrale Kindcentra (IKC)

We willen bereiken dat kinderen en jongeren een optimale start krijgen, doordat partijen binnen het onderwijs en welzijn intensief samenwerken in een brede school/ IKC ten aanzien van de doorgaande ontwikkelingslijn.

Passend onderwijs

We willen bereiken dat in het kader van de Wet Passend onderwijs alle leerlingen – ook de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben – een zo passend mogelijke plek in het onderwijs krijgen, zo dicht mogelijk bij huis.

Onderwijshuisvesting

We willen bereiken dat er sprake is van duurzaam/ toekomstgerichte beschikbare onderwijsruimte die efficiënt wordt ingevuld en waarvan de capaciteit in evenwicht is met de huidige en toekomstige leerlingaantallen.

Centrumplan Leende

Met de vaststelling van het gemeentelijk integraal huisvestingplan in 2002 besloot de raad dat het afgelopen moest zijn met het knip- en plakwerk bij de scholen en dat er gezocht moest worden naar goede structurele oplossingen. Waar mogelijk moeten deze oplossingen bijdragen aan de versterking en verduurzaming van de centra van de kernen.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Integrale Kindcentra

We willen IKC-vorming stimuleren door efficiënte huisvesting onder één dak. Kernpartners binnen de IKC zijn het onderwijs en de kinderopvang. Zij dienen een gezamenlijke focus te hebben op de doorgaande ontwikkelingslijn van 0-12 jarigen en stellen een pedagogisch plan op voor de brede school

en dienen te voldoen aan de resultaat-/prestatieafspraken zoals opgenomen in de Lokaal Educatieve Agenda 2013-2015. Jaarlijks evalueren wij zowel de fysieke (ruimte-invulling) als de inhoudelijke component binnen het LEA-overleg.

Passend onderwijs

De regionale samenwerkingsverbanden primair onderwijs en voortgezet onderwijs hebben de primaire verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Wet Passend onderwijs. Op basis van deze verantwoordelijkheid hebben zij voor ieder kind een ondersteuningsplicht en moet zij een kind altijd plaatsen. De gemeente is primair verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer en de invulling van de leerplichtfunctie. Ook is de gemeente eerstverantwoordelijk voor het opstellen van een visie en beleidsplan voor de toekomstige taken jeugdzorg. In onderlinge afstemming tussen gemeente en het onderwijs wordt passend onderwijs in samenhang gebracht met de zorg voor jeugd. Jaarlijks vindt er op regionaal niveau een OOGO-overleg (Op Overeenstemming Gericht Overleg) plaats tussen gemeenten en met een vertegenwoordiging van het regionaal samenwerkingsverband.

Onderwijshuisvesting

Naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen en wet- en regelgeving wordt een strategische visie op onderwijshuisvesting opgenomen in de Kindcentra (KC)-notitie (de fysieke en inhoudelijke componenten liggen in elkaars verlengde). We komen tot nieuwe huur- en gebruiksovereenkomsten voor de MFA's en stellen een nieuwe verordening onderwijshuisvesting en een meerjarenuitvoeringsprogramma op.

Centrumplan Leende

De raad heeft op maandag 10 december 2012 besloten in te stemmen met een samenwerking tussen de gemeente en de corporaties woCom, Wooninc. en Wonen Limburg (vof cl) ter realisatie van een nieuwe multifunctionele accommodatie (mfa) in het centrum van Leende en daarvoor financiële middelen ter beschikking te stellen. In dit mfa komen een nieuwe brede school, dorps huis de Meent en een gymzaal.

Op 9 juli 2013 werd een intentieovereenkomst gesloten met de drie corporaties. Ter uitvoering van deze overeenkomst hebben de drie woningcorporaties formeel een voorstel bij ons neergelegd op 19 februari 2014. Het college is momenteel in gesprek met de corporaties én met de gebruikers om dit verder uit te werken.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Basisonderwijs, onderwijshuisvesting	131	96	2.102	812	799	797
Bijzonder basisonderwijs, onderwijshuisvesting	548	577	0	0	0	0
Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting	0	0	714	704	651	639
Bijzonder speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting	1.068	1.141	0	0	0	0
Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	359	280	341	345	351	356
Totaal lasten	2.106	2.095	3.157	1.861	1.800	1.791

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Basisonderwijs, onderwijshuisvesting	4	0	-114	-44	-45	-46
Bijzonder basisonderwijs, onderwijshuisvesting	-43	-42	0	0	0	0
Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting	0	0	0	0	0	0
Bijzonder speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting	0	0	0	0	0	0
Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	-4	-4	-4	-4	-4	-4
Totaal Baten	-43	-46	-118	-48	-49	-50

Saldo voor bestemming	2.063	2.048	3.039	1.813	1.751	1.741
------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	71	0	0	0
Aanwending reserves	-1	0	-1.500	0	0	0
Saldo	-1	0	-1.429	0	0	0

Saldo na bestemming	2.062	2.048	1.610	1.813	1.751	1.741
----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Integrale Kindcentra

Er zijn geen specifieke middelen beschikbaar voor de brede school/ IKC-ontwikkeling. De ontwikkeling dient gerealiseerd te worden binnen de bestaande budgetten vanuit de LEA, het jeugdbeleid en VVE. Voor de inzet van deze middelen is cofinanciering met betrokken partners een vereiste.

Passend onderwijs

Samenwerkingsverbanden ontvangen middelen in het kader van passend onderwijs. Gemeenten ontvangen per 1 januari 2015 middelen in het kader van de jeugdhulpplicht (zorgondersteuning in het kader van de AWBZ) en dyslexie. Passend onderwijs heeft (mogelijk) financiële gevolgen voor wettelijke taken van de gemeente in het kader van onderwijshuisvesting, leerplicht en leerlingenvervoer.

Onderwijshuisvesting

Uit de meicirculaire blijkt dat de gemeente € 245.000 minder aan middelen binnen het educatiedeel ontvangt. Dit is het gevolg van de bezuinigingsmaatregel vanuit de motie Haersma-Buma en de nieuwe verdeelsleutel middelen buitenonderhoud, die overgeheveld is naar het lumpsum van schoolbesturen.

Uitgangspunt is om zoveel mogelijk budgetneutraal beleid te voeren. In het kader van de wetswijziging overheveling buitenonderhoud gaat de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud over naar schoolbesturen. Het wordt vanaf 2015 daarom niet meer voor de onderhoudsvoorziening gereserveerd. De gebouwen worden zonder bruidsschat overgedragen. De huurovereenkomsten met het onderwijs worden aangepast. Mogelijk moet er nog geput worden uit het resterend bedrag van de voorziening onderhoud schoolgebouwen en krijgt de gemeente te maken met een begrotingstekort.

Centrumplan Leende

Om de voorliggende ontwikkeling mogelijk te maken heeft de raad in 2012 € 692.000 toegevoegd aan de reserve Centrumplan Leende. In totaal is er nu € 1.744.900 beschikbaar voor het centrumplan Leende. Behalve de toevoeging aan de reserve heeft de raad ook ingestemd met een extra structurele last in onze begroting van € 210.000 vanaf 2016

Wat mag het programma Opgroeien kosten

Lasten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Jeugdbeleid	212	228	2.454	2.343	2.240	2.241
2. Centrum voor Jeugd en Gezin	179	178	296	296	298	299
3. Kinderopvang en peuterwerk	205	253	194	198	202	205
4. Voor en vroegschoolse Educatie	55	57	96	96	97	98
5. Onderwijs	2.106	2.095	3.157	1.861	1.800	1.791
Totaal lasten	2.756	2.810	6.198	4.795	4.637	4.634

Baten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Jeugdbeleid	51	0	0	0	0	0
2. Centrum voor Jeugd en Gezin	0	0	0	0	0	0
3. Kinderopvang en peuterwerk	-110	-114	-109	-111	-114	-116
4. Voor en vroegschoolse Educatie	-13	-19	-19	-19	-19	-19
5. Onderwijs	-43	-46	-118	-48	-49	-50
Totaal Baten	-115	-180	-246	-179	-182	-186

Saldo voor bestemming	2.641	2.631	5.952	4.616	4.455	4.449
------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	71	0	0	0
Aanwending reserves	-1	0	-1.500	0	0	0
Saldo	-1	0	-1.429	0	0	0

Saldo na bestemming programma 2	2.639	2.631	4.523	4.616	4.455	4.449
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Programma 3: Meedoen

Algemene omschrijving

De essentie van dit programma is zoals de naam al zegt meedoen en participeren, waarbij wij ons richten op wat mensen wél kunnen in plaats van wat zij niet (meer) kunnen. Het programma Meedoen omvat de onderwerpen Wet maatschappelijke ondersteuning, Sport, Kunst en cultuur, Bibliotheekwerk, Senioren/ouderenbeleid, Dorpshuizen, Volksgezondheid, Subsidiebeleid en Accommodatiebeleid.

Het programma Meedoen omvat de volgende thema's en producten:

Thema	Product
1. Wet maatschappelijke ondersteuning	661 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo 662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo 667 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo 670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (onderdeel Wmo) 671 Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd (onderdeel Wmo) 672 PGB Wmo en Jeugd (onderdeel Wmo)
2. Senioren/ouderenbeleid	670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (ouderen)
3. Volksgezondheid	714 Openbare gezondheidszorg
4. Bibliotheekwerk	510 Openbaar bibliotheekwerk
5. Cultuur	002 Bestuursondersteuning college van B&W 480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs 540 Kunst 821 Stads- en dorpsvernieuwing
6. Muziekonderwijs	511 Vormings- en ontwikkelingswerk
7. Combinatiefuncties sport en cultuur	480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs
8. Subsidiebeleid	580 Overige recreatieve voorzieningen (subsidieprogramma)
9. Dorpshuizen	670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (dorpshuizen)
10. Sport	530 Sport 531 Groene sportvelden en terreinen
11. Accommodatiebeleid	580 Overige recreatieve voorzieningen (multifunctionele accommodatie)

Bestaand beleid

De hoofdlijnen van beleid zijn vastgelegd in verordeningen en reglementen. Naast de hoofdlijnen zijn diverse bestuurlijke kaders te onderscheiden die richting geven aan het dagelijkse handelen, waaronder:

Intern	Jaar vaststelling	Extern
Subsidieverordening 2012	2011	
Nota subsidiebeleid 2012	2012	
Beleidsplan Wmo	2014	Wmo
Verordening Wmo	2014)	Wmo
Nota Lokaal Gezondheidsbeleid	2013	Wet Publieke Gezondheid

1.1. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Vanaf 1 januari 2015 is de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) van kracht. De Wmo 2015 maakt onderdeel uit van de hervormingen van de langdurige zorg. De gemeente krijgt de volgende nieuwe taken en bijbehorende budgetten: individuele begeleiding, groepsbegeleiding (dagbesteding) en kortdurend verblijf (inclusief vervoer), mantelzorgcompliment, financiële maatwerkvoorziening voor chronisch zieken en gehandicapten, anonieme hulplijn en

cliëntenondersteuning (MEE). Ook komt de taak Beschermd wonen met begeleiding naar gemeenten, maar hiervoor is centrumgemeente Eindhoven verantwoordelijk. Verder worden de aanspraken op huishoudelijke hulp vervangen door een maatwerkvoorziening voor degenen die het echt nodig hebben. Tot slot dient een regionaal steunpunt Huiselijk Geweld en Advies- en Meldpunt Kindermishandeling te worden ingericht. Dit vloeit voort uit zowel de Wmo 2015 als uit de Jeugdwet.

A2 samenwerking

Bestuurlijk is vastgesteld dat de A2 gemeenten de voorbereidingen voor de drie decentralisaties gezamenlijk oppakken. Kerngedachte van de samenwerking is dat de kennis en kunde van de drie gemeentelijke organisaties worden gebundeld waardoor synergie-effecten en kostenvoordelen ontstaan, in termen van het verminderen van de kwetsbaarheid, versterken van de kwaliteit en een hogere effectiviteit en efficiency.

Transitie en transformatie

De operatie van de nieuwe Wmo is zowel technisch (transitie) als inhoudelijk (transformatie). De transitie is gericht op het realiseren van het overhevelen van de taken, verantwoordelijkheden en budgetten. De transformatie is gericht op een omslag in denken en doen, veranderingen in werkwijzen en van cultuur en het omvormen van beleid. In 2014/2015 ligt de nadruk op de transitie: ervoor zorgen dat de gemeente de taken van de nieuwe Wmo kan uitvoeren. In 2015 wordt gestart met de transformatie: wat willen we anders doen om daarmee een maatschappelijke verandering te realiseren.

De 'oude' negen prestatievelden van de Wmo maken plaats voor drie doelen: het bevorderen van sociale samenhang, de mantelzorg, het vrijwilligerswerk en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente en daarnaast het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld.

A. Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners van Heeze-Leende zich prettig en veilig voelen in hun eigen woonomgeving, dat ze elkaar kennen, betrokken zijn bij elkaar en zich verantwoordelijk voelen voor elkaar en voor de buurt. We willen dat mantelzorgers en vrijwilligers(organisaties) worden ondersteund en gewaardeerd en dat huiselijk geweld wordt voorkomen en bestreden.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Vrijwilligers

Ook de inzet van vrijwilligers verhoogt in belangrijke mate de leefbaarheid en sociale samenhang in wijken/buurtten. De gemeente ondersteunt vrijwilligers (organisaties)/verenigingen via het steunpunt vrijwilligerswerk van Paladijn en door het verlenen van subsidies aan vrijwilligersorganisaties/verenigingen.

We maken prestatieafspraken met Paladijn, Lumens Groep, MEE en de GGzE en werken samen met woCom, politie, Zuidzorg, Valkenshof en Ananz om enerzijds burgers te stimuleren om deel te nemen aan (wijk/buurtgerichte) activiteiten en anderzijds om zelf activiteiten op wijk/buurniveau te initiëren en te ondersteunen.

Mantelzorgers

Er zal in de nieuwe Wmo een groter beroep worden gedaan op mantelzorgers. We moeten daarbij waken voor overbelasting van mantelzorgers. We ondersteunen mantelzorgers via het steunpunt mantelzorg van Paladijn. Via het in 2014 opgerichte lokale Platform Mantelzorg stemmen we ontwikkelingen en activiteiten voor mantelzorgers af met hierbij betrokken organisaties. Het landelijke mantelzorgcompliment houdt per 1 januari 2015 op te bestaan, de waardering van mantelzorgers wordt dan een taak van gemeenten. We pakken dit op in samenspraak met het steunpunt mantelzorg en betrokken organisaties.

Huiselijk geweld

Bij de aanpak van huiselijk geweld is de ketenbenadering de rode draad: voorkomen – signaleren – stoppen – opvang – nazorg. Het Advies en meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk geweld (SHG) worden samengevoegd tot het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Deze voorziening wordt regionaal georganiseerd (regio Zuidoost-

Brabant). Op lokaal niveau speelt het signaleringsoverleg hierin een belangrijke rol, met name als het gaat om voorkomen/signaleren en nazorg.

1.2. Het bieden van opvang (maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en verslavingszorg)

A. Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat kwetsbare burgers kunnen participeren in de samenleving en we willen overlast voorkomen. Voor deze doelgroepen is preventie van belang: als lichtere vormen van hulp/ondersteuning mogelijk zijn, dan zijn zwaardere en vaak duurdere vormen van zorg niet of pas later nodig. Het is voor deze doelgroep belangrijk om tijdig te signaleren.

B. Wat gaan we daarvoor doen?

De verantwoordelijkheid van gemeenten voor beschermd wonen voor GGZ-cliënten is nieuw. Bij beschermd wonen gaat het om het bieden van onderdak en begeleiding aan personen met een psychische aandoening.

De centrumgemeenten zijn verantwoordelijk voor beschermd wonen, zij voeren de regie voor plaatsing van cliënten en zij ontvangen de middelen. Voor Heeze-Leende is Eindhoven de centrumgemeente.

Afspraken over toegang en uitstroom uit beschermd wonen worden op regionaal niveau gemaakt, in samenspraak tussen de centrumgemeente en de regiogemeenten.

Ook voor de maatschappelijke opvang, de vrouwenopvang en de verslavingszorg ligt de verantwoordelijkheid bij de centrumgemeente. Hiervoor liggen al regionale afspraken vast met onder andere instellingen en woningcorporaties in het kader van het Stedelijk Kompas. Via regionaal overleg met de centrumgemeente worden deze afspraken gemonitord en waar nodig bijgesteld.

Via het lokale signaleringsoverleg en met het nieuw op te richten sociaal team (zie ook bij doel 3) willen we preventief voorkomen dat mensen in de opvang of beschermd wonen terecht komen. Als dit onvermijdelijk is, worden cliënten geleid naar begeleiding of een maatwerkvoorziening beschermd wonen of opvang. Daarnaast bieden we nazorg aan mensen die vanuit de opvang terugkeren naar hun oorspronkelijke woonplaats.

1.3. Het ondersteunen van de participatie en zelfredzaamheid van personen met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen, indien mogelijk in de eigen leefomgeving

A. Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat mensen met een beperking kunnen (blijven) participeren in de samenleving en zelfstandig kunnen (blijven) wonen en functioneren in de eigen leefomgeving door het inzetten van eigen kracht, sociaal netwerk, algemene en voorliggende voorzieningen en individuele/maatwerk voorzieningen.

B. Wat gaan we daarvoor doen?

Toegang/Sociaal team

Om de oplossingen binnen de maatschappelijke ondersteuning zoveel mogelijk buiten de maatwerkvoorzieningen te organiseren en mensen te ondersteunen in het versterken van hun eigen kracht gaan we vanaf 2015 in Heeze-Leende werken met een sociaal team. Het team is zichtbaar in de wijk, door outreachend (we gaan naar de mensen toe) te werken en inbedding vindt plaats in de lokale structuur. Ook is het voor burgers mogelijk om hun vragen telefonisch en/of via de mail te stellen. De samenstelling van het sociaal team is zodanig dat we ook de nieuwe doelgroepen van de Wmo kunnen bereiken. De professionals in het team werken via de methodiek van de Kanteling. In 2015 vindt in overleg met de professionals de doorontwikkeling plaats om de bovengenoemde doelstellingen te behalen.

De Kanteling

Met de kanteling wordt getracht de eigen verantwoordelijkheid te stimuleren en de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten via eigen kracht, inzet sociale netwerk en/of algemene en collectieve voorzieningen. De werkwijze komt in de nieuwe Wmo 2015 nog duidelijker naar voren, omdat de Kanteling verankerd is in de nieuwe Wet. Het belangrijkste in de Kanteling en het bijbehorende (keukentafel)gesprek is dat eerst gekeken wordt naar wat de (ondersteunings)behoefte, voordat er over oplossingen gesproken wordt. Niet alleen de beperking is belangrijk, maar ook de context waarin de inwoner de beperking ervaart.

Cliëntondersteuning

Vanaf 1 januari 2015 komen ook de middelen die nu via een AWBZ-subsidieregeling naar MEE gaan voor cliëntondersteuning naar de gemeenten. Landelijk liggen er afspraken om, bij voorkeur op regionaal niveau, met de regionale MEE-organisatie afspraken te maken over de inzet van deze middelen. In de regio Zuidoost-Brabant is besloten om voor het overgangsjaar 2015 MEE een eenmalige subsidie te verlenen voor de individuele en collectieve cliëntondersteuning. In 2015 maken we afspraken voor de periode vanaf 2016. Uiteindelijk willen we de cliëntondersteuning lokaal/subregionaal inbedden en aansturen.

Inkoop

De inkoop van begeleiding en kortdurend verblijf is in 2014 in A2 verband via een bestuurlijke aanbesteding uitgevoerd voor de doelgroep Wmo. Dit geldt ook voor jeugd wat betreft begeleiding individueel en groep. De keuze om dit gezamenlijk te doen (Wmo en jeugd) is vooral ingegeven vanuit de inhoudelijke reden dat het ongewenst is om bij de leeftijdsovergang naar 18 jaar een oneigenlijke knip te krijgen.

In 2015 zullen de A2 gemeenten relaties onderhouden met zowel de huidige aanbieders (ook vanwege het overgangsjaar) als met mogelijke nieuwe aanbieders.

Herindicatie

2015 is een overgangsjaar voor cliënten die vanuit de AWBZ een indicatie hebben voor individuele begeleiding, groepsbegeleiding en kortdurend verblijf. Vóór 2016 moeten alle cliënten geherindiceerd worden en van een nieuw aanbod worden voorzien. Voor het realiseren van een aanbod op maat wordt gebruik gemaakt van bevindingen uit de pilot Ondersteunings-arrangementen, die in 2014 is uitgevoerd.

Hulp bij het Huishouden (HH)

Vanaf 1 januari 2015 vervalt HH1 (schoonmaken van de woning, waarbij cliënt aangeeft wat er gedaan moet worden door de hulp) en moet de burger zelf zijn huishoudelijke hulp regelen en betalen. Voor de mensen die geen eigen regie kunnen voeren blijft HH2 als maatwerkvoorziening bestaan. Daarnaast is er een financieel vangnet voor mensen die HH1 niet zelf kunnen betalen.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Maatschappelijk begeleiding en advies	92	93	0	0	0	0
Vreemdelingen	2	2	0	0	0	0
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	1.536	1.636	0	0	0	0
Sociaal-Cultureel Werk	211	211	0	0	0	0
Voorziening gehandicapten	656	792	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen natura materieel Wmo	0	0	647	646	651	654
Maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo	0	0	1.218	1.291	1.249	1.245
Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang	0	0	0	0	0	0
Algemene voorzieningen Wmo en jeugd	0	0	889	888	890	891
Eerstelijnsloket Wmo en jeugd	0	0	419	419	419	419
PGB Wmo en jeugd	0	0	496	496	496	496
Totaal lasten	2.498	2.735	3.669	3.741	3.705	3.705

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Maatschappelijk begeleiding en advies	0	0	0	0	0	0
Vreemdelingen	-1	-1	0	0	0	0
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	-235	-239	0	0	0	0
Sociaal-Cultureel Werk	0	0	0	0	0	0
Voorziening gehandicapten	-1	-14	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen natura materieel Wmo	0	0	-2	-2	-3	-3
Maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo	0	0	0	0	0	0
Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang	0	0	-128	-114	-100	-86
Algemene voorzieningen Wmo en jeugd	0	0	0	0	0	0
Eerstelijnsloket Wmo en jeugd	0	0	0	0	0	0
PGB Wmo en jeugd	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-237	-255	-130	-116	-103	-89

Saldo voor bestemming	2.261	2.480	3.538	3.624	3.602	3.616
------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	2.261	2.480	3.538	3.624	3.602	3.616
----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Het macrobudget voor de uitvoering Wmo bedraagt in totaal € 1.536.994.

Bij begeleiding en kortdurend verblijf en bij de persoonlijke verzorging wordt 15%-25% gekort op het huidige budget in de AWBZ. Tevens wordt bezuinigd op de bestaande budgetten van de Wmo. Het budget voor hulp bij het huishouden wordt met 40% gekort.

2. Senioren en ouderenbeleid

A. Wat willen we bereiken?

We willen ouderen stimuleren om meer te bewegen en participeren. Verder willen we kennis en kunde in het bedrijfsleven en bij sportverenigingen verzilveren en de zelfredzaamheid van senioren vergroten door toepassing van domotica en e-zorg.

B Wat gaan we hiervoor doen?

We gaan de buurtsportcoach inzetten op het stimuleren van ouderen tot meer bewegen. We gaan onderzoeken hoe we het verzilveren van kennis en kunde kunnen realiseren en we gaan een startnotitie opstellen over het toepassen van domotica en e-zorg en de rol van de gemeente daarin.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Maatschappelijk begeleiding en advies	10	11	0	0	0	0
Alg. voorzieningen Wmo en Jeugd (ouderen)	0	0	12	12	12	12
Totaal lasten	10	11	12	12	12	12

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Maatschappelijk begeleiding en advies	0	0	0	0	0	0
Alg. voorzieningen Wmo en Jeugd (ouderen)	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	10	11	12	12	12	12
------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	10	11	12	12	12	12
----------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Voor de buurtsportcoach worden vanuit het rijk middelen beschikbaar gesteld. De kosten van de buurtsportcoach zijn opgenomen bij thema 7 'combinatiefuncties sport en cultuur'. Overige werkzaamheden vinden voornamelijk plaats binnen de bestaande formatie.

3. Volksgezondheid

A. Wat willen we bereiken?

De Wet Publieke Gezondheid geeft het wettelijk kader voor de taken van de GGD: infectieziektebestrijding, medisch milieukundige zorg, gezondheidsbevordering, openbare geestelijke gezondheidszorg, epidemiologie, lokaal gezondheidsbeleid, jeugdgezondheidszorg en rampenbestrijding. Jeugdgezondheidszorg (5-18 jaar) en lokaal gezondheidsbeleid worden lokaal uitgevoerd. Voor een beschrijving van de jeugdgezondheidszorg wordt verwezen naar het programma Opgroeien.

In het kader van het lokale gezondheidsbeleid willen we via het inzetten van verschillende interventies de gezondheid van onze burgers in verschillende settings zoals wijk, school en werk bevorderen.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

In de Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2013-2016 richten we ons op vijf thema's: bewegen & voeding, eenzaamheid, psychisch welbevinden, sociaaleconomische gezondheidsverschillen en alcohol & drugs. In een uitvoeringsplan staan de activiteiten beschreven die de verschillende partners uitvoeren om de geformuleerde doelstellingen te behalen. Het betreft een dynamisch uitvoeringsplan dat regelmatig wordt geactualiseerd. De stuurgroep lokaal gezondheidsbeleid, waarin de bij het gezondheidsbeleid betrokken organisaties zijn vertegenwoordigd, ziet toe op de uitvoering van het beleid. Bij de uitvoering van het beleid is de betrokkenheid van burgers/burgerparticipatie een belangrijk uitgangspunt.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Openbare gezondheidszorg	253	261	258	263	268	274
Totaal lasten	253	261	258	263	268	274

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Openbare gezondheidszorg	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	253	261	258	263	268	274
------------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	253	261	258	263	268	274
----------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

4. Bibliotheekwerk

A. Wat willen we bereiken?

Gemeente Heeze-Leende streeft er samen met Bibliotheek de Kempen naar om met name kinderen te bedienen op het gebied van taalontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Met het raadsbesluit van november 2014 moet er vanaf 1 januari 2015 een forse bezuiniging doorgevoerd worden, waarbij de bibliotheek gehuisvest blijft in 't Perron. Dit betekent dat er vanaf 2015 een onbemande bibliotheek zal zijn, waarbij men zelf de gewenste materialen via een digitaal systeem uitleent en inlevert. Tijdens een beperkt aantal zogenoemde service uren zullen er medewerkers aanwezig zijn om inhoudelijke vragen te beantwoorden, adviezen te geven en knelpunten op te lossen. Tevens blijft er nog een aantal uur beschikbaar voor een medewerker die de contacten en activiteiten met de scholen en instellingen coördineert en uitvoert.

Hiertoe biedt de bibliotheek een doorlopende leeslijn aan in de vorm van programma's Boekstart (voor baby's), Het Voortouw (voorschools) en De Rode Draad (primair onderwijs). Voor volwassenen blijft er een beperkte collectie lokaal beschikbaar en volwassenen kunnen op reservering gebruik maken van de gehele collectie.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Openbaar bibliotheekwerk	289	276	219	218	218	222
Totaal lasten	289	276	219	218	218	222

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Openbaar bibliotheekwerk	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	289	276	219	218	218	222
------------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	289	276	219	218	218	222
----------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

In 2015 is voor de bibliotheek een bedrag begroot van € 207.000.

5. Cultuur

A. Wat willen we bereiken?

Het aanbod van culturele voorzieningen en cultuur zegt iets over het niveau van beschaving in een land, maar ook in een gemeente. Iedereen heeft zijn eigen beeld bij cultuur. Cultuurwaarden moeten gekoesterd en overgedragen worden.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Allereerst zal er inzicht moeten komen in het totale culturele veld, alvorens een uitspraak te doen over het al dan niet opstellen van een cultuurnota. Dit onderzoek zal gaan over de nut en noodzaak van een cultuurnota. In 2015 wordt dit onderzoek uitgevoerd.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Bestuursondersteuning college van B&W	0	0	67	68	70	71
Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderw	0	0	0	0	0	0
Kunst	45	45	47	47	47	47
Musea	284	271	0	0	0	0
Stads- en dorpsvernieuwing	0	0	146	146	148	149
Totaal lasten	329	315	260	262	265	267

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Bestuursondersteuning college van B&W	0	0	0	0	0	0
Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderw	0	0	0	0	0	0
Kunst	0	0	0	0	0	0
Musea	-2	0	0	0	0	0
Stads- en dorpsvernieuwing	0	0	-1	-1	-1	-1
Totaal Baten	-2	0	-1	-1	-1	-1

Saldo voor bestemming	328	315	260	261	264	267
------------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	10	0	7	7	7	7
Aanwending reserves	-7	0	-8	-8	-8	-8
Saldo	3	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	331	315	260	261	264	266
----------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Er is geen budget beschikbaar gesteld voor het onderzoek, noch voor de uitvoering van een eventueel cultuurbeleid.

6. Muziekonderwijs

A. Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat kinderen in aanraking komen met cultuur en zich in cultureel opzicht kunnen ontwikkelen.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Kinderen culturele educatie laten ontvangen en ze stimuleren om deel te nemen aan het lokale culturele verenigingsleven. Daarnaast subsidiëren we het HaFa-muziekonderwijs, waarbij kinderen gestimuleerd kunnen worden via één van onze fanfares een muziekinstrument te bespelen.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Vormings- en ontwikkelingswerk	124	83	86	86	86	86
Totaal lasten	124	83	86	86	86	86

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Vormings- en ontwikkelingswerk	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	124	83	86	86	86	86
-----------------------	-----	----	----	----	----	----

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	124	83	86	86	86	86
---------------------	-----	----	----	----	----	----

Voor het Hafa-muziekonderwijs is een budget beschikbaar van maximaal € 71.267.

7. Combinatiefuncties: sport en cultuur

A. Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat het voor alle kinderen, ongeacht hun situatie, mogelijk is om kennis te maken met sportieve en culturele activiteiten. Kinderen beleven hier plezier aan en zij kunnen hun talenten, breder dan enkel op sportief en cultureel vlak optimaal ontwikkelen. Hiermee groeien zij gezond op en participeren zij in en dragen bij aan een sociale omgeving met een sterke samenhang.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Er wordt een structureel aanbod van sport- en cultuuractiviteiten tijdens en na schooltijd voor de (basis)schooljeugd gerealiseerd, zowel op als rondom de school, de buurt en bij de sport- en cultuurverenigingen. In samenwerking met schoolbesturen en de sportraad Heeze-Leende worden twee sportconsulenten (1,7 fte) ingezet en een cultuurcoach (0,5 fte) vanuit een samenwerkingsovereenkomst met Rick. Op basis van de rijksbijdrage Brede Impuls Combinatiefuncties, die loopt tot eind 2016, is ingestemd met de vervolginzet van de combinatiefuncties voor in ieder geval 2015.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderw	64	128	130	130	2	2
Totaal lasten	64	128	130	130	2	2

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderw	-22	-22	-22	-22	0	0
Totaal Baten	-22	-22	-22	-22	0	0

Saldo voor bestemming	42	106	108	108	2	2
------------------------------	-----------	------------	------------	------------	----------	----------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves						
Aanwending reserves						
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	42	106	108	108	2	2
----------------------------	-----------	------------	------------	------------	----------	----------

De totale kosten voor de inzet van 2,2 fte aan combinatiefuncties sport en cultuur bedraagt jaarlijks € 110.000. De rijksbijdrage is 40% (de rijksbijdrage is tot eind 2016 gegarandeerd) en het basisonderwijs uit gemeente Heeze-Leende betaalt (in elk geval tot eind 2015) 20% van deze kosten. Hiermee komt het bedrag voor de gemeente op € 44.000 per jaar.

8. Subsidiebeleid

A. Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat, met inzet van de bestaande budgetten, de activiteiten van lokale organisaties die zijn opgenomen in het Toetsingskader, mede mogelijk worden gemaakt door een subsidie. Het gaat om activiteiten in brede zin, van amateuristische kunstbeoefening tot natuurbescherming, van jeugd tot ouderen, van sport tot burgerinitiatieven in het sociaal domein.

Met het mogelijk maken van de activiteiten willen we bereiken dat er een actief verenigingsleven is met ruimte voor burgerinitiatieven en mogelijkheden voor participatie aan de samenleving.

Naast deze lokale Toetsingskadersubsidies worden, met de bestaande budgetten, professionele organisaties gesubsidieerd zoals Lumens, Paladijn, Bibliotheek, RICK, Brabantse Dag, de dorpshuizen.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

In 2015 willen we het subsidieproces verder verbeteren, mede met behulp van de resultaten van de evaluatie van het subsidiebeleid in 2014. Het bestaande beleid wordt voortgezet tenzij de evaluatie aanleiding geeft tot wijziging van het subsidiebeleid.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Overige recreatieve voorzieningen	106	108	63	63	63	64
Sociaal-Cultureel Werk	291	279	0	0	0	0
Totaal lasten	397	387	63	63	63	64

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Overige recreatieve voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Sociaal-Cultureel Werk	-25	-25	0	0	0	0
Totaal Baten	-25	-25	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	372	362	63	63	63	64
------------------------------	------------	------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	372	362	63	63	63	64
----------------------------	------------	------------	-----------	-----------	-----------	-----------

De Toetsingskadersubsidies worden geraamd op ongeveer € 137.000, waarvan een bedrag van € 20.000 voor eenmalige subsidies. De subsidies zijn geraamd op de diverse producten binnen deze programmabegroting. Het budget van € 20.000 voor eenmalige subsidies wordt binnen dit thema onder het product 'overige recreatieve voorzieningen' geraamd, naast de uren voor het uitvoeren voor het subsidiebeleid. Met dit budget is er ruimte voor het faciliteren van nieuwe burgerinitiatieven. De subsidies worden, zowel voor de toetsingskadersubsidies als de professionele organisaties, niet geïndexeerd.

9. Dorpshuizen

A. Wat willen we bereiken?

Het doel is goed bezette, zoveel mogelijk zelfvoorzienend en financieel zelfstandige, dorps huizen met een hoog sociaal rendement. Daarbij is als extra doel in het coalitieakkoord opgenomen dat de dorps huizen dezelfde organisatiestructuur krijgen.

De belangrijkste doelen zijn de ontmoetingsfunctie, culturele functie en sportfunctie die de dorps huizen hebben als spil van de gemeenschap. Goede leefbaarheid en sterke sociale cohesie zijn de beoogde maatschappelijke effecten.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Er is een vaste gespreks cyclus met het bestuur van het dorps huis en de portefeuillehouder dorps huizen. Onderwerp van gesprek zijn de grote lijnen met betrekking tot de financiën, de exploitatie en de activiteiten.

Voor aanpassing van de organisatiestructuur worden de dorps huizen waar mogelijk gefaciliteerd en ondersteund. 't Perron heeft de gewenste structuur al, Valentijn realiseert dat in 2014/2015 en de Meent gaat over bij een nieuw centrumplan.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Algemene voorzieningen Wmo en jeugd	0	0	340	337	229	229
Totaal lasten	0	0	340	337	229	229

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Algemene voorzieningen Wmo en jeugd	0	0	-25	-26	-27	-27
Totaal Baten	0	0	-25	-26	-27	-27
Saldo voor bestemming	0	0	314	311	202	202

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0
Saldo na bestemming	0	0	314	311	202	202

In 2015 zijn de kosten voor de Meent € 84.800. Dat bedrag behelst een exploitatiesubsidie van € 57.700, € 3.500 aan kapitaalslasten en € 22.150 aan onderhoud en verzekeringen. Daar tegenover staat € 11.300 aan huuropbrengst. De verdeling bij Valentijn is als volgt: € 78.500 kosten, verdeeld in € 37.150 subsidie, € 16.000 kapitaalslasten en € 25.250 aan onderhoud en verzekeringen. Valentijn betaalt € 14.150 aan huur. Voor 't Perron staat € 108.000 aan exploitatiesubsidie in de boeken.

10. Sport: businesscase sportaccommodaties

A. Wat willen we bereiken?

Een uitgewerkte businesscase waarin duidelijk wordt of een centralisering van sportaccommodaties haalbaar is en waarvan de uitkomsten gedragen worden door de sportverenigingen.

Wat gaan we hiervoor doen?

Het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek, waarin aandacht is voor draagvlak, maatschappelijke meerwaarde en financiën (eenmalig en structureel). De uitkomsten van dit haalbaarheidsonderzoek worden uitgewerkt in een businesscase, die in het 2^e kwartaal van 2015 aan de gemeenteraad aangeboden wordt.

Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Sport	890	859	590	584	575	576
Groene sportvelden en terreinen	390	335	367	367	364	364
Totaal lasten	1.280	1.195	957	950	939	939

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Sport	-101	-96	-103	-105	-107	-109
Groene sportvelden en terreinen	-19	-19	-20	-20	-21	-21
Totaal Baten	-120	-116	-123	-125	-128	-130
Saldo voor bestemming	1.160	1.079	835	825	812	809

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	-44	0	0	0	0	0
Saldo	-44	0	0	0	0	0
Saldo na bestemming	1.116	1.079	835	825	812	809

11. Accommodatiebeleid

A. Wat willen we bereiken?

De gemeente zet ten aanzien van accommodaties in op het bieden van een solide basis. De accommodaties zijn daarbij niet leidend maar dienend aan de beleidsdoelen uit het Wmo-beleidsplan.

De gemeente moet dit jaar voldoen aan de wet markt en overheid. Die kan organisatorische en financiële consequenties hebben voor de gemeente. Er zal bekeken moeten worden of er bij de activiteiten die worden aangeboden in de gemeentelijke accommodaties, sport en cultuur, sprake is van een activiteit van algemeen belang. Als dat niet zo is dan moeten tenminste de integrale kosten worden doorberekend.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Om te voldoen aan de Wet markt en overheid wordt de raad voorgesteld de huidige activiteiten, na gedegen analyse, te verklaren tot activiteit van algemeen belang. Daarbij zal het met name gaan om sport en de maatschappelijke en culturele activiteiten die plaatsvinden in de dorpshuizen.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Overige recreatieve voorzieningen	12	3	3	2	1	1
Totaal lasten	12	3	3	2	1	1

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Overige recreatieve voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	12	3	3	2	1	1
------------------------------	-----------	----------	----------	----------	----------	----------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	12	3	3	2	1	1
----------------------------	-----------	----------	----------	----------	----------	----------

Wat mag het programma Meedoen kosten

Lasten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Wet maatschappelijke ondersteuning	2.498	2.735	3.669	3.741	3.705	3.705
2. Senioren/ouderenbeleid	10	11	12	12	12	12
3. Volksgezondheid	253	261	258	263	268	274
4. Bibliotheekwerk	289	276	219	218	218	222
5. Cultuur	329	315	260	262	265	267
6. Cultuurcoach en muziekonderwijs	124	83	86	86	86	86
7. Sportconsulenten	64	128	130	130	2	2
8. Subsidiebeleid	397	387	63	63	63	64
9. Dorpshuizen	0	0	340	337	229	229
10. Sport	1.280	1.195	957	950	939	939
11. Accommodatiebeleid	12	3	3	2	1	1
Totaal lasten	5.256	5.393	5.996	6.064	5.788	5.800

Baten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Wet maatschappelijke ondersteuning	-237	-255	-130	-116	-103	-89
2. Senioren/ouderenbeleid	0	0	0	0	0	0
3. Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0
4. Bibliotheekwerk	0	0	0	0	0	0
5. Cultuur	-2	0	-1	-1	-1	-1
6. Cultuurcoach en muziekonderwijs	0	0	0	0	0	0
7. Sportconsulenten	-22	-22	-22	-22	0	0
8. Subsidiebeleid	-25	-25	0	0	0	0
9. Dorpshuizen	0	0	-25	-26	-27	-27
10. Sport	-120	-116	-123	-125	-128	-130
11. Accommodatiebeleid	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-405	-417	-301	-290	-257	-246

Saldo voor bestemming	4.852	4.976	5.695	5.773	5.531	5.553
------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	10	0	7	7	7	7
Aanwending reserves	-51	0	-8	-8	-8	-8
Saldo	-41	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming programma 3	4.811	4.976	5.695	5.773	5.530	5.553
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Programma 4: Wonen

Algemene omschrijving

Het programma Wonen omvat de volgende thema's en producten:

Thema	Product
1. Volkshuisvesting	820 Woningexploitatie / woningbouw 822 Overige volkshuisvesting 823 Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen) 830 Bouwgrondexploitatie
2. Verkeer	212 Openbaar vervoer
3. Openbare ruimte	210 Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen 240 Waterkering, afwatering en landaanwinning

Bestaand beleid

De hoofdlijnen van beleid zijn vastgelegd in verordeningen en reglementen. Naast de hoofdlijnen zijn diverse bestuurlijke kaders te onderscheiden die richting geven aan het dagelijkse handelen, waaronder:

Intern	Jaar vaststelling	Extern
Onderhoudsprogramma wegen		Gemeentewet
Renovatieplan openbare verlichting		Nota Mobiliteit
Verordening straatnaam en huisnummering		
Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan (GVVP)	1998	– Nota mobiliteit (2006) – Regionaal Verkeer en Vervoerplan (RVVP) – Ruimtelijk programma Brainport – Netwerkanalyse Brabant Stad
Gemeentelijk Fietspadenplan	2008	
Uitvoeringsprogramma infrastructuur 2012 (actualisatie in 2013 voor het jaar 2014)	2012	
Parkeervisie	2009	
Gemeentelijke bomenlijst	2011	
Bosnota 2003-2013	2003	
Groenstructuurplan	2003	
Bouwverordening	2012	
Nota regie op wonen	2013	
Welstandsnota	2013	
Monumentenverordening	2010	
Algemene verkoopvoorwaarden bedrijfsterreinen 2012	2012	Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro)
Regeling uitgifte bouwgrond 2012	2012	
Legesverordening (bouwleges)	jaarlijks	
Nota grondbeleid Gemeente Heeze-Leende	2012	Provinciaal uitwerkingsplan Zuid-Oost Brabant (beleidsnota)

1. Vergunningen en Volkshuisvesting

De Bulders/randweg

A. Wat willen we bereiken?

De aanleg van de verbinding Muggenberg-Leenderweg is al jaren een grote wens van de gemeenschap van Heeze. Als deze weg er ligt wordt het mogelijk om het doorgaande verkeer om het centrum van Heeze heen te leiden. De gemeenteraad heeft het college in 2008 opgedragen om vooruitlopend op de ontwikkeling van de woningen de randweg aan te leggen. In het gebied worden circa 350 woningen gerealiseerd. Deze wijk wordt ontwikkeld in samenwerking met de BNG Gebiedsontwikkeling (BNG GO).

B. Wat gaan we hiervoor doen?

In 2014 zijn al enkele onderzoeken voor het bestemmingsplan in gang gezet. In 2015 wordt dit verder uitgezet. Het is de verwachting dat in 2015 het ontwerpbestemmingsplan voor zowel de woningbouw als de randweg ter inzage wordt gelegd en dat de gemeenteraad deze kan vaststellen. Met de projectontwikkelaars die al eerder gronden in het gebied hebben verworven, worden bouwclaimovereenkomsten afgesloten, zodat de BV gegarandeerd is van inkomsten uit grondverkoop.

Het traject van grondaankopen gaat ook in 2015 verder. Met de meeste eigenaren en ontwikkelaars is inmiddels overeenstemming bereikt, waardoor het bestemmingsplan opgesteld kan worden.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Woningexploitatie/woningsbouw	144	120	219	215	212	209
Stads- en dorpsvernieuwing	0	0	0	0	0	0
Overige huisvesting	712	696	911	912	969	919
Bouwgrondexploitatie	621	625	775	2.288	2.846	1.945
Totaal lasten	1.477	1.441	1.905	3.415	4.027	3.073

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Woningexploitatie/woningsbouw	-145	-101	-98	-94	-90	-86
Stads- en dorpsvernieuwing	0	0	0	0	0	0
Overige huisvesting	-83	-64	-64	-64	-65	-65
Bouwvergunningen	-678	-536	-546	-557	-568	-580
Bouwgrondexploitatie	-560	-625	-775	-2.288	-2.846	-1.945
Totaal Baten	-1.466	-1.326	-1.483	-3.004	-3.569	-2.675

Saldo voor bestemming	11	115	421	412	458	398
------------------------------	-----------	------------	------------	------------	------------	------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	-61	0	-11	-11	-57	0
Saldo	-61	0	-11	-11	-57	0

Saldo na bestemming	-50	115	410	401	401	398
----------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Alle kosten die gepaard gaan met de ontwikkeling van de Bulders komen voor rekening van de Bulders Woningbouw BV. Dit is geregeld in de samenwerkingsovereenkomst. Dit geldt overigens ook voor de door de gemeente gemaakte voorbereidingskosten.

De aanleg van de randweg wordt bekostigd uit de ontwikkeling van de wijk de Bulders, de bijdrage die Ruimte voor Ruimte gaat leveren en de subsidiemogelijkheden vanuit SRE en Provincie.

2. Verkeer

Verkeersmaatregelen

A. Wat willen we bereiken?

Naast de centrale as is het uitvoeringsprogramma verkeer erop gericht de verkeersveiligheid te vergroten, de bereikbaarheid van de kernen te verbeteren en de leefbaarheid te verhogen door het nemen van fysieke maatregelen. Parallel hieraan draagt de gemeente in preventieve zin hieraan bij door vergroting van kennis, beïnvloeding van houding, intentie en gedrag van verkeersdeelnemers. Tevens wordt er gewerkt aan een adequate en definitieve oplossing van de overlast, veroorzaakt door het verkeer van en naar bedrijventerrein en LOG Chijnsgoed.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Centrale as

De gemeenteraad heeft op 12 juli 2010 de studie naar een nieuwe wegverbinding Valkenswaard – Leende – Someren vastgesteld. In die studie is onomstotelijk vastgesteld dat door middel van de realisatie van een duidelijke verkeersontsluiting buiten de kernen om, gericht op een rechtstreekse aanhaking op de bovenlokale verkeersstructuur bij Zevenhuizen, een sterke reductie is te bereiken van het doorgaande verkeer door onze kernen. Het tracé loopt vanaf de afrit Zevenhuizen A2 via Molenschut, het Heike en vertakt zich daar naar de Leenderweg en via een spoorwegkruising naar de Poortmannen en vervolgens naar de Somerenseweg.

Om te komen tot een nieuwe wegverbinding dienen er verschillende onderzoeken te worden uitgevoerd. Tevens dient er met andere partijen te worden samengewerkt om te komen tot oplossingen. Denk hierbij aan ProRail, de provincies, ministerie Infrastructuur en Milieu en aangrenzende gemeenten. Met name voor het volwaardig maken van aansluiting Zevenhuizen en de gelijkvloerse spoorwegkruising bij de Poortmannen dient afstemming en goedkeuring met deze partijen te worden gevonden.

Opwaarderen aansluiting Zevenhuizen

Uit onderzoek is gebleken dat het volwaardig maken van aansluiting Zevenhuizen leidt tot meer congestie op de A2. Daarom wil Rijkswaterstaat hier niet aan meewerken. Een andere mogelijkheid is meeliften met het verbreden van de A2 tussen Eindhoven en Weert. In 2014 is hier een microsimulatie voor uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan zijn de provincie Limburg en Noord-Brabant en Rijkswaterstaat de mogelijkheden aan het bekijken om dit tracégedeelte te optimaliseren. In eerste instantie wordt hiervoor gezocht naar alternatieve oplossingen. Als dit niet leidt tot een reductie van files dan wordt pas over verbreding gepraat.

Ook wordt naar oplossingen gezocht met de gemeente Cranendonck in relatie met Hof van Cranendonck.

Gelijkvloerse spoorwegkruising

Met de komst van het Landelijke Verbeterprogramma Overwegen (LVO) van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is mogelijk een subsidiemogelijkheid voor de gemeente Heeze-Leende ontstaan, waarbij, voor de verbetering van de veiligheid en doorstroming op overwegen, integraal kan worden gekeken naar de voordelen van aanpassingen voor het wegverkeer en de veiligheid en doorstroming op overwegen. Zo kan een pakket aan maatregelen worden ingebracht, waarbij combinaties van het opheffen van overwegen, het herinrichten en daarmee verbeteren van een bestaande overwegen en het afwaarderen van overwegen tot overwegen voor uitsluitend langzaam verkeer, mogelijk samen kunnen gaan met het realiseren van een nieuwe overweg. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft daartoe in nauw overleg met ProRail op 25 september 2013 een lijst van overwegen met verbeterpotentieel uitgegeven. De overweg Oude Stationsstraat /Leenderweg komt op deze lijst voor.

In 2015 wordt nader onderzocht en overleg gevoerd met partijen om de haalbaarheid van een gelijkvloerse spoorwegkruising aan te kunnen leggen.

Als dit mogelijk is, kan de Centrale As in twee fases worden opgedeeld. De fase randweg, 't Heike via Sterkselseweg tot aan Somerenseweg, kan hierdoor als eerste worden gerealiseerd.

Actualiseren Uitvoeringsprogramma infrastructuur

In augustus 2015 vindt actualisatie plaats van het Uitvoeringsprogramma infrastructuur.

In oktober 2015 vindt overleg plaats met een brede klankbordgroep waarin belanghebbenden partijen zoals ondernemers, verkeersgroepen van dorpsraden, ZLTO en de verkeerscommissie aan deelnemen. Deze brede klankbord groep geven wij de mogelijkheid om inzicht en inspraak te geven in de prioriteit van projecten die in het programma zijn opgenomen.

Stimuleren Openbaar Vervoer

Voorzieningen binnen de gemeente Heeze-Leende en daarbuiten moet goed bereikbaar blijven voor alle doelgroepen. Via maatwerkoplossingen met betrekking tot openbaar vervoer ligt de mogelijkheid om hiervoor te zorgen. In samenspraak met het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven stelt de gemeente de maatwerkoplossingen op. Een voorbeeld van een maatwerkprogramma is de scholierenlijn tussen de gemeente Heeze-Leende, gemeente Cranendonck en de school Were-Di in Valkenswaard. Deze scholierenlijn zorgt voor een busverbinding in de wintermaanden tussen Heeze, Leende, Sterksel en Valkenswaard. Deze rijdt nu alleen in de ochtend en in de middag en is voor iedereen toegankelijk. Eind tweede kwartaal 2014 vindt de evaluatie plaats van de scholierenlijn. Afhankelijk van het succes vindt voortzetting plaats van deze maatwerkoplossing.

Fietsenpadenplan

Het huidige fietspadenplan is van 2009. In 2015, vijf jaar na opstelling, is het een goed moment om het fietspadenplan te evalueren en te actualiseren. Actualisatie is nodig omdat de VNG eind 2013 met de minister van Infrastructuur en Milieu (IenM) en andere betrokken partijen afspraken heeft gemaakt over de Beleidsimpulsverkeersveiligheid en de Modelaanpak veilig fietsen. De modelaanpak is opgesteld omdat meer dan de helft van de ernstige verkeersgewonden vallen onder fietsers en ouderen op veelal lokale wegen.

Vooruitlopend op het fietsenpadenplan wordt er op de verbindingsweg tussen Sterksel en Leende een duidelijk zichtbare fietstrook aangebracht in rood asfalt.

Samen mee naar de A2

Sinds eind 2012 is een projectgroep bezig met het onderzoeken van ontsluitingsvarianten. Eind 2014/begin 2015 moet dit leiden tot een definitieve keuze, waarna werkzaamheden voorbereid en uitgevoerd kunnen worden.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Openbaar vervoer	6	2	9	9	9	9
Totaal lasten	6	2	9	9	9	9

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0	0	0

Saldo voor bestemming	6	2	9	9	9	9
------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	6	2	9	9	9	9
----------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Centrale as

In 2014 heeft de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld van € 25.000 voor het uitvoeren van een congestieonderzoek op de A2 en een risicoanalyse gelijkvloerse spoorwegkruising ten laste van de reserve 'Gebiedsgerichte Verkenning'. Mogelijk nadere onderzoeken dan wel projectkosten worden aan de raad voorgelegd.

Uitvoeringsprogramma

De kosten voor het uitvoeringsprogramma verkeer worden gedekt uit fonds "Bestemmingsreserve gebiedsgerichte verkenning".

Stimuleren Openbaar Vervoer

Voor de maatwerkpilot scholierenlijn is in 2015 € 6.800 begroot.

Fietspadenplan

De evaluatie en actualisatie is regulier werk, dus er zijn geen extra kosten.

Samen mee naar de A2

De provincie Noord-Brabant heeft een subsidie van € 800.000 verleend in het kader van subsidieregeling 'ondersteuning gemeentelijke aanpak nimby-situaties Noord-Brabant'. Eén van de subsidievoorwaarden is dat de activiteiten voor 1 januari 2016 gerealiseerd zijn. Of het subsidiebedrag voldoende is voor het realiseren van een adequate en definitieve oplossing is op dit moment nog onduidelijk.

3. Openbare ruimte

A. Wat willen we bereiken?

Het handhaven en verbeteren van het woon- en leefklimaat binnen de gemeente Heeze-Leende door doelmatig en rechtmatig beheer van de openbare ruimte.

Onderhoud wegen

Doel is doelmatig beheer en onderhoud van de openbare wegen op niveau Basis zoals beschreven in: Gemeentelijke Wegenzorg: 'Beleidsplan Meerjarenonderhoud wegen 2014-2018'. Het komende jaar zetten we wederom in op duurzaamheid van de asfaltverharding en het borgen van de veiligheid. Het borgen van de duurzaamheid wordt in de komende jaren een steeds grotere uitdaging. Een continuering van het eerder ingezette beleid om jaarlijks alternerend de recreatieve fietspaden en de elementverhardingen van de trottoirs in relatie tot de thema's verder verbeteren van comfort en aanzien wordt structureel in 2015. Daarnaast wordt er structureel in het onderhoudsprogramma wegen het 'initiatiefvoorstel klein onderhoud' opgenomen.

Voor de kunstwerken is in 2013 een beheerplan opgesteld waarin de 'Handreiking constructieve veiligheid van bestaande bruggen en viaducten' van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is meegenomen. Een risicoanalyse van het bestaande kunstwerkenareaal (bruggen) wordt voor 2015 ingepland.

Openbare verlichting

Met het huidige beleid Openbare verlichting willen we verder verfijnen om te komen tot een eenduidig verlichtingsniveau in relatie tot het type en de functie van een weg. Tevens is het beleid ondergebracht en opnieuw gerangschikt onder de vier beleidsthema's 'Aanzien', 'Comfort', 'Duurzaamheid' en 'Veiligheid'. Hiermee wordt synchroniteit met het 'Beleidsplan Meerjarenonderhoud wegen' bereikt. Deze wijze van benaderen maakt het mogelijk het beleid te vertalen in effectdoelen. Er kan dan op effecten worden gestuurd in plaats van op technische details. In 2014 is het openbaar verlichtingsplan als basis voor een onderhoudsprogramma voor de openbare verlichting geëvalueerd en opnieuw vastgesteld. Het onderhoudsprogramma 2015 wordt uitgevoerd. De hierboven genoemde verfijning creëren we door bij elke herinrichting van de weg de mogelijkheden van led-verlichting mede in de afweging mee te nemen.

Gladheidsbestrijding

Zorgen voor het organiseren van gladheidsbestrijding op wegen en fietspaden, waarbij de vraag en de capaciteit zo optimaal mogelijk op elkaar worden afgestemd. Duidelijk moet zijn dat niet alles sneeuw- of ijsvrij kan zijn.

Onkruidbestrijding op verhardingen

De huidige methode van onkruidbestrijding op verhardingen is chemisch. Per november 2015 is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in de openbare ruimte verboden, wat betekent dat vanaf 2016 een andere methode van onkruidbestrijding op verhardingen noodzakelijk is.

We willen komen tot een andere bestrijding van onkruid op verhardingen om zo blijvend aan de zorg van het onderhoudsplicht te kunnen voldoen en dit tegen een marktconforme prijs.

Openbaar groen

Handhaven van het huidige gewenste kwaliteitsniveau van het onderhoud op efficiënte wijze uitvoeren tegen lage onderhoudskosten.

De gemeente vervult haar wettelijke zorgplicht voor haar bomen door ze regelmatig en systematisch te beoordelen door een gecertificeerde boom-inspecteur. De inspecteur maakt gebruik van de Visual Tree Assessment methode (VTA-methode), het systematisch kijken naar gebreken aan de boom.

Als de gemeente de VTA-inspecties op juiste wijze uitvoert en op basis daarvan zo nodig actie onderneemt, voldoet de gemeente aan de wettelijke zorgplicht en is de gemeente gedekt tegen eventuele aansprakelijkheidstellingen. We willen bereiken dat dit werk structureel wordt geborgd.

Speel terreinen

Het creëren en behouden van veilige speelplekken, mede tot stand gekomen in samenspraak met buurtbewoners.

Bos en natuur terreinen

De bosnota geeft uiting aan geïntegreerd bosbeheer, waarbij de functies natuur, recreatie en houtproductie moeten leiden tot een gevarieerder beeld. Geïntegreerd bosbeheer gaat zo veel mogelijk uit van natuurlijke processen, waarbij bijvoorbeeld grootschalige ingrepen zoals kaalkap en herplant worden vermeden.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Onderhoud wegen

De bevindingen van de wegininspectie in het najaar van 2014 leiden tot een onderhoudsprogramma voor wegen voor 2015 en 2016. Voor het 'initiatiefvoorstel klein onderhoud' wordt gebruik gemaakt van de evaluatie die eind 2014 plaatsvindt. In 2014 wordt het beheerplan, Gemeentelijke Wegenzorg, geactualiseerd. De aanbevelingen uit het beheerplan krijgen nader vorm in 2015.

Openbare verlichting

De deelplannen, zoals in het in 2014 opnieuw vastgestelde beleid, zijn voor 2014 t/m 2017 conform. In het verlichtingsplan is per type en functie van de weg bepaald welk verlichtingsniveau bereikt wordt en met welk materiaal dit wordt gerealiseerd. In het uitvoeringsprogramma is nader vastgesteld welke straat wanneer wordt aangepast. In 2015 wordt het uitvoeringsgedeelte van het onderhoudsprogramma 2015 uitgevoerd.

Gladheidsbestrijding

De alarmfase (fase 1) voor busroutes, doorgaande wegen, wijkontsluitingswegen en fietspaden is uitbesteed. Vanaf het seizoen 2012/2013 is voor het eerst nat zout toegepast. Nat zout kan meer preventief ingezet worden, wat voordelen heeft in de alarmfase.

De alarmfase is in 2012 opnieuw aanbesteed voor een periode van acht seizoenen. Hierbij is samenwerking gezocht met de gemeente Cranendonck.

Als de wegen in fase 1 geen aandacht meer vragen komt fase 2 in werking. Deze fase wordt alleen door de eigen dienst uitgevoerd en vindt alleen plaats onder reguliere werktijd. Tot deze fase behoren buurtontsluitingswegen en wegen in het buitengebied. Bij extreme weersomstandigheden die langer aanhouden dan drie dagen en als fase 1 en fase 2 geen aandacht meer vragen gaat de aandacht naar de woonwijken (fase 3). Aan scholen en buurthuizen zijn zoutbakken met zout beschikbaar gesteld, zodat men zelf snel actie kan ondernemen.

Onkruidbestrijding op verhardingen

In 2015 wordt aan de hand van een bestek (werkomschrijving) het inkooptraject opgestart om het werk te kunnen gunnen tegen een economisch meest voordelige prijs.

Openbaar groen

Het gewenste kwaliteitsniveau is omschreven in een (beeld)bestek, waarmee zowel de buitendienst als Ergon bedrijven werken. Zo is het kwaliteitsniveau gemeentebreed gelijk. De nieuwbouwplannen worden, nadat deze zijn overdragen aan de gemeente, toegevoegd aan het onderhoudsbestek. Naast onze eigen buitendienst voert Ergon bedrijven het groenonderhoud uit. Om het groenonderhoud op een juiste manier onder te brengen bij Ergon heeft de gemeenteraad de 'Verordening alleenrecht sociale werkvoorzieningschap 2013' vastgesteld (25 november 2013). In de nadere overeenkomst is bepaald welke taken, tegen welke condities en voorwaarden het groenonderhoud uitgevoerd wordt. De overeenkomst gaat per 2015 in.

Het pakket voor Ergon en onze buitendienst is aangepast omdat dit onderdeel uitmaakt van de bezuinigingstaak (€ 100.000) op het onderhoud van de openbare ruimte. Door onderhoudsintensieve beplantingen te vervangen in onderhoudsintensief groen zijn er minder onderhoudskosten en is het mogelijk om areaaluitbreidingen op te vangen door onze eigen dienst. Door intensief te sturen op het gewenste beeldkwaliteitsniveau wordt meer dan voorheen bewust omgegaan met het bepalen van het onderhoudsmoment.

De zorgplicht bomen borgen in het werk van de buitendienst is een nieuwe taak. Een van de medewerkers is bevoegd om deze systematische beoordelingen uit te voeren.

Speel terreinen

Naast het twee keer per jaar inspecteren en het daaruit voortkomend herstel of vervanging van speel terreinen wordt verder gegaan met het herstel van de ondergronden. Hierbij gaat het om het reinigen en/of aanvullen van het zand. Buurtbewoners worden actief betrokken bij invulling en onderhoud van de speelvoorzieningen. Planvorming van de vervangingsreserve wordt afgewogen in de kadernota 2016.

Bos en natuur terreinen

Aan de hand van het op te stellen jaarlijks werkplan worden de nodige beheer- en onderhoudsmaatregelen uitgevoerd. De evaluatie (op te stellen in 2014) over het geïntegreerd bosbeheer van de afgelopen 10 jaar vormt de basis om het geïntegreerd bosbeheer voort te zetten voor de komende 10 jaar.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	1.169	1.473	1.997	2.024	2.016	2.019
Verkeersmaatregelen	353	224	0	0	0	0
Waterkering, afwatering en landaanwinning	91	89	110	111	113	115
Totaal lasten	1.612	1.786	2.106	2.135	2.129	2.134

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	-495	-31	-29	-38	-38	-39
Verkeersmaatregelen	-11	-5	0	0	0	0
Waterkering, afwatering en landaanwinning	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-505	-36	-29	-38	-38	-39

Saldo voor bestemming	1.107	1.749	2.077	2.097	2.091	2.095
------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	500	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	-274	0	0	0	0	0
Saldo	226	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	1.333	1.749	2.077	2.097	2.091	2.095
----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Onderhoud wegen

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening wegen wordt met € 70.000 verhoogd. Alle bovenstaande activiteiten kunnen worden gedekt uit de voorziening wegen.

Openbare verlichting

In de raadsvergadering van 3 november 2014 is/wordt voorgesteld om het huidige budget te handhaven. Deze is opgenomen in de staat van vaste activa en de meerjarenraming 2014-2017.

Gladheidsbestrijding

Gezien het grillig karakter van de winter is vooraf moeilijk in te schatten wat de kosten voor een seizoen zijn. Zo zijn er de afgelopen jaren dure seizoenen met forse overschrijdingen van de budgetten geweest. Er zijn echter ook jaren geweest, waarbij de financiële middelen voldoende waren. De meerkosten van de transitie van droog zout naar nat zout zijn teniet gedaan door het aanbestedingsvoordeel.

Onkruidbestrijding op verhardingen

Voor de kosten voor het opstellen van een bestek en het doorlopen van het inkooptraject is rekening gehouden met € 10.000. Jaarlijks vanaf 2016 is voor de bestrijding van onkruid op verhardingen 5 tot 7 maal meer nodig dan de huidige chemische methode. Uit de aanbesteding moet blijken wat het werk werkelijk gaat kosten met mogelijk een aanbestedingsvoordeel.

Openbaar groen

De kosten van groenonderhoud zijn in de begroting opgenomen en de werkzaamheden kunnen binnen de gestelde kaders worden uitgevoerd.

Het werk van de boominspecteur omvat één dag per week. Formatie-uitbreiding kan achterwege blijven, omdat door de aanpassing op onderhoudstaken deze nieuwe taak kan worden opgevangen binnen de huidige buitendienstformatie.

Speelsterreinen

De onderhoudskosten van de speelplekken zijn opgenomen in exploitatie van de programmabegroting 2015. Voor planvorming en vervangingsreserve wordt een afweging gemaakt in de kadernota 2016.

Bos- en natuurterreinen

De kosten van het beheer van de bos- en natuurterreinen zijn opgenomen in de exploitatie van de programmabegroting 2015. Verder streeft de gemeente naar een kostendekkend beheer op basis van subsidies en inkomsten uit houtoogst.

Wat mag het programma Wonen kosten

Lasten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Volkshuisvesting	1.477	1.441	1.905	3.415	4.027	3.073
2. Verkeer	6	2	9	9	9	9
3. Openbare ruimte	1.612	1.786	2.106	2.135	2.129	2.134
Totaal lasten	3.095	3.229	4.020	5.559	6.164	5.215

Baten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Volkshuisvesting	-1.466	-1.326	-1.483	-3.004	-3.569	-2.675
2. Verkeer	0	0	0	0	0	0
3. Openbare ruimte	-505	-36	-29	-38	-38	-39
Totaal Baten	-1.971	-1.363	-1.513	-3.041	-3.607	-2.714

Saldo voor bestemming	1.123	1.866	2.507	2.518	2.557	2.501
------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	500	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	-335	0	-11	-11	-57	0
Saldo	165	0	-11	-11	-57	0

Saldo na bestemming programma 4	1.289	1.866	2.496	2.507	2.500	2.501
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Programma 5: Werken

Algemene omschrijving

Het programma Werken omvat de volgende thema's en producten:

Thema	Product
1. Economische zaken	310 Handel, ambacht en industrie 311 Baten marktgelden 330 Nutsbedrijven 341 Overige agrarische zaken, jacht en visserij
2. Recreatie en toerisme	560 Openbaar groen en openluchtrecreatie 580 Overige recreatieve voorzieningen
3. Participatie	482 Volwasseneducatie 610 Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies 611 Sociale werkvoorziening 614 Gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid 623 Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet

Bestaand beleid

De hoofdlijnen van beleid zijn vastgelegd verordeningen en reglementen. Naast de hoofdlijnen zijn diverse bestuurlijke kaders te onderscheiden die richting geven aan het dagelijkse handelen, waaronder:

Intern	Jaar vaststelling	Extern	
Uitvoeringsplan economische zaken 2014-2018	2013		
Verordening marktgelden	jaarlijks		
Reclamenota 2004			
Maatregelenverordening WWB, Bbz, IOAW en IOAZ	2013	<ul style="list-style-type: none"> - Wet Werk en Bijstand - IOAW en IOAZ BBZ 2004 - Sociale en fiscale wetgeving - Vreemdelingenwet 	
Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand	2013		
Handhavingsverordening WWB	2007		
Verordening Langdurigheidstoelage WWB	2009		
Verordening Stimuleringssubsidie Maatschappelijke Participatie	2010		
Verordening kinderplichtparticipatie WWB	2012		
Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive	2013		
Verordening cliëntenparticipatie Werk en Inkomen	2012		
Verordening cliëntenparticipatie WSW	2008		
Verordening Persoonsgebonden budget begeleid werken WSW	2008		
Verordening Participatieraad	2007		Wmo

1. Economische Zaken

Het programma economische zaken is gericht op het zichtbaar verbeteren van de uitstraling van de gemeente als aantrekkelijke gemeente voor wonen, recreëren en werken. Een woon- en leefomgeving van hoge kwaliteit is voorwaarde voor een aantrekkelijke vestigingsplek zowel voor de inwoners zelf, als voor de werkenden en voor bezoekers (groen, rust, glasvezel, hoogwaardig winkelaanbod).

A. Wat willen we bereiken?

Doelstelling van economische zaken is het versterken van de economische structuur van Heeze-Leende, het stimuleren van de werkgelegenheid en het verbeteren van het bedrijfsklimaat. Er is volop aandacht voor het bevorderen van kennis en innovatie, dé sleutelwoorden voor het Brabantse bedrijfsleven.

De basis daarvoor is het Economisch Beleidsplan, dat in 2013 samen met ondernemers is geactualiseerd en is afgestemd met de structuurvisie. Het uitgangspunt van het geactualiseerde plan is een uitvoeringsplan op de economische ontwikkeling van Heeze-Leende voor de komende vijf jaren. De economische ontwikkeling van Heeze-Leende op (middel)lange termijn is onderdeel van de structuurvisie.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

In 2013 is het Uitvoeringsplan economische zaken 2014-2018 vastgesteld. Dit beleidsplan beschrijft de periode 2014 tot en met 2018 op de thema's: Bevorderen economie en bedrijvigheid, Veiligheid, Infrastructuur, Recreatie en toerisme, Bedrijventerreinen, Buitengebieden, Detailhandel en horeca en Zorg. Met dit plan geven we richting aan wenselijke ontwikkelingen van werkgelegenheid en bedrijvigheid in Heeze-Leende. Hierbij worden ook de zorg-economiekansen die onze gemeente biedt meegenomen. Gemeente en ondernemersverenigingen overleggen structureel via een vaste vergaderstructuur over de doelstellingen, concrete activiteiten en afspraken over projecten, die onderdeel zijn van dit Uitvoeringsplan.

Voorbeelden hiervan zijn:

- het Transnationaal Landschap De Grootte Heide;
- het bedrijventerreinenbeleid (monitoren bedrijvigheid). Dit mede in relatie tot de ontwikkeling en gronduitgifte in de Poortmannen;
- projecten rondom veiligheid, waaronder camerabeveiliging, waarin ondernemers, gemeente en politie gezamenlijk participeren;
- onderzoek naar het opstellen van economisch beleid inzake detailhandel en horeca en de mogelijkheden die een vitaal en toekomstbestendige winkelkern biedt. Tevens de beschrijving hoe moet worden omgegaan met nieuwe detailhandelsvormen, zoals webwinkels en pick-up points;
- het onderzoek van gemeente en ondernemers naar de mogelijkheid om het ondernemersdossier te implementeren in Heeze-Leende.

De gemeenten in en rondom het Stedelijk Gebied Eindhoven zien samenwerking als noodzaak vanuit hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een optimale ontwikkeling van het Brainport2020-programma, om tot de technologische top-3 van Europa en de top-10 van de wereld te horen. Daarnaast zoekt onze gemeente actief aansluiting met Brainport en het Expat Center Brabant.

Het project Transnationaal Landschap De Grootte Heide is ook beschreven in het programma Recreatie en toerisme.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Handel, ambacht en industrie	192	177	346	3.954	762	274
Industrie	127	191	0	0	0	0
Nutsbedrijven	6	0	0	0	0	0
Overige agrarische zaken, jacht en visserij	37	40	71	71	72	72
Totaal lasten	362	408	418	4.025	834	346

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Handel, ambacht en industrie	-2	-1	-153	-3.768	-574	-91
Baten marktgeden	-1	-2	-2	-2	-2	-2
Industrie	-127	-191	0	0	0	0
Nutsbedrijven	378	0	0	0	0	0
Overige agrarische zaken, jacht en visserij	-21	-48	-49	-50	-51	-52
Totaal Baten	227	-243	-204	-3.820	-627	-145

Saldo voor bestemming	589	166	214	206	207	202
------------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	-400	0	0	0	0	0
Saldo	-400	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	189	166	214	206	207	202
----------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Voor de uitvoering van activiteiten/projecten economische zaken is structureel € 7.500 in de begroting opgenomen.

2. Recreatie en Toerisme

Wat willen we bereiken?

De visie van de gemeente, zoals opgenomen in het Uitvoeringsplan Economische zaken 2014-2018, is dat 'Heeze-Leende aantrekkelijk is en blijft als vestigingsplaats voor bestaande en nieuwe bedrijven of instituties ten einde economische groei en vitaliteit te bevorderen. Geen slaappgemeente, maar een gemeente met een aantrekkelijk 'leefklimaat', in goede balans met het buitengebied.'

Recreatie en toerisme zijn belangrijke economische pijlers in deze visie. Zij bevorderen de werkgelegenheid, leefbaarheid en vitaliteit in onze dorpen. De gemeente Heeze-Leende wil toerisme en recreatie bevorderen door het faciliteren en ondersteunen van initiatieven vanuit de ondernemers en organisaties in Heeze-Leende.

Samenwerking

Gemeente Heeze-Leende realiseert zich dat samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme een meerwaarde heeft, omdat door samenwerking de aantrekkelijkheid van het gebied vergroot kan worden.

Transnationaal Landschap Groote Heide

Ook onze buurgemeenten Cranendonck, Valkenswaard, Neerpelt en Hamont-Achel zien de meerwaarde van samenwerking. Gezamenlijk hebben we het volgende doel: 'Een aantrekkelijk, duurzaam vestigingsklimaat zijn in de Brainport regio, met een eigen identiteit. Dát is de ambitie van de vijf gemeenten voor 2025.' Hiertoe is een dynamisch uitvoeringsprogramma opgesteld.

Strabrechtse Heide

De Strabrechtse Heide is een unieke natuurparel in onze regio. De combinatie van deze natuur met het uitgebreide toeristisch-recreatief aanbod in de directe omgeving maakt dat het gebied ook een enorme economische potentie heeft. De gemeenten Heeze-Leende, Someren en Geldrop-Mierlo onderkennen dit en willen dit door middel van een gezamenlijke aanpak beter gaan benutten. Het doel

van deze samenwerking is enerzijds om meer mensen naar het gebied te trekken, maar anderzijds vooral om de bestaande bezoekers van de heide meer richting de kernen te trekken, waarbij ze gebruik maken van de faciliteiten die deze kernen te bieden hebben. Hiermee kan de leefbaarheid van en de economie in de kernen gestimuleerd worden. Ook hiertoe is een dynamisch uitvoeringsprogramma vastgesteld.

Recreatief Heeze-Leende

Recreatief Heeze-Leende is in 2011 gestart als nieuwe vereniging voor toeristisch-recreatieve bedrijven. Anno 2015 heeft deze ondernemingsvereniging al een behoorlijk goede reputatie opgebouwd, wat heeft geleid tot een ledenbestand van ruim 75 leden. De focus ligt op het signaleren, ondersteunen en faciliteren van initiatieven binnen de toeristisch-recreatieve branche. Recreatief Heeze-Leende legt verbindingen tussen ondernemers onderling, maar ook richting de gemeente en andere partijen. Daarnaast ondernemen zij tal van promotionele activiteiten, om Heeze-Leende als toeristisch-recreatieve bestemming op de kaart te zetten.

Streekontwikkeling Boven Dommel

Streekontwikkeling Boven Dommel wil de kennis en kunde uit de Brainportregio benutten om de kernkwaliteiten in de streek te versterken. Beleving en innovatie wordt gecombineerd met de kernthema's landbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie, toerisme & recreatie, water, landbouw, leefbaarheid en energie. Op deze manier wordt een relatie gelegd tussen stad en platteland.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Samenwerking

In 2015 zetten we in op het voortzetten en verder uitbouwen van (internationale) samenwerking

Transnationaal Landschap Groote Heide

Met het ondertekenen van de intentieovereenkomst is direct ook een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Voor alle projecten geldt dat ze weliswaar binnen één gemeente opgepakt worden, maar uiteindelijk worden ze over het gehele gebied uitgerold. Voor 2015 staan op het gebied van PR en communicatie concreet op de planning:

- Structureel overleg en samenwerking tussen de VVV-organisaties, om te komen tot nieuwe producten en diensten
- Verbreding van promotie en marketingactiviteiten.
- Plaatsing van gebiedsborden langs de snelwegen
- Grensoverschrijdend glasvezelnetwerk
- Grensoverschrijdende Mobiliteit

Strabrechtse Heide

Ook binnen de samenwerking Strabrechtse Heide is een kort uitvoeringsprogramma vastgesteld.

Gemeente Heeze-Leende staat in 2015 aan de lat voor:

- het project 'adopteer een bank' waarbij het doel is om het straatmeubilair op de Strabrechtse Heide te vervangen en direct een uniforme uitstraling te geven
- het opwaarderen van de wandel- en fietsroutenetwerken. Dit project ligt in het verlengde van het project 'verbetering toeristisch-recreatieve routestructuren' dat in Groote Heide verband opgepakt zal worden
- algemene promotie van het gebied en de kernen eromheen
- natuurpoorten realiseren/opwaarderen De Plaetse
- voldoende straatmeubilair op strategische plaatsen/uniforme uitstraling
- bewegwijzering naar de kernen vanuit de natuurpoorten

Recreatief Heeze-Leende

De gemeente ondersteunt Recreatief Heeze-Leende door middel van een subsidiebedrag en ambtelijke ondersteuning. Deze ambtelijke ondersteuning bestaat uit deelname aan bestuursvergaderingen, geven van (on)gevraagd advies, verbindingen leggen tussen het gemeentelijk beleid en het beleid van Recreatief Heeze-Leende.

Streekontwikkeling Boven Dommel

De gemeenten Cranendonck, Eindhoven, Heeze-Leende, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre, waterschap de Dommel en provincie Noord-Brabant vormen een regionaal netwerk waarin ideeën en

plannen voor een vitaler platteland en het aantrekkelijker maken van Boven-Dommel als leefomgeving gefaciliteerd worden.

Deze genoemde partijen vormen een gebiedscoöperatie die prioriteiten stelt op het gebied van 'economie', 'natuur, landschap & water', 'leefbaarheid & gezondheid', 'voedsel', 'energie' en 'cultuur & vrije tijd'. Aan de hand van deze prioriteiten zijn alliantiemangers aan de slag met het faciliteren, aanjagen en verbinden van ideeën van burgers, ondernemers, belangenorganisaties en overheden tot kansrijke projecten.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.226	1.214	1.369	1.376	1.377	1.390
Overige recreatieve voorzieningen	72	66	52	52	53	54
Totaal lasten	1.297	1.280	1.421	1.428	1.430	1.444

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Openbaar groen en openluchtrecreatie	-34	-33	-33	-34	-35	-35
Overige recreatieve voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-34	-33	-33	-34	-35	-35

Saldo voor bestemming	1.263	1.247	1.388	1.394	1.396	1.408
------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	1.263	1.247	1.388	1.394	1.396	1.408
----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Er zijn twee posten opgenomen in de begroting die betrekking hebben op Recreatie en Toerisme. Het betreft de algemene post 'Recreatie en Toerisme' voor een bedrag van € 36.236 en de post 'Toeristisch-recreatieve Regionale Samenwerking' voor een bedrag van € 10.000.

Transnationaal Landschap De Grootte Heide

Voor de projecten binnen en de communicatie en promotie over het gebied de Grootte Heide is een bedrag van € 10.000 opgenomen in de begroting, onder begrotingspost 'Toeristisch-recreatieve regionale Samenwerking'. Er wordt een extra budget van maximaal € 10.000 beschikbaar gesteld, mits de andere vier samenwerkingspartners hetzelfde doen.

Strabrechtse Heide

Gemeente Heeze-Leende heeft op de post recreatie en toerisme een bedrag van € 5.000 opgenomen voor projecten die plaatsvinden op de Strabrechtse Heide. Uitgangspunt is echter dat projecten die op de Strabrechtse Heide gerealiseerd worden, zoveel mogelijk vanuit bestaande budgetten gefinancierd worden. Daarnaast is het nadrukkelijk gewenst dat ook andere partijen, natuurpartijen en ondernemers in het gebied gaan investeren.

Recreatief Heeze-Leende

Voor Recreatief Heeze-Leende is een bedrag van € 25.000 opgenomen binnen de algemene post Recreatie en Toerisme. Voorwaarde voor deze bijdrage is dat de vereniging zelf minimaal € 7.500 aan eigen middelen inbrengt. Recreatief Heeze-Leende heeft voor 2015 een extra budget van € 15.000 aangevraagd. Hiervoor wordt een apart voorstel gemaakt voor de gemeenteraad.

Hiermee en met het begrote bedrag voor de samenwerking Strabrechtse Heide, resteert een bedrag van € 6.236 voor incidentele uitgaven.

Streekontwikkeling Boven Dommel

Aan het streekontwikkelingsnetwerk draagt de gemeente Heeze-Leende in 2015 € 18.000 en 0,3 fte bij.

Tot slot staat op de investeringsbegroting een bedrag van € 85.000 voor natuurpoorten en toeristische startpunten. De financiering van een natuurpoort of toeristisch startpunt is altijd op basis van cofinanciering, waarbij de nadruk ligt op investeringen vanuit het bedrijfsleven.

3. Participatie

Participatiewet (Inkomensvoorziening en Participatie)

De invoering van de Participatiewet en wijzigingen in de Wwb betekenen het doorvoeren van grootschalige wijzigingen in de sociale zekerheid. Dit moet leiden tot meer activerende werking van het stelsel, verdere individualisering van uitkeringsverstrekking en strengere voorwaarden. In hoofdlijnen betreft dit:

- Samenvoeging van Wwb, Wsw en Wajong tot de Participatiewet
- Wijzigingen in de Wwb (onder andere uniformering arbeidsverplichtingen, kostendelersnorm, verruiming individuele bijzondere bijstand)
- Hervorming kindregelingen (onder andere overheveling toeslag alleenstaande ouder naar kindgebonden budget)
- Intensivering armoedebeleid

De implementatie van deze wijzigingen doen we in A2-verband en in nauwe samenwerking met de Ergogemeenten. De afstemming met de decentralisaties Jeugdzorg en Wmo vindt plaats op A2-niveau.

Kaderstellende nota's

- Handhavingsplan 2010-2014
- Kadernota 'Een andere manier van werken'
- Nota 'Tegengaan niet gebruik van inkomensvoorzieningen'
- Kadernota werk & inkomen 'Onderweg naar een nieuwe Sociale Zekerheid' 2012-2015
- Beleidsnota Schuldhulpverlening 2012
- Contourennota Sociale Zekerheid 2015-2019 (vierde kwartaal 2014)

A. Wat willen we bereiken?

Alle burgers participeren vanuit hun eigen verantwoordelijkheid naar vermogen in de samenleving. Uitkeringsgerechtigden worden primair naar de arbeidsmarkt begeleid en pas als dat niet reëel haalbaar is naar maatschappelijk nuttige activiteiten.

Volwasseneducatie

We willen zorgen voor een educatieaanbod, gericht op het verwerven van vaardigheden Nederlandse taal en rekenen en afgestemd op de behoefte van de doelgroepen binnen de gemeente.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Implementatie Participatiewet

De implementatie van de Participatiewet wordt vormgegeven in nauwe afstemming met beide andere decentralisaties. Op A2-niveau hebben we daartoe een regie- en stuurgroep ingericht. In 2015 zetten we deze structuur –al dan niet aangepast- voort. Hierin bezien we onder meer hoe op een effectieve manier invulling kan worden gegeven aan integrale klantbegeleiding.

Versterken van de poortwachtersrol

Door samenwerking met het regionale WerkLeerBedrijf willen wij onze poortwachtersrol versterken. Het WerkLeerBedrijf is een geïntegreerde aanpak van re-integratie, handhaving en inkomen. Waar mogelijk wordt de burger geprikkeld om zelf betaald werk te vinden.

Voortzetten inkomensverstrekking en actieve handhaving

We bieden bestaanszekerheid voor diegenen die daarvan afhankelijk zijn. Tegelijkertijd toetsen we aan de poort en onderweg scherp of het beroep op ondersteuning (nog steeds) terecht is. De samenwerking met Evidenta blijkt jaarlijks erg effectief.

Aanpak Zittend Bestand

In 2014 hebben we deelgenomen aan het regionale project Zittend Bestand. Onze ervaringen vanuit het project A2DeKans hebben we hierin verwerkt. Kern van de aanpak is dat klanten die een uitkering ontvangen een assessment doen. Hierop volgt een plan van aanpak 'door de bril van de arbeidsmarkt'. Bij een reële kans op het verkrijgen van werk richten we een traject in. In andere gevallen bezien we of vrijwilligerswerk mogelijk is.

Verbreding arbeidstraining A2-De Kans

De arbeidstraining van het ESF-project A2-De Kans wordt verbreed en ingezet voor uitkeringsgerechtigden met zicht op arbeid. De arbeidstraining is een combinatie van leren en werken. Deelnemers doen arbeidsritme op en leren basale werknemersvaardigheden. Dit is een beproefd concept dat we in samenwerking met Ergon uitvoeren. Door deze integrale aanpak is er sprake van combinatie van re-integratie, handhaving en inkomen.

Voortzetting Clean Team

Onze ervaringen met het Clean Team zijn goed. We zetten dit project voort, met name voor mensen die langer een uitkering ontvangen. Naast uitstroom naar betaald werk is het doel ook het bereiken van een maatschappelijk nuttige opbrengst.

Heroverwegen van het minimabeleid

De criteria die de noodzaak tot ondersteuning bepalen, worden scherper gedefinieerd en waar mogelijk wordt via het minimabeleid een prikkel naar arbeidsinschakeling gegeven. De uitvoering van de processen wordt sneller en efficiënter. Zo mogelijk organiseren we een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering, opdat de gezondheidsbelangen van onze minima goed en gestructureerd zijn verzorgd.

Voortzetten schuldhulpverlening en uitvoeren preventie schuldhulpverlening

Na de start in 2013 heeft schuldhulpverlening zich als noodzakelijke voorziening bewezen. We zetten dit met kracht voort en stemmen de inzet af met onze omgeving. Eind 2014 bezien we de effecten van de ingezette preventie. Zo mogelijk proberen we de ontwikkeling van schulden te voorkomen. De eigen verantwoordelijkheid van de burger blijft hierbij centraal staan.

Volwasseneducatie

Vanaf 1 januari 2015 moeten we daarvoor samenwerken in regio's die bij ministeriële regeling worden vastgesteld. Het is de bedoeling om aan te sluiten bij de arbeidsmarktregio's. Eindhoven fungeert als contactgemeente, zijnde de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio. Gemeente Eindhoven krijgt de taak om in overleg met de regiogemeenten (A2-gemeenten, Kempengemeenten, Veldhoven, Best, Waalre, Son en Breugel en Nuenen) een regionaal educatieplan op te stellen, afspraken te maken met aanbieders van educatie conform het regionaal educatieplan en de overige werkzaamheden te coördineren bij de uitvoering van het regionaal educatieplan. Daarbij geldt dat de gedwongen winkelnering bij de ROC's stapsgewijs tot aan 2018 wordt afgebouwd.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Volwasseneducatie	12	11	6	6	6	6
Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies	2.052	2.254	2.286	2.216	2.177	2.182
Sociale werkvoorziening	1.295	1.170	1.240	1.240	1.240	1.240
Gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid	105	112	179	169	157	157
Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet	198	136	100	100	100	100
Totaal lasten	3.663	3.684	3.810	3.731	3.680	3.684

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Volwasseneducatie	0	0	0	0	0	0
Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies	-1.508	-1.594	-1.749	-1.698	-1.656	-1.656
Sociale werkvoorziening	-1.282	-1.155	-1.260	-1.260	-1.260	-1.260
Gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid	-15	0	0	0	0	0
Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet	-177	-136	-101	-100	-100	-100
Totaal Baten	-2.982	-2.885	-3.109	-3.058	-3.016	-3.016
Saldo voor bestemming	681	799	701	673	664	669

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	-41	0	0	0
Saldo	0	0	-41	0	0	0
Saldo na bestemming	681	799	660	673	664	669

Ondanks enige tekenen van economisch herstel neemt het aantal uitkeringsgerechtigden en daarmee de lasten in 2015 naar verwachting nog licht toe. De ontwikkeling van het bijstandsvolume volgt immers met enkele jaren vertraging de conjunctuur. De totale lasten voor uitkeringen WWB, IOAW, IOAZ zijn begroot op € 1.580.000. Voor de dekking van de uitkeringslasten ontvangt de gemeente het zogenaamde BUIG-budget. De verwachting is dat dit budget in 2015 voldoende is om de uitkeringslasten te dekken. Genoemde prognoses zijn onzeker aangezien er vanaf 2015 een nieuwe financieringsystematiek voor de BUIG haar intrede doet en de ontwikkeling van uitkeringslasten voor de korte termijn bij minder grote gemeenten lastig te voorspellen is.

De lasten voor de Bbz worden in grote mate bepaald door incidentele, hoge leningen voor bedrijfskapitaal, de baten door aflossingen op dit verstrekte bedrijfskapitaal. De gemeente kan de kosten voor de Bbz voor het overgrote deel declareren bij het rijk. De verwachting is dat de Bbz in 2015 nagenoeg kostendekkend is.

Mede door de langdurige economische tegenwind en de diverse bezuinigingsmaatregelen van het rijk die ook de minima raken, nemen de lasten voor bijzondere bijstand en minimaregelingen in 2014 toe. Gezien de verdere rijksbezuinigingen in 2015 (onder andere afschaffing Wtcg en Compensatie Eigen Risico), de door het rijk opgelegde beperkingen voor categoriale voorzieningen en de bezuinigingen binnen de Wmo nemen bij ongewijzigd (uitvoerings)beleid de lasten voor bijzondere bijstand vanaf 2015 naar verwachting verder toe. Eind 2014 wordt het minimabeleid geëvalueerd waarbij geanticipeerd wordt op bovenstaande ontwikkelingen. Overigens heeft het rijk een structurele toevoeging aan het gemeentefonds gedaan (in 2014 € 70 miljoen en vanaf 2015 € 90 miljoen) ter dekking van deze extra lasten van de gemeenten. De lasten voor bijzondere bijstand en minimaregelingen bedragen in 2015 naar verwachting € 135.000.

Ook het aantal burgers dat beroep moet doen op schuldhulpverlening neemt naar verwachting in de komende jaren toe. Echter door efficiëntieverbetering in de uitvoering nemen de lasten hiervan niet verder toe (€ 30.000).

Vanaf 2015 doet het nieuwe participatiebudget haar intrede. Hierin zijn het huidige budget voor de WSW en de huidige middelen voor re-integratie (onderdeel huidige participatiebudget) en extra middelen voor de re-integratie van nieuwe doelgroepen (bv WaJong) gebundeld. Aangezien dit budget op een andere wijze verdeeld wordt over de gemeenten dan de huidige budgetten is de hoogte hiervan ten tijde van het opstellen van deze begroting lastig te voorspellen. Vooral nog wordt ervan uitgegaan dat het budget voldoende is om de lasten voor de uitvoering van de WSW en de re-integratie van met name uitkeringsgerechtigden te bekostigen.

Ten tijde van de start van de A2 samenwerking is een begroting gemaakt voor de uitvoeringskosten van Werk & Inkomen. Bij deze begroting is uitgegaan van 702 uitkeringsgerechtigden. Door de economische tegenwind is het aantal uitkeringsgerechtigden in geheel Nederland de afgelopen jaren sterk toegenomen. Volgens het Centraal Planbureau is er ook in de komende jaren een verdere toename te verwachten. Inmiddels is het aantal uitkeringsgerechtigden in het werkgebied van de A2-samenwerking toegenomen van 702 tot 848. Als gevolg van deze toename bestond het reële risico dat W&I haar wettelijke taken niet meer uit kon voeren. Overigens ontvangt de gemeente een

vergoeding voor de uitvoering van de bijstand via het gemeentefonds. De hoogte van deze uitvoeringsvergoeding wordt in overgrote mate bepaald door het aantal uitkeringsgerechtigden.

Volwasseneducatie

Het beleid rondom volwasseneducatie verloopt budgetneutraal. In 2014 ontving de gemeente € 41.218 aan rijksmiddelen vanuit de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) op basis waarvan een inkoopcontract met het ROC werd opgesteld. De contactgemeente Eindhoven ontvangt met ingang van 2015 in dit verband een specifieke uitkering educatie die als geheel aan hen wordt uitgekeerd. De uitkering educatie wordt per arbeidsmarktregio vastgesteld (dit alles onder voorbehoud van vaststelling door de Eerste Kamer. De wetswijziging is op 17 juni jl. aangenomen door de Tweede Kamer).

Wat mag het programma Werken kosten

Lasten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Economische zaken	362	408	418	4.025	834	346
2. Recreatie en toerisme	1.297	1.280	1.421	1.428	1.430	1.444
3. Participatie	3.663	3.684	3.810	3.731	3.680	3.684
Totaal lasten	5.322	5.372	5.649	9.184	5.945	5.474

Baten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Economische zaken	227	-243	-204	-3.820	-627	-145
2. Recreatie en toerisme	-34	-33	-33	-34	-35	-35
3. Participatie	-2.982	-2.885	-3.109	-3.058	-3.016	-3.016
Totaal Baten	-2.789	-3.160	-3.346	-6.911	-3.677	-3.196
Saldo voor bestemming	2.533	2.211	2.303	2.273	2.267	2.279

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	-400	0	-41	0	0	0
Saldo	-400	0	-41	0	0	0

Saldo na bestemming programma 5	2.133	2.211	2.262	2.273	2.267	2.279
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Programma 6: Duurzaamheid

Algemene omschrijving

Het programma Duurzaamheid omvat de volgende thema's en producten:

Thema	Product
1. Milieu	550 Natuurbescherming en bossen 723 Milieubeheer
2. Afval	721 Afvalverwijdering en -verwerking 725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing
3. Maatschappelijk verantwoord ondernemen	----> Geen specifiek product
4. Water	722 Riolering 726 Baten rioolheffing
5. Ruimtelijk ordening	810 Ruimtelijke ordening

Bestaand beleid

De hoofdlijnen van beleid zijn vastgelegd in verordeningen en reglementen. Naast de hoofdlijnen zijn diverse bestuurlijke kaders te onderscheiden die richting geven aan het dagelijkse handelen, waaronder:

Intern	Jaar vaststelling	Extern
Verordening afvalstoffenheffing / reinigingsrechten	jaarlijks	Wet milieubeheer
Basis Rioleringsplan (BRP)	2008	Wet Waterhuishouding Waterleidingwet
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP)	2011	Wet Waterhuishouding Waterleidingwet
Verordening rioolheffing	jaarlijks	Wet Waterhuishouding Waterleidingwet
Legesverordening	jaarlijks	
Verordening geurhinder en veehouderij	2011	Provinciale verordening Ruimte
Bestemmingsplannen: Buitengebied Kom Heeze Kom Leende Leenderstrijp Sterksel Poortmannen Providentia	2014 2010 2012 2009 2011 2011	Wet Ruimtelijke Ordening
Landschapsontwikkelingsplan Structuurvisie	2012 2013	

1. Milieu

A. Wat willen we bereiken?

Formuleren duurzaamheidsbeleid

De gemeente Heeze-Leende heeft via diversen landelijke akkoorden verantwoordelijkheden gekregen op het gebied van energie, klimaat, duurzaamheid en afval. Het formuleren van een duurzaamheidsbeleid zorgt ervoor dat er een overzicht komt van deze verantwoordelijkheden en de consequenties hiervan.

Aansluiten bij een energiecoöperatie

De gemeente Heeze-Leende beschikt in tegenstelling tot andere regiogemeenten niet over een energiecoöperatie. Een energiecoöperatie is een coöperatie die zich richt op het bevorderen van een duurzame energievoorziening. In 2015 wil de gemeente Heeze-Leende aangesloten zijn bij een energiecoöperatie (bestaand of nieuw) en hiermee invulling geven aan de afspraken uit het Energieakkoord.

Schaliegasvrije gemeente Heeze-Leende

Heeze-Leende is enige moment in beeld geweest als een gemeente waar eventueel schaliegas gewonnen kan worden. Heeze-Leende wil graag een gemeente zijn waarbij recreatie en toerisme, kenniswerken en cultuur de boventoon voeren. Hierbij past ons inziens geen boring naar schaliegas.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Formuleren duurzaamheidsbeleid

In 2014 is een quickscan uitgevoerd. De quickscan geeft een aantal aanbevelingen. In de volgende stap vindt uitwerking plaats van deze aanbevelingen. De quickscan en de uitwerking van de aanbevelingen vormen de basis voor het duurzaamheidsbeleid. In 2015 wordt het duurzaamheidsbeleid ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

Aansluiten bij een energiecoöperatie

De voorkeur gaat ernaar uit om aan te sluiten bij een energiecoöperatie die actief is in de gemeente Heeze-Leende. Eerder is door een initiatiefnemer geprobeerd om een energiecoöperatie op te richten. Om financiële redenen mislukte de oprichting. De eerste stap is om met de initiatiefnemer te kijken naar alternatieven en de mogelijke alternatieven te onderzoeken op haalbaarheid. Als het oprichten van een energiecoöperatie niet haalbaar is dan vindt overleg plaats met een bestaande energiecoöperatie.

Schaliegasvrije gemeente Heeze-Leende

Eind 2014/begin 2015 wordt de gemeenteraad een raadvorstel ter besluitvorming aangeboden om Heeze- Leende tot schaliegasvrije gemeente te benoemen. Daar waar nodig wordt dit ook via de bestemmingsplannen geborgd.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Natuurbescherming en bossen	36	23	27	27	28	28
Milieubeheer	561	430	227	206	207	208
Totaal lasten	597	454	254	233	235	235

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Natuurbescherming en bossen	-46	-19	-19	-19	-19	-19
Milieubeheer	-5	-15	-15	-15	-15	-15
Totaal Baten	-51	-34	-34	-34	-34	-34

Saldo voor bestemming	547	420	220	199	201	202
------------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	-15	0	0	0	0	0
Saldo	-15	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	532	420	220	199	201	202
----------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Aan het formuleren van het duurzaamheidsbeleid zijn geen externe kosten verbonden.

2. Afval**A. Wat willen we bereiken?****Materialentransitie**

In 2012 ondertekende de gemeente Heeze-Leende het regionaal manifest '5% restafval in 2020'. Heeze-Leende scoort in 2014 een percentage van 16% restafval. In 2014 komt het aandeel restafval, zoals het zich eind september laat aanzien, onder de 14% uit. Deze score is al erg goed, het kan en moet nog beter om deze doelstelling te halen.

Waardevolle reststromen

Binnen de gemeente bestaat een aantal stromen van grondstoffen dat nog niet optimaal benut wordt. Met name in de veehouderijsector gaat veel warmte verloren. Gezocht wordt naar een partner die de lokaal geproduceerde warmte transporteert of omzet voor gebruik door consumenten of bedrijven. Ook de stroom aan groenafval die binnen de gemeente ontstaat door het snoeien van struiken en bomen kan wellicht efficiënter ingezet worden. Samenwerking met A2-partners is hierbij een optie.

B. Wat gaan we hiervoor doen?**Materialentransitie**

In 2015 wordt ook het blik en de drankenkartons apart ingezameld. Ook wordt ingezet op verdergaande scheiding van het keukenafval uit het restafval.

Waardevolle reststromen

In 2015 wordt op ambtelijk niveau onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van het benutten van reststromen uit de (bio)-industrie. Er vindt een verkenning met partners uit het bedrijfsleven binnen Heeze-Leende plaats.

C. Wat gaat het kosten?**Lasten**

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Afvalverwijdering en -verwerking	1.025	994	1.009	1.026	1.045	1.063
Totaal lasten	1.025	994	1.009	1.026	1.045	1.063

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	-1.099	-1.221	-1.167	-1.190	-1.214	-1.239
Totaal Baten	-1.099	-1.221	-1.167	-1.190	-1.214	-1.239

Saldo voor bestemming	-74	-228	-158	-164	-170	-175
-----------------------	-----	------	------	------	------	------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	-74	-228	-158	-164	-170	-175
---------------------	-----	------	------	------	------	------

Materialentransitie

De hele afvalstoffenheffing moet kostendekkend zijn. Uitgangspunt blijft dat de vervuiler betaalt. Diegenen die het afval goed scheiden zijn daarbij goedkoper uit. De opbrengsten bestaan behalve uit de reinigingsrechten uit de opbrengsten van met name papier en plastic, beide nu nog goed voor ongeveer 15% van de inkomsten. Voor plastic is dat vanuit het landelijke afvalfonds. Tot 2015 is dat een vast bedrag per ingezamelde ton. Vanaf 1 januari 2015 is dat een vergoeding voor iedere ton die op de markt wordt aangeboden voor hergebruik. Op dit moment is erg onzeker wat de financiële consequentie daarvan is.

Voor de vergoeding voor papier zijn we afhankelijk van de wereldmarktprijs. In 2012 was die erg hoog (gemiddeld € 120/ton). In 2013 is de prijs gezakt naar € 90/ton en in het eerste halfjaar 2014 naar € 85/ton. In 2015 starten we met een pilot om, samen met plastic, ook plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons, kortweg PMD, in te zamelen. De inzameling is voor de burger gratis en loopt mee met het plastic. De inzamelkosten (vaste kosten) voor de gemeente gaan hierdoor omhoog. Dit rechtvaardigt de verhoging van het vast recht met € 1,- per maand. De kosten voor de burger blijven gelijk of dalen zelfs omdat het aanbieden van de meest dure afvalstroom (restafval) danig wordt beperkt door het apart en gratis aanbieden van PMD (voorheen restafval). Om beide bovenstaande redenen is het niet verstandig de afvalstoffenheffing naar beneden toe bij te stellen.

Waardevolle reststromen

Vooralsnog zijn er geen investeringen geraamd voor de verkenning voor het benutten van waardevolle reststromen.

3. Maatschappelijk verantwoord ondernemen

A. Wat willen we bereiken?

De gemeente spant zich continu in voor een (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk waarbij ook oog is voor duurzaam en sociaal inkopen. Omdat Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) in totaliteit meer behelst, en verder reikt dan de inkoop- en aanbesteding, wordt ervoor gekozen te spreken over maatschappelijk verantwoord inkopen.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

In toekomstige inkooptrajecten wordt per traject afgewogen welke voorwaarden het inkooptraject kunnen aanmerken als een maatschappelijk verantwoord inkooptraject. Hierbij wordt gekeken naar het opnemen van sociale voorwaarden ten aanzien van het bieden van leerwerkstages, oriëntatiestages en participatieplaatsen aan specifieke doelgroepen, het kopen van producten en diensten die de natuurlijke hulpbronnen of grondstoffen niet uitputten en het betrekken van de lokale middenstand bij inkooptrajecten.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Geen specifieke middelen						
Totaal lasten						

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Geen specifieke middelen						
Totaal Baten						

Saldo voor bestemming	0	0	0	0	0	0
------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves						
Aanwending reserves						
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	0	0	0	0	0	0
----------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Hoewel het wel de verwachting is dat de inkooptrajecten meer aandacht en tijd vergen door ze duurzaam uit te voeren, is niet te becijferen wat de totale stijging zou zijn. Wel is de overtuiging dat op gemeenteniveau duurzame inkooptrajecten geld opleveren in plaats van dat ze geld kosten.

4. Water

A. Wat willen we bereiken?

Doel is doelmatig waterbeheer, een goed gebruik van de rioolvoorziening, het zorgen voor een doelmatige inzameling en transport van binnen gemeentelijk gebied geproduceerd afvalwater. Ook dient het riool zo min mogelijk overlast voor de omgeving te veroorzaken en ongewenste emissies naar oppervlaktewater, bodem en grondwater moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Daarnaast willen we de kosten met betrekking tot rioolrecht voor de burger zo laag mogelijk houden.

Riolen en rioolgemaal

In het op 27 juni 2011 vastgestelde verbreed gemeentelijk rioleringsplan strekt de rioleringszorg zich verder uit naar hemelwater (inclusief extreme neerslag) en de zorg voor het grondwater. In 2014/2015 moet er een BRP (Basis Riolerings Plan) worden opgesteld. Dit plan rekent de technische functionaliteit van het stelsel uit. Samen met het Programma 'Meten en Monitoren', 'Hemelwaterstructuurplan' en het 'Grondwatermeetnet' ligt er in 2014/2015 een degelijke basis om het VGRP te evalueren en in november 2015 een geactualiseerd VGRP te presenteren.

Waterlossing en bermlopen

De zorg voor een goede afwatering op efficiënte wijze uitvoeren tegen lage onderhoudskosten. Jaarlijks schouwt het waterschap of de afwatering gewaarborgd blijft.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Riolen en rioolgemaal

Naast de reguliere onderhoudstaken om het rioolsysteem te kunnen laten functioneren als ontvangsten- en transportvoorziening voor afvalwater is een aantal onderzoeken geïnitieerd die het in het VGRP genoemde WaterKwaliteitsSpoor dient. Deze onderzoeken hebben deels betrekking op Heeze-Leende maar ook op en in samenwerkingsverband met het 'Waterportaal Zuidoost Brabant' (Brabant Water, Waterschap de Dommel en 12 omliggende gemeenten). Het 'Hemelwaterstructuurplan' zal als basisdocument bij toekomstige rioolreconstructies kan worden ingezet om keuzes voor het al dan niet afkoppelen van hemelwater nader te onderbouwen. In combinatie met het 'Meten en Monitoren' aan de overstorten op het oppervlaktewater en het verder uit te bouwen grondwatermeetnet kunnen deze

gegevens van belangrijke waarde zijn voor het op te stellen VGRP. Er is een actieplan opgesteld voor de H2S problemen (aantasting van beton) in de riolering. Waar lopen we de grootste risico's en welke maatregelen kunnen we er tegen nemen en voeren we welk jaar uit? Vuilwater dat op het schone hemelwater is aangesloten of hemelwater dat nog op de drukriolering of op het vuilwaterriool is aangesloten moet opgespoord en hersteld worden.

De Oude Stationsstraat en het laatste stukje Emmerikstraat, dat voor 2013 in de planning van het VGRP was opgenomen, zijn in 2014 voorbereid en worden in 2015 uitgevoerd. Het belonen van burgers die hemelwater van het riool afkoppelen wordt in het nieuwe VGRP meegenomen.

Waterlossing en bermsloten

Het onderhoud aan de watergangen is gekoppeld aan het onderhoud van de bermen dat als één werk wordt aanbesteed en uitgevoerd. In 2012 is het werk opnieuw voor drie jaar aanbesteed op basis van een programma van eisen. Financieel heeft dit in ons voordeel gewerkt zonder in te boeten op de kwaliteit. Het jaar 2015 is het laatste contractjaar met de huidige aannemer, wat betekent dat we aan de hand van een op te stellen inkoopstrategie dit jaar het werk opnieuw gaan aanbesteden voor een nieuwe periode vanaf 2016.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Riolering	1.339	1.574	1.854	1.946	2.210	1.988
Totaal lasten	1.339	1.574	1.854	1.946	2.210	1.988

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Riolering	-11	-3	-3	-4	-4	-4
Baten rioolheffing	-1.583	-1.818	-1.938	-2.064	-2.189	-2.321
Totaal Baten	-1.593	-1.821	-1.942	-2.068	-2.193	-2.325

Saldo voor bestemming	-254	-247	-87	-122	17	-337
------------------------------	-------------	-------------	------------	-------------	-----------	-------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	-20	0	0	0	0	0
Saldo	-20	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	-274	-247	-87	-122	17	-337
----------------------------	-------------	-------------	------------	-------------	-----------	-------------

Riolen en rioolgemaal

De kosten zijn in het VGRP meegenomen. In de reguliere onderhoudsbegroting wordt het onderhoud riolering voor 2015 met de inflatiecorrectie verhoogd. Een lager rioolrecht door middel van het inzetten van onder andere de nieuwste technieken voor de jaren 2016 en verder is een van de doelen van het te actualiseren VGRP.

Waterlossing en bermsloten

De kosten zijn in de begroting opgenomen en het werk kan binnen de gesteld kaders worden uitgevoerd. De aanbesteding heeft in ons voordeel gewerkt.

4. Ruimtelijke ordening

Centrumvisie Heeze

A. Wat willen we bereiken?

Een breedgedragen gebiedsvisie voor het centrum van Heeze. Insteek hierbij is dat een prettig groen verblijfsgebied mogelijkheden biedt voor een bruisend dorpshart.

Ook de bestemmingsplannen voor de natuurbegraafplaats in Heeze, kom Heeze en Kom Leende-Leenderstrijp worden in 2015 voor verdere besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Na het vaststellen van de kaders, rekening houdend met de vaste gegevens, start een participatietraject in de vorm van een werkatelier en een inwonersonderzoek onder meer via social media. De uitkomsten hiervan worden gebruikt bij het opstellen van de gebiedsvisie.

C. Wat gaat het kosten?

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Ruimtelijke ordening	1.197	1.023	753	753	761	767
Totaal lasten	1.197	1.023	753	753	761	767

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Ruimtelijke ordening	-63	-36	-37	-38	-39	-40
Totaal Baten	-63	-36	-37	-38	-39	-40

Saldo voor bestemming	1.135	987	716	715	722	727
------------------------------	--------------	------------	------------	------------	------------	------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	13	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	-68	0	0	0	0	0
Saldo	-55	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	1.080	987	716	715	722	727
----------------------------	--------------	------------	------------	------------	------------	------------

Voor 2015 gaan we in dit project enkel nog uit van inzet van ambtelijke uren.

Wat mag het programma Duurzaamheid kosten

Lasten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Milieu	597	454	254	233	235	235
2. Afval	1.025	994	1.009	1.026	1.045	1.063
3. Maatschappelijk verantwoord ondernemen	0	0	0	0	0	0
4. Water	1.339	1.574	1.854	1.946	2.210	1.988
5. Ruimtelijke ordening	1.197	1.023	753	753	761	767
Totaal lasten	4.159	4.044	3.870	3.958	4.250	4.054

Baten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Milieu	-51	-34	-34	-34	-34	-34
2. Afval	-1.099	-1.221	-1.167	-1.190	-1.214	-1.239
3. Maatschappelijk verantwoord ondernemen	0	0	0	0	0	0
4. Water	-1.593	-1.821	-1.942	-2.068	-2.193	-2.325
5. Ruimtelijke ordening	-63	-36	-37	-38	-39	-40
Totaal Baten	-2.806	-3.113	-3.180	-3.330	-3.480	-3.637

Saldo voor bestemming	1.353	932	690	628	771	416
------------------------------	--------------	------------	------------	------------	------------	------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	13	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	-103	0	0	0	0	0
Saldo	-90	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming programma 6	1.263	932	690	628	771	416
--	--------------	------------	------------	------------	------------	------------

Programma 7: Financiën

Algemene omschrijving

Financiën is als apart programma gepositioneerd. Dit programma is feitelijk een dwarsdoorsnede van alle programma's, taakvelden en producten. Door financiën als apart programma neer te zetten, ligt de focus, naast de inhoudelijke onderwerpen, ook op de financiën.

Het programma Financiën omvat de volgende thema's en producten:

Thema	Product
1. Algemene uitkering	921 Uitkeringen gemeentefonds 923 Uitkering deelfonds sociaal domein
2. Lokale belastingen	930 Uitvoering wet WOZ 931 Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers 932 Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren 934 Baten baatbelasting 936 Baten toeristenbelasting
3. Financiën	911 Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar 913 Overige financiële middelen 914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar 922 Algemene baten en lasten 940 Baten en lasten heffing en invordering gemeentelijke belasting 960 Saldo van kostenplaatsen 970 Saldo van de rekening van baten en lasten 990 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Bestaand beleid

De hoofdlijnen van beleid zijn vastgelegd in verordeningen en reglementen. Naast de hoofdlijnen zijn diverse bestuurlijke kaders te onderscheiden die richting geven aan het dagelijkse handelen, waaronder:

Intern	Jaar vaststelling	Extern
Financiële verordening 2012	2012	Gemeentewet Besluit Begroting en Verantwoording
Treasury / financieringsstatuut	2012	Besluit Begroting en Verantwoording
Verordening ex art. 213	2012	Gemeentewet
Financiële mandatering sept. 2012	2012	
OZB-verordening	jaarlijks	Wet Waardering Onroerende Zaken
Beleidsregels OZB/WOZ 2000	jaarlijks	
Verordening toeristenbelasting	2014	

A. Wat willen we bereiken?

Doelstelling is het beperken en zo mogelijk verlagen van gemeentelijke lasten en daarnaast een zorgvuldige besteding en inzet van financiële middelen. Het huishoudboekje op orde hebben en houden.

B. Wat gaan we hiervoor doen?

Een financieel gezond beleid is een hele opgave in de huidige tijd. Dit vraagt om creativiteit en flexibiliteit. De uitdaging is om onze inwoners en bedrijven niet extra te belasten. Ingezet wordt op:

- Een geactualiseerd rioleringsplan (V-GRP) met als inzet een lager rioolrecht;
- Een OZB die geen sluitpost mag zijn van de begroting en die de komende vier jaar maximaal met het prijsinflatiecijfer (Consumenten Prijs Index) mag stijgen.

De gemeentebegroting is gemeenschapsgeld. Dit vraagt om een zorgvuldige besteding en inzet van financiële middelen. Om dit te bereiken wordt daarom ingezet op:

- Sluitende (meerjaren)begrotingen conform het nieuwe GTK (Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader) van de provincie;
- Budgetoverschrijdingen oplossen binnen programma;
- Per programma één bestuurlijk programmahouder om integrale aansturing mogelijk te maken;
- Het rijksbudget dat beschikbaar komt voor de drie decentralisaties leidend laten zijn in het sociale domein. Beleid volgt beschikbaar geld;
- Financieel verantwoord blijven investeren in materiële en immateriële gemeentelijke voorzieningen;
- Verantwoord omgaan met inhuur personeel van derden en inhuur van externe adviesbureaus. Alleen bij uitval op sleutelfuncties en inhuur van specialistische kennis;
- Professionalisering van de raad op het gebied van de P&C-cyclus.

Er ligt momenteel een wetsvoorstel, waarbij overheidsbedrijven (bijvoorbeeld afvalbedrijven) met ingang van 1 januari 2016 vennootschapsbelastingplichtig worden. De nieuwe systematiek heeft naar verwachting een grote impact op de gemeentelijke financiën, ondanks dat er vrijstellingen (onder voorwaarden) zijn opgenomen voor overheidstaken, interne prestatie en gemeenschappelijke regelingen. In 2015 volgen we het wetgevingstraject en bereiden we de invoering voor.

C. Wat gaat het kosten/opbrengen?

Thema Algemene Uitkering

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
Uitkering deelfonds sociaal domein	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	0	0	0	0	0	0

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Uitkeringen gemeentefonds	-12.643	-12.845	-11.570	-11.557	-11.404	-11.263
Uitkering deelfonds sociaal domein	0	0	-3.754	-3.717	-3.568	-3.564
Totaal Baten	-12.643	-12.845	-15.324	-15.273	-14.972	-14.826

Saldo voor bestemming	-12.643	-12.845	-15.324	-15.273	-14.972	-14.826
------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Aanwending reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	-12.643	-12.845	-15.324	-15.273	-14.972	-14.826
----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

In de meicirculaire van 2014 is de eerste fase van herijking van het gemeentefonds verwerkt. De impact van deze herijking is voor Heeze-Leende nagenoeg nihil. De tweede fase (in 2015) houdt ook een herijking in op enkele andere onderdelen van het gemeentefonds, waaronder openbare orde en veiligheid. De uitkomsten van deze tweede fase zijn nog onbekend. Wat de gevolgen zijn voor Heeze-Leende is nu nog niet te zeggen. Het voorzichtigheidsbeginsel is dus op zijn plaats.

Er komt één deelfonds sociaal domein, dat wil zeggen een gezamenlijk budget voor de drie decentralisaties (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet). Dit deelfonds sociaal domein zal op

1 januari 2015 van kracht zijn. De verdeling van de budgetten jeugd en Wmo vindt voor 2015 plaats op basis van historische gegevens. Uitgangspunt is 'beleid volgt geld'. Onzeker is of de uitvoering, met name in de beginjaren, kan plaatsvinden binnen het budget dat daarvoor beschikbaar is gesteld. Het rijk heeft flinke efficiëncykortingen toegepast. De uitkeringen uit het deelfonds moeten volledig beschikbaar gesteld worden voor het sociaal domein. Mocht een deel van het budget niet volledig worden aangewend dan wordt in de Jaarrekening voorgesteld om het restant door te schuiven naar het eerstvolgende jaar.

Thema Lokale belastingen

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Uitvoering wet WOZ	391	348	250	251	254	256
Totaal lasten	391	348	250	251	254	256

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	-437	-443	-454	-463	-472	-481
Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	-2.827	-2.899	-2.983	-3.058	-3.134	-3.197
Baten baatbelasting	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Baten toeristenbelasting	-180	-180	-180	-180	-180	-180
Totaal Baten	-3.444	-3.523	-3.618	-3.701	-3.787	-3.859

Saldo voor bestemming	-3.053	-3.175	-3.367	-3.450	-3.533	-3.603
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten	0	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0

Saldo na bestemming	-3.053	-3.175	-3.367	-3.450	-3.533	-3.603
----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Voor een nadere toelichting op de lokale belastingen wordt verwezen naar de Paragraaf Lokale belastingen.

Thema Financiën

Lasten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Overige financiële middelen	15	19	19	19	19	19
Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	17	8	7	7	6	6
Algemene baten en lasten	135	480	78	93	126	369
Baten en lasten heffing en invordering gemeentelijke belasting	262	223	112	112	113	114
Saldo van kostenplaatsen	0	0	98	12	12	12
Resultaat na bestemming	341	0	0	0	0	0
Totaal lasten	770	730	314	242	276	520

Baten

Producten (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar	-25	0	-15	-15	-15	-15
Overige financiële middelen	-15	-10	-10	-10	-10	-10
Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	-659	-509	-473	-399	-395	-389
Algemene baten en lasten	-239	-399	-339	-340	-432	-435
Baten en lasten heffing en invordering gemeentelijke belasting	-6	-10	-10	-10	-10	-10
Saldo van kostenplaatsen	-281	-361	-396	-424	-328	-309
Totaal Baten	-1.225	-1.288	-1.242	-1.198	-1.190	-1.168
Saldo voor bestemming	-454	-558	-928	-956	-914	-649

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	127	0	96	60	65	65
Aanwending reserves	-403	-79	-73	-50	-51	-88
Saldo	-276	-79	23	10	14	-23
Saldo na bestemming	-730	-637	-905	-946	-901	-671

Op basis van de Kadernota 2015 wordt voor premie WA verzekering/schadeloosstelling het budget structureel verhoogd met € 13.000.

Op het product 'algemene baten en lasten' zijn de te realiseren maatregelen opgenomen (batenkant). Voor 2015 gelden de volgende maatregelen:

- Terugdringen van de formatie met 3 fte	€ 180.000
- Doorberekenen van formatie aan projecten	€ 120.000
- Doorberekenen inkoopkosten aan projecten	€ 32.000
- Excursie personeel	€ 6.500
- Totaal te realiseren maatregelen	€ 338.500

Op het product 'algemene baten en lasten' is het begrotingsresultaat verwerkt op de post 'begrotingsresultaat' (lastenkant). Op de post 'onvoorzien' is structureel een bedrag van € 30.000 opgenomen.

Wat mag het programma Financiën kosten**Lasten**

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Algemene Uitkering	0	0	0	0	0	0
2. Lokale Belastingen	391	348	250	251	254	256
3. Financiën	770	730	314	242	276	520
Totaal lasten	1.162	1.078	564	493	530	776

Baten

Thema's (bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Algemene Uitkering	-12.643	-12.845	-15.324	-15.273	-14.972	-14.826
2. Lokale Belastingen	-3.444	-3.523	-3.618	-3.701	-3.787	-3.859
3. Financiën	-1.225	-1.288	-1.242	-1.198	-1.190	-1.168
Totaal Baten	-17.312	-17.656	-20.183	-20.173	-19.949	-19.854
Saldo voor bestemming	-16.150	-16.578	-19.619	-19.680	-19.419	-19.078

Reserves

(bedrag x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Toevoeging reserves	127	0	96	60	65	65
Aanwending reserves	-403	-79	-73	-50	-51	-88
Saldo	-276	-79	23	10	14	-23
Saldo na bestemming programma 7	-16.426	-16.657	-19.596	-19.670	-19.405	-19.100

6. PARAGRAFEN

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

A1. Algemeen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft aan dat de begroting en de jaarrekening een uitgebreid inzicht moeten geven in de risico's die de organisatie loopt en de beschikbare reserves die als buffer kunnen fungeren om deze risico's op te vangen. Deze paragraaf bevat een inventarisatie van de risico's en een inventarisatie van de weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (buffer) en de benodigde weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Het gaat om de vrije reserves (zoals de algemene reserve), de risicoreserves en de stille reserves, maar ook de onbenutte belastingcapaciteit. De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet aan de andere kant zijn ondervangen (bedrijfsrisico's).

Hieronder wordt een opsomming gegeven van de nu door ons ingeschatte aanwezige risico's (A2) en de hier tegenover staande financiële buffer (A3).

A2. Inventarisatie bekende risico's

Planschadeclaims

Tegenwoordig wordt bij elke uitgebreide planologische omgevingsvergunning en bestemmingsplanprocedure op verzoek van derden een planschade verhaalsovereenkomst gesloten met de initiatiefnemer. Hierdoor kunnen de claims op de initiatiefnemer worden verhaald. Echter, ontwikkelaars kunnen in betalingsproblemen komen, aangezien het indienen van claims mogelijk is tot maximaal vijf jaar na onherroepelijk worden van de planologische wijziging. Bij het niet meer kunnen verhalen van de claims op de ontwikkelaar komen de kosten volledig voor rekening van de gemeente. Planschadeclaims als gevolg van gemeentelijke plannen (onder andere Merleboschool, Bergerhofschoon en woningen op de voormalige gemeentewerf) en globale bestemmingsplanherzieningen komen nog wel voor rekening van de gemeente. Omdat planschade ingediend kan worden tot vijf jaar na onherroepelijk worden van de planologische wijziging, is het niet wenselijk dit ten laste te brengen van de projectexploitatie. Deze moet dan immers ook vijf jaar in stand blijven. Het is moeilijk een inschatting te maken van de hoeveelheid planschadeclaims die ingediend zullen worden en daardoor ook lastig te kwantificeren. Ook zijn de kosten voor het laten uitbrengen van een advies door een onafhankelijk bureau niet op de initiatiefnemer te verhalen. Deze kosten komen dus voor rekening van de gemeente. De gemeente Heeze-Leende kiest ervoor om voor deze risico's geen reserveringen te doen, omdat niet zeker is of er planschadeclaims worden ingediend en zo ja, welke planschadebedragen hiermee gemoeid zijn. Tot nu toe worden uitgekeerde bedragen ten laste van programma 4 gebracht.

Milieuvergunningen: Bedrijf Strijperstraat 19a

Al geruime tijd geleden heeft de heer Van Hoof een schadeclaim ingediend. De schadeclaim bedraagt 1,4 miljoen euro. Deze claim valt niet onder de dekking van onze verzekering. De zaak is in behandeling bij het advocatenbureau Adriaanse en Van der Weel. De geschiedenis met betrekking tot verlening van Hinderwetvergunningen (De Hinderwet is de voorloper van de Wet milieubeheer die inmiddels gedeeltelijk is opgenomen in de Wet Algemene Bepalingen omgevingsrecht) is nader bekeken en onderzocht. Naar de schatting van de advocaat is de vordering van Van Hoof niet haalbaar, maar er wordt wel geadviseerd dat het wenselijk is om hiervoor een reservering van 10% aan te houden.

Gemeentegaranties

De Nationale Hypotheek Garantie van de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen heeft met ingang van 1 januari 1995 de gemeentegaranties (particulieren) overgenomen. De gemeente kan nog worden aangesproken in geval deze instelling niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Onze gemeente staat garant voor een aantal geldleningen. Globaal kunnen de leningen als volgt worden ingedeeld:

- *Leningen die door de gemeente zelf zijn verstrekt:*

- ✓ Dit zijn leningen verstrekt aan Woningstichting woCom (twee leningen) waarvoor de gemeente zelf leningen heeft aangetrokken. Het bedrag waarvoor de gemeente borg staat per 1 januari 2015 is € 2.345.000
- *Leningen die lopen via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW), waarbij het risico is afgedekt:*
 - ✓ Het restantbedrag leningen per 1 januari 2015 via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw bedraagt ruim € 39.500.000

HSLnet (Breedband)

Overeenkomstig het besluit van de gemeenteraad staat de gemeente garant voor de door HSLnet aangetrokken lening. De garantstelling bedraagt 80% van de aangetrokken hoofdsom ofwel 3,8 miljoen. Met HSLnet is een overeenkomst gesloten dat deze in ruil voor deze garantstelling de gehele gemeente voorziet van een glasvezelaansluiting tegen dezelfde condities.

Als tegenprestatie voor het garant staan is HSLnet aan de gemeente een jaarpremie verschuldigd ter hoogte van 3,8 % van het gegarandeerde bedrag. Deze premie moet berekend worden om staatsteun te voorkomen. De premie wordt berekend over de stand per 1 januari en bedraagt, als het krediet maximaal is opgenomen, € 144.000 per jaar en wordt achteraf per 31 december verrekend. Conform raadsbesluit wordt dit bedrag geormerkt voor de buitengebieden.

De gemeente staat garant en loopt dus risico's. Om deze risico's af te dekken heeft het college met HSLnet afgesproken dat van deze premie-inkomsten een risicobuffer wordt gevormd. Als deze buffer voldoende robuust is, wordt overeenkomstig het besluit van de raad het bedrag aangewend voor ontsluiting van de buitengebieden.

De omvang van de buffer wordt aan de hand van de resultaten van HSLnet jaarlijks bepaald. Omdat HSLnet nog steeds in opbouw is, wordt deze buffer ook voor 2015 vastgesteld op twee keer de jaaraflossing die HSLnet aan de bank moet voldoen. De jaarlijkse aflossing van HSLnet aan de bank bedraagt € 237.500. Dus de omvang van de risicobuffer komt op € 475.000.

De buffer wordt gevormd uit de garantiepremie. De jaarlijkse premie bedraagt € 144.000 en heeft in het derde jaar een omvang van € 432.000. In het vierde jaar kan er geld terugvloeien naar HSLnet. HSLnet dient dit te gebruiken voor de aanleg van glasvezel in de minder rendabele gebieden (buitengebied).

Mocht blijken uit de resultaten van HSLnet dat een kleinere of grotere buffer nodig is dan vindt een heroverweging plaats. Met HSLnet is afgesproken dat deze heroverweging jaarlijks plaatsvindt aan de hand van de vastgestelde jaarrekening en begroting van HSLnet.

In 2014 heeft HSLnet te maken gehad met het faillissement van zijn 'prefered supplier' (Glashelder). Dit heeft geleid tot ledenverlies. Ondanks dat laat de laatste liquiditeitsprognose van HSLnet nog een positieve cashflow zien. Verruiming van de weerstandscapaciteit voor de garantstelling van HSLnet is op basis van deze prognose niet nodig.

De Bulders

Voor de risico's binnen het project is een risicobuffer opgenomen. Dit zijn specifieke projectrisico's zoals fasering, extra civieltechnische kosten, stijgende rente, afwaardering verkoopprijs etc. die binnen de entiteit 'Woningbouw de Bulders BV' worden opgevangen en spelen bij een lopend project. Mocht het project niet van de grond komen, ondanks dat de twee haalbaarheidsonderzoeken hebben aangetoond dat het project kansrijk is, dan wordt het verlies gedeeld door BNGGO en de gemeente Heeze-Leende. Het verlies bestaat dan uit de al verworven gronden. In de Bulders wordt actief grond aangekocht. Tot nu toe voor een bedrag van rond de 3 miljoen euro.

In de grondexploitatie van de Bulders Woningbouw BV is opgenomen dat de resterende aankoopkosten € 5.558.689,- bedragen. Een afwaardering tot landbouwgrond zou voor Heeze-Leende een verlies van ruim 1 miljoen euro betekenen.

In 2014 is met enkele grondeigenaren en projectontwikkelaars in het gebied overeenstemming bereikt over de aankoop van hun gronden. De verwachting is dat deze gronden eind 2014 worden geleverd.

Centrumplan Leende

Het college heeft op 9 juli 2013 een intentieovereenkomst getekend samen met de drie corporaties Wooninc, Wonen Limburg en woCom. Alle partijen dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid om de schetsontwerpfase te laten slagen. Als de haalbaarheid voor het bijgestelde plan niet door partijen gezamenlijk kan worden vastgesteld, dragen de vof en de gemeente een gedeeld financieel risico ten

aanzien van de daadwerkelijk gemaakte ontwerpkosten. Deze kosten bedragen maximaal € 50.000 exclusief BTW. De gemeente draagt 50% van het risico. Al gemaakte en nog te verhalen kosten blijven uiteraard voor rekening van de gemeente.

In het geval de gemeenteraad besluit om het bijgestelde plan samen met de corporaties te ontwikkelen, zijn daar ook risico's aan verbonden. De risico's zijn afhankelijk van de afspraken die worden vastgelegd in de nog op te stellen samenwerkingsovereenkomst. In het geval de samenwerking met de corporaties wordt stopgezet, mag de gemeente zich verwachten aan een schadeclaim in verband met de grondaankopen die in het verleden zijn gedaan. Ook wordt er dan een verhoging van de huur verwacht voor de tijdelijke school op Breedvennen. De gemeente zal uiteindelijk zelf of in samenwerking met andere partijen moeten zorgen voor een nieuwe school in het centrum en minimaal voor een grondige renovatie van de Meent.

Educatief Centrum

De gemeente huurt het Educatief Centrum in ieder geval voor 40 jaar van Wooninc. De schoolgedeeltes van het Educatief Centrum worden voor 40 jaar in gebruik gegeven aan de Merlebos en Trumakkers. Het middendeel is voor 10 jaar verhuurd aan Nulvier. Als Nulvier na deze tijd niet meer wil huren en de gemeente vindt geen andere huurder dan hebben we dus geen inkomsten terwijl de huurkosten van dit deel van € 106.000 wel doorlopen. Hetzelfde geldt bij een eventueel tussentijdse beëindiging van de 10-jarige huurovereenkomst. Onder het kopje 'planschade' staan de planschaderisico's van dit project vermeld.

Bergerhof

De gemeente huurt de Bergerhofschool in ieder geval voor 40 jaar van Wooninc. Het schoolgedeelte van de Bergerhofschool wordt voor 40 jaar in gebruik gegeven aan de Bergerhof. Het kinderopvangdeel wordt 10 jaar verhuurd aan Nulvier/Joepie. Als Nulvier/Joepie na deze tijd niet meer wil huren en de gemeente vindt geen andere huurder dan hebben we dus geen inkomsten terwijl de huurkosten van dit deel van ongeveer € 30.000 wel doorlopen. Hetzelfde geldt bij een eventueel tussentijdse beëindiging van de 10-jarige huurovereenkomst. De gemeente heeft Wooninc. € 1,85 mln betaald als gekapitaliseerde huur voor de komende 40 jaar. Dit kan eventueel problemen geven bij een tussentijdse beëindiging van de 40-jarige huurovereenkomst. Onder het kopje 'planschade' staan de planschaderisico's van dit project vermeld.

Merleboschool

De gemeente huurt het Educatief Centrum in ieder geval voor 40 jaar van Wooninc. De huurprijs is verlaagd door de inbreng van een stuk grond bij d'n Toversnest. Als deze grondinbreng niet doorgaat stijgt de huur.

Het schoolgedeelte van het Educatief Centrum is voor 40 jaar in gebruik gegeven aan de Trumakkers en Merlebos. Het kinderopvangdeel is 10 jaar verhuurd aan Nulvier/Joepi. Als Nulvier na deze tijd niet meer wil huren en de gemeente vindt geen andere huurder dan hebben we dus geen inkomsten terwijl de huurkosten van dit deel van ongeveer € 110.000 wel doorlopen. Hetzelfde geldt bij een eventueel tussentijdse beëindiging van de 10-jarige huurovereenkomst.

Dorpshuis 't Perron

De gemeente staat borg voor de betaling van de huur van het nieuwe dorpshuis door de stichting Beheer Dorpshuis Heeze aan woCom. Met andere woorden door het afgeven van deze borgstelling wordt de gemeente uiteindelijk verantwoordelijk voor het leegstandsrisico. Als de beheersstichting onvoldoende ruimtes weet te verhuren en/of overige inkomsten weet te genereren, kan woCom de middelen die ze van de stichting tegoed heeft, op de gemeente verhalen. De huurprijs van het gehuurde bedraagt op jaarbasis circa € 45.000 (excl. BTW). Bij besluit van 26 juni 2012 is besloten om tot en met jaar 2016 een exploitatiebijdrage te verstrekken van € 108.000. Deze bedragen zijn in de meerjarenraming opgenomen.

Grondexploitatie

In het najaar van 2014 worden de grondexploitaties geactualiseerd. Vanwege het achterblijven van de verkopen zullen de resultaten mogelijk neerwaarts moeten worden bijgesteld. Op dit moment zijn de uitkomsten nog niet bekend. Voor informatie over de grondexploitatie en eventuele risico's die de gemeente hierover loopt wordt verwezen naar paragraaf F Grondbeleid

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De Wmo heeft een open eind financiering, waardoor het risico aanwezig is dat het geraamde budget wordt overschreden. Op basis van een indicatie worden voorzieningen verstrekt. Vooraf is het moeilijk in te schatten hoeveel verstrekkingen worden gedaan. In de huidige werkwijze van de Kanteling wordt niet langer gedacht in beperkingen en in beschikbare voorzieningen, maar in mogelijkheden. Het gaat erom samen een oplossing te vinden. Daarbij staat het behoud van de eigen regie, de zelfredzaamheid en het zelfoplossend vermogen centraal. Deze manier van werken heeft invloed op het aantal voorzieningen dat verstrekt wordt. De afgelopen periode is een afname van voorzieningen gerealiseerd. Om de Wmo-middelen (meer) toereikend te houden heeft de gemeenteraad besloten om van het positieve rekeningssaldo in 2011 € 300.000 toe te voegen aan de reserve Wmo. Inmiddels is hiervan € 160.000 benut voor het centrumplan Leende. Bij raadsbesluit (20 januari 2014) is hiervan € 65.000 gereserveerd voor het project ondersteuningsarrangementen nieuwe Wmo.

Decentralisatie AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet

De komende jaren worden verschillende taken overgeheveld naar de gemeente, de zogenaamde drie D's:

- de invoering van de Participatiewet
- de overheveling van taken uit AWBZ naar de Wmo
- de nieuwe Jeugdwet ofwel de decentralisatie Jeugdzorg

De 3 D's gaan in op 1 januari 2015 en betekenen een aanmerkelijk grotere verantwoordelijkheid voor het sociale domein van de gemeente. In 2014 is een versnellingspilot uitgevoerd voor de nieuwe jeugdwet. De ambulante jeugdzorgtaken worden vervroegd naar de gemeente overgeheveld. Doel van de decentralisaties is om de ondersteuning dicht bij de mensen en in samenhang met elkaar te organiseren. Dat ligt voor de hand omdat doelgroepen en doelstellingen elkaar deels overlappen. Er is sprake van risico's omdat de invoering van de nieuwe taken met bezuinigingen gepaard gaat. Het efficiënter organiseren van zorg en ondersteuning is noodzakelijk. De vraag is of hiermee de bezuinigingen gerealiseerd kunnen worden. Dat wordt de komende jaren duidelijk. Als het budget, ondanks een efficiëntieslag, niet toereikend is, moeten andere keuzes gemaakt worden. Het jaar 2014 staat vooral in het teken van de voorbereiding en implementatie van deze drie decentralisaties. In 2014 is de pilot Jeugdzorg uitgevoerd. De drie trajecten worden alledrie in A2 verband opgepakt. In de meicirculaire 2014 is bekend gemaakt dat aan Heeze-Leende voor de overheveling taken AWBZ naar Wmo € 1,6 miljoen beschikbaar wordt gesteld en voor de Jeugdzorg € 2,2 miljoen. Als blijkt dat de rijksbudgetten in de toekomst ontoereikend zijn voor de invoering en/of uitvoering van de gedecentraliseerde taken, zou een beroep kunnen worden gedaan op een nog te vormen reserve Sociaal Domein.

Schade, schadeclaims en vandalisme

In de begroting staan posten opgenomen die rekening houden met schadegevallen die niet door de verzekering worden gedekt (eigen risico's) of niet te verhalen zijn op derden. Het betreft dan schadeposten die betrekking hebben op wegen, openbare verlichting, schadeloosstelling, inbraak en vandalisme (scholen). Totaal geraamd bedrag voor 2015 is € 19.443,-. De premiebetaling van de aansprakelijkheidsverzekering is ook in deze posten meegenomen.

Bijzondere bijstand en nieuw verdeelmodel budget BUIG

De langdurige economische tegenwind en de stapeling van rijksbezuinigingen hebben als gevolg dat er landelijk steeds meer burgers een beroep moeten doen op bijzondere bijstand en minimaregelingen. In 2015 is er mogelijk extra beroep op bijzondere bijstand te verwachten als gevolg van bezuinigingen binnen de Wmo, het vervallen van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten en de regeling Compensatie Eigen Risico. Overigens heeft het rijk via de algemene uitkering aanzienlijke middelen aan de gemeenten ter beschikking gesteld voor de te verwachten extra lasten voor bijzondere bijstand en schuldpreventie (voor 2015 en verder € 90 miljoen).

Vanaf 2015 komt er een ander verdeelmodel van het landelijke budget BUIG over de gemeenten. Waar het huidige verdeelmodel leidde tot jaarlijks sterk wisselende verdeling van het budget over de gemeenten, is de verwachting dat het nieuwe verdeelmodel leidt tot een meerjarig meer stabiele verdeling. Omdat het nieuwe verdeelmodel gebaseerd is op andere verdelingsgrondslagen zal dit echter ook leiden tot een andere verdeling van het budget over de gemeenten. Er komt naar verwachting een overgangsregeling voor 2015 en 2016. De impact van het nieuwe model voor de

individuele gemeenten is nog niet bekend. Dit maakt de prognose die gemaakt is over de toekomstige budgetten BUIG in Heeze-Leende zeer onzeker.

vGRP

De lasten en baten van riolering zijn geraamd op basis van de uitgangspunten van het vigerende Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP). Het toevoegen van de jaarschijf 2018 leidt tot een voordeel van € 355.000 ten opzichte van de jaarschijf 2017. Dit is een gevolg van het doorrekenen van de besluitvorming zoals dat is vastgelegd in het VGRP. In de praktijk loopt de uitvoering van het VGRP anders dan voorzien en blijven de inkomsten achter bij de raming. In het collegeakkoord van 2014 is afgesproken dat voor 1 januari 2016 een nieuw VGRP voorgelegd wordt aan de raad. Een belangrijk doel is het verlagen van de tarieven van het rioolrecht. Wat de consequenties zijn van het vaststellen van een nieuw vGRP voor de meerjarenraming is op dit moment niet in te schatten. Een nieuwe doorrekening moet daar in de loop van 2015 uitsluitsel over geven.

Benodigde weerstandscapaciteit

Om te kunnen beoordelen of de weerstandscapaciteit op voldoende niveau is zou aan elk gesignaleerd risico een bedrag moeten worden gehangen. Echter niet elke risico is kwantificeerbaar en zal zich ook niet altijd en tegelijk daadwerkelijk voordoen. Om toch enigszins een totaaloverzicht te behouden, zijn er ook onderwerpen genoemd waarvan niet geheel bekend is of en tot welk bedrag de gemeente schade of verlies zal lijden. Deze zijn als pro memorie-posten opgenomen. Als wordt geschat dat de kans zich kan voordoen dat schade wordt geleden en het risicobedrag min of meer bekend is, is hiervoor een voorziening/(risico)reserve gevormd (bijvoorbeeld: reserve Wmo). Deze risico's waarvoor al een reserve is gevormd, worden niet in onderstaand overzicht voor de benodigde weerstandscapaciteit meegenomen.

Omschrijving geïnventariseerde risico's	incidenteel	structureel
- planschadeclaims	€ p.m.	
- milieuvergunningen	€ 140.000	
- garanties	p.m.	
- projecten	€ 25.000	p.m.
- de Bulders	€ 1.000.000	
- Grondexploitaties	p.m.	
- decentralisatietaken Sociaal Domein		p.m.
- bijzondere bijstand en nieuw verdeelmodel Buig		p.m.
- dorps huis 't Perron		€ 45.000
Totale risico's	€ 1.165.000	€ 45.000
Benodigde weerstandscapaciteit		€ 1.210.000

A3. Beschikbare weerstandscapaciteit

Als minimale vereiste stand van de algemene reserve wordt nog de oude norm aangehouden van het provinciaal beleidskader. Voor onze gemeente werd deze berekend op € 1,65 miljoen. Het vrije gedeelte boven de algemene reserve en de post onvoorzien uitgaven kunnen als weerstand dienen voor bovenvermelde geïnventariseerde risico's. Een totaaloverzicht van de bestaande reserves en voorzieningen is opgenomen als bijlage in deze begroting. Het saldogedeelte boven de minimaal vereiste stand van de algemene reserve is het belangrijkste bestanddeel van de weerstandscapaciteit en is in principe bedoeld als buffer voor het opvangen van risico's, waarvan de financiële gevolgen vooraf niet redelijkerwijs zijn in te schatten en waarvoor geen risicoreserve of voorziening is gevormd.

Omschrijving vrij aanwendbare reserves	bedrag
Algemene reserve (-/ 1,65 miljoen)	€ 1.523.000
Post onvoorzien uitgaven	€ 30.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 1.553.000

Zoals uit onderstaande tabel blijkt is het weerstandsvermogen voldoende groot om de eventuele risico's die zich kunnen voordoen op te vangen.

Weerstandsvermogen Begroting 2015	
Benodigde weerstandscapaciteit (A)	€ 1.210.000
Beschikbare weerstandscapaciteit (B)	€ 1.553.000
Totaal lasten begroting 2014	€ 30.700.000
Risico als % van de lasten	4 %
Weerstandsvermogen B-A	€ 343.000

B. Onderhoud kapitaalgoederen

B1 Riolering

Algemeen

De kapitaalgoederen die onder riolering vallen hebben alle tot doel een bijdrage te leveren aan een doelmatige inzameling en transport van afvalwater dat is geproduceerd binnen de gemeente. Ook dient het riool zo min mogelijk overlast voor de omgeving te veroorzaken en ongewenste emissies naar oppervlaktewater, bodem en grondwater zoveel mogelijk te voorkomen.

Beleidskader

Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (VGRP) 2011-2016, vastgesteld 27 juni 2011.

Doel

Het VGRP is een beleidsplan waarin de gemeente invulling geeft aan haar zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Een VGRP komt tot stand in nauw overleg met de provincie, waterschap de Dommel en de inspecteur van de volksgezondheid. Behalve beleidskaders geeft het VGRP ook zicht op nieuwe aanleg, onderhoud, renovatie- en vervangingsinvesteringen.

Activiteiten 2015

Planvorming

Het VGRP (2011) is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten, waterschap de Dommel en waterschap Aa en Maas.

Het onderhoud en de renovatie- en vervangingsinvesteringen voor de riolering lopen niet meer synchroon met de uitgangspunten zoals die in 2011 zijn vastgelegd in het VGRP. Ook is er een kleiner aantal woningen aangesloten op het riool dan voorzien.

Ook in 2015 wordt een aantal onderzoeken geïnitieerd en uitgevoerd dat het, in het VGRP genoemde, WaterKwaliteitsSpoor dient. Deze onderzoeken hebben deels betrekking op Heeze-Leende maar ook op en in samenwerkingsverband met het 'Waterportaal zuidOost Brabant' (Brabant Water, Waterschap de Dommel en 12 omliggende gemeenten).

Uitvoering

Naast de reguliere onderhoudswerkzaamheden wordt de rioolvervanging Oude Stationsstraat en rioolvervanging in het laatste stukje Emmerikstraat, dat voor 2013 in de planning van het VGRP stond, in 2015 uitgevoerd. Het belonen van burgers die hemelwater van het riool afkoppelen wordt in het nieuwe VGRP meegenomen.

Financiering en kosten

De werkzaamheden aan het rioleringsstelsel vinden budgetneutraal plaats. Dit betekent dat de kosten van de riolering via een riooltarief aan de burgers in rekening worden gebracht. Deze berekening vindt in het VGRP plaats en wordt jaarlijks geïndexeerd. Aan het einde van een begrotingsjaar is er een verschil tussen de begrote en het werkelijke resultaat van de riolering. Dit verschil gaat nu nog conform het 'Ideaal Complex' naar de spaarvoorziening riolering. Deze voorziening is een egalisatievoorziening en dient er voor om grote schommelingen in de jaarlijkse investeringen op te vangen. In het nieuwe VGRP wordt ook deze financieringsstelsel opnieuw beoordeeld.

B2. Wegbeheer

Algemeen

Binnen Heeze-Leende hebben we ruim 1,6 miljoen m² aan verharding (hoofdzakelijk asfalt, klinkers en tegels) in beheer en onderhoud. Adequaats beheer (rechtmatig en doelmatig) hiervan is noodzakelijk. Onder adequaat beheer wordt verstaan de onderhoudscriteria en -normen ter voorkoming van kapitaalvernietiging, milieu- en/of energieverlies. Dat daarmee automatisch de thema's veiligheid, comfort en aanzien worden verbeterd ligt in de lijn der verwachting.

Beleidskader

Gemeentelijke Wegenzorg: 'Beleidsplan Meerjarenonderhoud wegen 2012-2016'.
Initiatiefvoorstel inzake klein onderhoud wegen, fietspaden en trottoirs, 20-01-2014

Doel

Aan de hand van een meerjaren onderhoudsprogramma en op basis van de gewenste kwaliteit het wegenonderhoud uit laten voeren. Bij de elementverharding blijven comfort en veiligheid enigszins onder de maat en deze hebben ook in 2015 extra aandacht nodig.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in januari 2014 een initiatiefvoorstel aangenomen voor het oplossen van kleine ergernissen in de openbare ruimte en met name in wegen, fietspaden en trottoirs. Dit initiatiefvoorstel krijgt een definitief karakter in de begroting 2015 door structureel € 70.000 extra te reserveren voor het oplossen van deze ergernissen. De kosten voor het bestrijden van kleine ergernissen bedraagt € 100.000.

Activiteiten 2015

Aan de hand van de wegininspectiegegevens, uitgevoerd in het voorjaar van 2014, wordt het uitvoeringsprogramma 2015 vastgesteld.

Samen met de aannemer wordt dan een maatregeltoets uitgevoerd en het definitieve programma vastgesteld. Het riool in het laatste gedeelte Emmerikstraat en de Oude Stationstraat wordt vervangen. De bestrating wordt hierbij vernieuwd.

Van het bestaande kunstwerkenareaal (bruggen) wordt voor 2015 een risicoanalyse uitgevoerd.

Financiering en kosten

Voor het onderhoud van wegen en bruggen is een voorziening onderhoud wegen en bruggen aanwezig. Voor 2015 is de reguliere dotatie € 320.000, de dotatie voor de kleine ergernissen bedraagt € 70.000. Door het samenvallen van sommige onderhoudswerkzaamheden uit het reguliere onderhoud met het onderhoud kleine ergernissen kan volstaan worden met een dotatie van € 70.000, terwijl de onderhoudspost € 100.000 bedraagt.

De jaarlijkse kosten voor onderhoud willen nogal eens fluctueren. Dit is een egalisatievoorziening en heeft als doel om de kosten over de diverse begrotingsjaren te egaliseren.

B3. Verlichting

Beleidskader

Gemeentelijk Openbaar verlichting Plan (GovP)

Doel

Het GovP is een plan dat de openbare verlichting in de gemeente brengt naar een gelijkmatig verlichtingsniveau dat voldoet aan de daaraan te stellen eisen, onder andere het politiekeurmerk Veilig Wonen en het creëren van uniformiteit voor de verschillende kernen na de gemeentelijke herindeling. De volgorde van werken is bepaald door de ouderdom van de lichtmasten en een zoveel mogelijk gelijkmatige jaarlijkse investering.

Het kan hierbij gaan om de complete vervanging van een mast, het vervangen van een armatuur of het herschikken van masten om een beter verlichtingsniveau te bereiken.

Activiteiten 2015

In 2015 stelt het college een uitvoeringsprogramma voor 2015 vast. Ook wordt in 2015 het GovP geactualiseerd.

Financiering en kosten

De totale kosten van het plan zijn op ruim € 1.500.000 geraamd. De raad heeft op 15 december 2003 het GovP vastgesteld. Daarbij is besloten om voor de jaren 2004 tot en met 2013 jaarlijks een bedrag van € 153.400 te reserveren voor de renovatie van de openbare verlichting, te verhogen met een jaarlijkse indexering. De nog resterende kosten bedragen na de herziening € 1.201.470. Het huidige, geïndexeerde, jaarlijkse bedrag is € 170.000. Dit betekent dat bij gelijkblijvende investeringen de uitvoering mogelijk tot 2018 doorloopt. De kosten van de investeringen worden over een aantal jaren afgeschreven.

B4. Openbaar groen

Beleidskader

- Meerjarig onderhoudsprogramma Groen (1998)
- Groenstructuurplan 2003-2013

Doel

Aan de hand van een beeldbestek de gewenste kwaliteit van het groenonderhoud uit laten voeren.

Activiteiten 2015

Vanaf 2014 is een taakstellende bezuiniging van € 100.000 op het onderhoud van de openbare ruimte opgenomen. In 2014 is dit met niet-structurele maatregelen ingevuld (overgangsjaar). Vanaf 2015 is de taakstelling structureel verwerkt. Ergonbedrijven en de buitendienst onderhouden voor 2015 en verder het openbaar groen strakker aan de hand van een beeldbestek (waarin de gewenste kwaliteit is omschreven). Doorlopend moet het beeld voldoen aan de gestelde kwaliteit. Steekproefsgewijs wordt hierop gecontroleerd en indien nodig wordt ingegrepen. De tijd die daarmee gewonnen wordt zal ingezet worden om werkzaamheden uit te voeren die voorheen door derden uitgevoerd werden. Ook voorgenomen investeringen worden teruggeschroefd, met het oog op het efficiënter inzetten van voertuigen en middelen.

De raad heeft een alleenrecht gevestigd voor Ergon. In 2015 wordt een nieuw contract gesloten met Ergon voor onderhoud van de openbare ruimte waarin bovenstaande zaken ook voor Ergon uitgewerkt zijn.

Financiering en kosten

De kosten voor dit onderhoudsprogramma zijn opgenomen in reguliere posten van de begroting. De taakstellende bezuiniging zijn hierin verwerkt

B5. Bos en natuurterreinen

Beleidskader

Bosnota 2003-2013

Doel

De bosnota geeft uiting aan geïntegreerd bosbeheer, waarbij de functies natuur, recreatie en houtproductie moeten leiden tot een gevarieerder beeld. Geïntegreerd bosbeheer gaat zo veel mogelijk uit van natuurlijke processen, waarbij bijvoorbeeld grootschalige ingrepen zoals kaalkap en herplant worden vermeden.

Activiteiten 2015

De provinciale subsidie natuurbeheer (PSN) is voor de tweede periode van zes jaar toegekend. Aan de hand van het op te stellen werkplan 2015 worden de nodige beheer- en onderhoudsmaatregelen uitgevoerd.

Financiering en kosten

De kosten van de bosnota zijn opgenomen in exploitatie van de programmabegroting 2015. Verder streeft de gemeente naar een kostendekkend beheer op basis van subsidies en inkomsten uit houtoogst.

B6. Speelsterreinen

Beleidskader

Speelruimtenota

Doel

Het creëren en behouden van veilige speelplekken, mede tot stand gekomen in samenspraak met buurtbewoners.

Activiteiten 2015

Naast het twee keer per jaar inspecteren en daaruit voortvloeiend herstel of vervanging wordt verder gegaan met het herstel van de ondergronden, waarbij het gaat om het reinigen en/of aanvullen van het zand.

Renovatie en onderhoud van speelplekken zal steeds vaker in overleg met omwonenden opgepakt worden. Het betrekken van de burgers bij de zaken die spelen in hun directe leefomgeving is een ontwikkeling die omarmd wordt.

Financiering en kosten

De onderhoudskosten van de speelplekken zijn opgenomen in exploitatie van de programmabegroting 2015.

B7 Gemeentelijke gebouwen

Beleidskader

Onderhoudsniveaus en meerjaren onderhoudsplanningen gemeentelijke objecten, 26 augustus 2014

Doel

Aan de hand van de opgestelde meerjaren onderhoudsplanning de gemeentelijke panden en objecten in de vastgestelde staat van onderhoud te brengen en houden.

Activiteiten 2015

Voor 2015 staat de uitvoering van het onderhoudsplan 2015 op het programma. Met het vaststellen van de onderhoudsniveaus en de uitvoeringsplannen heeft het college eveneens besloten de gemeenteraad elke twee jaar te informeren over de stand van zaken. De eerstvolgend keer is gepland voor januari 2016. In 2015 moet naast de uitvoering de evaluatie voorbereid worden.

Kosten

De gemeentelijke gebouwen worden gefinancierd door twee interne fondsen, de voorziening gemeentelijke accommodaties en de voorziening gemeentelijke gebouwen. Het doel van deze twee voorzieningen is de jaarlijkse storting gelijk te doen (egaliseren), omdat de uitgaven per jaar sterk fluctueren.

De jaarlijks storting in beide voorzieningen samen is voor 2015 in overeenstemming gebracht met de vastgestelde onderhoudsplannen. Gevolg is dat de oorspronkelijke storting van € 155.000 opgehoogd wordt met € 95.000 tot € 250.000. Dit om de feitelijke onderhoudswerkzaamheden uit te kunnen voeren.

Financieel overzicht

Onderhoud Kapitaalgoederen				
Omschrijving	Lasten 2015	Lasten 2016	Lasten 2017	Lasten 2018
B1 Riolering	1.000.124	1.072.760	1.384.211	1.157.255
B2 Wegbeheer	360.500	349.810	350.607	351.419
B3 Verlichting	27.560	28.111	28.673	29.246
B4 Openbaar groen	231.705	236.339	241.066	245.888
B5 Bos en natuurterreinen	5.596	5.708	5.822	5.939
B6 Speelsterreinen	19.442	19.831	20.228	20.633
B7 Gemeentelijke gebouwen	250.000	250.000	250.000	250.000
Totaal	1.894.927	1.962.559	2.280.607	2.060.380

C. Treasury

C1. Inleiding

De treasury functie beheert de benodigde middelen voor de uitvoering van de diverse programma's. Onder de treasury functie valt niet het garanderen van rente en aflossing van geldleningen van derden; deze worden per verzoek aan het bestuur voorgelegd. De treasury functie is onderhevig aan de regelgeving zoals die is vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (FIDO). Het aantrekken en uitzetten van gelden is enkel toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Het risicobeheer vindt zijn grondslag in een risicomijdend beleid. Kenmerkend voor de treasury functie is dat deze dient te zorgen voor voldoende financiële middelen om de gemeentelijke taken naar behoren uit te kunnen oefenen. Dit met als uitgangspunt dat de kosten zo laag mogelijk worden gehouden en om het rendement te optimaliseren. Een groot gedeelte van de treasuryfunctie is uitbesteed aan de huisbankier. Met de BNG is een financieringsovereenkomst voor een krediet- en depotarrangement en elektronisch betalingsverkeer afgesloten. Deze overeenkomst wordt voor telkens een jaar stilzwijgend verlengd. Op de door de gemeente bij de BNG aangehouden bankrekeningen wordt een saldo- en rentecompensatiecircuit toegepast.

Op 10 december 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de wet tot schatkistbankieren (zonder leenfaciliteit) voor decentrale overheden. Met schatkistbankieren worden de risico's van beleggen tot nul gereduceerd. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor hoeft de Nederlandse staat minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Gemeenten zijn verplicht om overtollige middelen bij de Nederlandse Staat aan te houden.

C2. De kasgeldlimiet

Per ministeriële regeling geeft het ministerie aan tot welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage van het totaal van de begroting, zijnde momenteel 8,5 %. Als de gemeente deze kasgeldlimiet structureel overschrijdt, dient ze de kortlopende schuld om te zetten in een langlopende schuld. Met name bij korte financiering loopt de gemeente renterisico. Door deze financieringsvorm in te kaderen voorkomt de gemeente grote fluctuaties in de rentelasten. Anderzijds is de gemeente sinds de invoering van de Wet FIDO flexibeler en krijgt ze grotere vrijheid om het cashmanagement vorm te geven. Na afloop van ieder kalenderkwartaal wordt de gemiddelde netto vlottende schuld getoetst aan de kasgeldlimiet.

Netto vlottende schuld

De netto vlottende schuld is als volgt opgebouwd:

- opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan één jaar;
- schuld in rekening-courant;
- gelden van derden gestort in kas voor een termijn korter dan één jaar;
- overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van de vaste schuld.

Dit onder aftrek van:

- contante gelden in kas;
- tegoeden in rekening-courant;
- overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

De verwachte kasgeldlimiet voor 2014 staat weergegeven in onderstaande tabel:

Kasgeldlimiet (bedragen * 1.000)	2015
Begrotingstotaal	30.732
De verwachte limiet is 8,5 %	2.612

C3. De renterisiconorm en de leningenportefeuille

Conform de Wet FIDO moet de gemeente voldoen aan de rente risiconorm. Het stellen van een rente risiconorm moet zorgen voor een gelijkmatige opbouw van de leningenportefeuille, zodat de gemeente niet in enig jaar een onevenredig groot deel van de portefeuille moet herfinancieren en daardoor grote renterisico's loopt. De leningenportefeuille moet gelijkmatig over de jaren vervallen. Voor gemeenten geldt momenteel een rente risiconorm van 20% over het begrotingstotaal. In onderstaande tabel staat de verwachte rente risiconorm voor de komende jaren weergegeven:

Renterisiconorm (bedragen * 1.000)	2015
Begrotingstotaal	30.732
De verwachte norm is 20 %	6.146

Het verwacht renterisico is als volgt te bepalen:

Renterisico (bedragen * € 1.000)	2015	2016	2017	2018
<i>Renteherzieningen</i>				
Renteherziening op vaste schuld o(pgenomen) g(eld)				
Renteherziening op vaste schuld uitstaand geld (aan o/g)	0	0	0	0
<i>Aflossingen</i>	1.509	1.759	1.655	1.655
Renterisico	1.509	1.759	1.655	1.655
Renterisiconorm 2015	6.146	6.146	6.146	6.146
Ruimte onder de norm	4.637	4.387	4.491	4.491

Toelichting

In de tabel is rekening gehouden met het aangaan van een langlopende lening van € 3 miljoen op 1 oktober 2014 en nog eens een lening van € 2,5 miljoen op 1 oktober 2015.

C4. Renteprognose

Onderstaande verwachting is afkomstig uit Economisch Beeld van 5 september 2014 van de BNG.

De internationale conjunctuur zal in 2015 wat aantrekken.

Het economisch herstel in de eurozone verloopt trager dan eerder was voorzien. De economische groei blijft in 2014 steken op 1,0%. In 2015 wordt uitgegaan van een toename van de bedrijvigheid met circa 1,4%.

De Nederlandse economie groeit in 2014 naar verwachting met circa 0,5%, na een krimp van 0,7% in 2013. Voor 2015 wordt een groei van 1,6% verwacht.

De ECB blijft een ruim monetair beleid voeren. De lange rente gaat onder invloed van het gematigde economisch herstel naar verwachting oplopen.

De percentages voor de driemaands interbancair van de Eurozone en de tienjaars staat van Nederland zien er als volgt uit:

Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Progn. ultimo 2014 *)	Progn. ultimo 2015
3 maands interbancair	4,70%	2,90%	0,70%	1,00%	1,40%	0,27%	0,28%	0,25%	0,25%
10 jaars staat	4,30%	2,90%	3,60%	3,10%	2,20%	1,85%	2,22%	2,50%	2,25%

*) Deze kolom is in Economisch Beeld van 5 september 2014 niet opgenomen en stamt uit Economisch Beeld van 20 juni 2014.

C5. Het EMU-saldo

Nederland maakt deel uit van de Economische en Monetaire Unie (EMU). Binnen de EMU hanteert men het begrip EMU-saldo. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat een land maximaal een EMU-tekort van 3% van het BBP (Bruto Binnenlands Product) mag hebben. De gehele overheid (rijk, lokale overheden en sociale fondsen) vormt het EMU-saldo. Gemeenten beïnvloeden dus mede het EMU-saldo van Nederland.

In december 2013 is de wet houdbare overheidsfinanciën (wet Hof) van kracht geworden. Gevolg is dat er een macroplafond geldt voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten. De hoogte van dit plafond is niet vast, maar wordt na bestuurlijk overleg voor een bepaalde periode overeengekomen.

Elke gemeente heeft daarnaast een individuele EMU-referentiewaarde (afgeleid van het plafond voor het EMU-saldo van de gezamenlijke gemeenten). Deze wordt in de septembercirculaire gemeentefonds aan gemeenten bekendgemaakt.

De wet Hof heeft grote gevolgen voor de gemeentelijke vrijheid tot het doen van investeringen (ook al zou men daar in het verleden reserves voor hebben opgebouwd).

C6. Het risicoprofiel

De gemeente Heeze-Leende heeft gekozen voor een laag risicoprofiel. Voor wat betreft het renterisico is in het algemeen een rentetypische looptijd van vijf jaar het meest ideaal. Voor specifieke investeringen dient de afschrijvingstermijn bepalend te zijn voor de looptijd van de aan te trekken lening. De gemeente moet echter altijd het meerjarenperspectief betrachten. De treasuryfunctie zal zoveel mogelijk met deze uitgangspunten rekening houden, waarbij alles staat of valt met de informatie die vanuit de organisatie ter beschikking komt.

In 2010 is met onze huisbankier de BNG een financieringsovereenkomst gesloten. Deze overeenkomst heeft tot gevolg dat het liquiditeitsrisico praktisch gezien gering is. Openstaande debiteuren hebben de voortdurende aandacht van de invorderingsfunctie. De gemeente loopt het kredietrisico (het risico dat de gemeente uitstaande gelden niet of niet tijdig int) relatief gezien over een gering bedrag. Dit kredietrisico is grotendeels afgedekt. Men kan hierbij denken aan verstrekte hypothecaire geldleningen aan ambtenaren (slechts één lopende lening; er worden geen nieuwe leningen afgesloten) en verstrekte leningen aan culturele instellingen en gemeenschappelijke regelingen. De leningen waarvoor de gemeente borg staat, dienen de publieke taak, zoals leningen aan de woningbouwcorporatie en aan de coöperatie HSL(net). Valuta- en koersrisico's worden niet gelopen.

De gemeente Heeze-Leende heeft via haar deelneming Heeze De Bulders B.V. samen met BNG Gebiedsontwikkeling B.V. De Bulders Woningbouw B.V. en De Bulders Woningbouw C.V. opgericht. De gemeente Heeze-Leende verzorgt de voorfinanciering van de al verworven en nog te verwerven gronden. Afhankelijk van de fasering in verwerving en de snelheid van vervreemding kan hier een

behoorlijk beslag op de financiële capaciteit worden gelegd. Hierbij wordt wel aangetekend dat de rentelast uiteindelijk door de CV/BV wordt gedragen.

D. Bedrijfsvoering

D1. Organisatieontwikkeling

Onze organisatie staat als gevolg van alle landelijke ontwikkelingen die op ons afkomen niet stil. Onder andere de brede samenwerking in de regio, de decentralisaties, bezuinigingen en digitalisering zorgen ervoor dat onze organisatie flexibel moet zijn. In 2014 is het programma Focus vastgesteld (zie programma Fundament). Een van de doelstellingen van het programma Focus is het bieden van een betrouwbare en transparante dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen. Het deelprogramma 'Ambtenaar 2.0' van het programma Focus is erop gericht om de organisatie te ontwikkelen om de doelstellingen te kunnen bereiken. Binnen dit deelprogramma zal er gewerkt worden aan de ontwikkeling van de organisatiecultuur, competentie management, het nieuwe werken en strategisch personeelsbeleid.

Eind 2013 is een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd om een aantal knelpunten binnen de organisatie op te lossen. In 2014 is deze structuur verder ingericht en doorontwikkeld en deze heeft zijn beslag gekregen. De nieuwe structuur heeft een afname op het aantal managers opgeleverd. Leidend motief voor de organisatie is en blijft dat het organisatie model dynamisch is en dus makkelijk kan wijzigen als de omgeving daarom vraagt.

De A2-samenwerking wordt de komende jaren uitgebreid met nieuwe werkgebieden en alle bedrijfsvoeringstaken van de drie A2-gemeenten worden met ingang van 1 januari 2016 gebundeld in de gemeenschappelijke regeling. Hierdoor blijft de organisatie ook in 2015 in beweging.

In 2015 wordt ook ingezet op de doorontwikkeling van digitaal en zaakgericht werken. Hiermee wordt de efficiency binnen de organisatie vergroot, de samenwerking tussen de diverse afdelingen vergroot en de dienstverlening aan burger verbeterd. De doorontwikkeling van digitaal en zaakgericht werken is belangrijk voor de organisatie omdat dit een andere manier van werken vraagt van de medewerkers, maar het heeft ook gevolgen voor de werkprocessen en manier van organiseren.

D2. Personeel en organisatie

Bezuinigingen

In de kadernota 2014-2017 is een bezuinigingstaakstelling voor personeel opgenomen van €180.000,- per 2015. In 2014 is een plan gemaakt om deze bezuiniging te kunnen realiseren. Daarnaast gaan we met een bepaalde frequentie het budget inhuur derden monitoren. Het kunnen realiseren van deze bezuiniging vraagt een verandering in manieren van werken en heeft het maken van keuzes tot gevolg. Er moeten keuzes gemaakt worden over samenwerken, over welke taken we niet meer of slechts beperkt uitvoeren, maar ook over het niveau van dienstverlening. Het maken van keuzes is de enige manier om de noodzakelijke bezuiniging te kunnen realiseren. Zeker gezien het feit dat het verloop in de gemeente Heeze-Leende erg laag is.

De veranderingen maken veel medewerkers in de organisatie onzeker over hun toekomst. Doordat er steeds meer bezuinigd wordt en de ontwikkelingen in een hoog tempo invloed hebben op de hoeveelheid werk en de manier van werken, loopt de werkdruk op sommige plaatsen in de organisatie op. De effecten van onzekerheid en het toenemen van werkdruk kunnen divers zijn. Als organisatie moeten we met zorg voor het personeel in ons achterhoofd handelen. Het is belangrijk dat onze medewerkers voldoende toegerust zijn om mee te kunnen gaan in deze veranderingen.

Functieboek, competentie management en HR-gesprekscyclus

In 2014 hebben de colleges van de gemeenten Cranendonck, Valkenswaard en Heeze-Leende en de directie van de GRSA2 besloten een gezamenlijk traject te starten voor invoering van een gezamenlijk nieuw functieboek conform de systematiek van HR21, het daarbij horende competentiewoordenboek en een passende gesprekscyclus. Met gebruikmaking van HR21 sluiten we aan bij landelijke ontwikkelingen die de VNG heeft geïnitieerd. Deze systematiek is onderdeel van het CAO overleg en zal naar verwachting in de komende jaren opgenomen worden in de arbeidsvoorwaardenregeling gemeenten.

HR21 is een webapplicatie voor de gemeentelijke sector, waarmee organisaties online generieke functiebeschrijvingen (inclusief waarderingen) kunnen selecteren en koppelen aan de eigen functies en salarisstructuur. Een gezamenlijk functieboek, competentiewoordenboek en een zelfde gesprekscyclus voor de gemeenten Cranendonck, Valkenswaard en Heeze-Leende en de GRS A2 zorgen ervoor dat medewerkers van alle vier de organisaties flexibeler inzetbaar zijn door het gebruik van één systematiek. De overgang naar HR-21 is voor de gemeente Heeze-Leende niet heel groot, omdat de gemeente Heeze-Leende nu al een generiek functieboek heeft. HR21 is ook een generiek functieboek. In de gemeente Heeze-Leende hebben we echter nog geen competenties ingevoerd. Met het invoeren van HR21 voeren we ook competentie management in. Hierdoor wordt de HR-gesprekscyclus die in 2010 is ingevoerd compleet. Het maakt dat we nog beter kunnen sturen op de gewenste resultaten en het gedrag van de medewerkers. In 2015 willen we de frequentie van de HR-gesprekscyclus tegen het licht houden.

CAO gevolgen

De gemeentelijke cao, de CAR-UWO, liep tot 1 januari 2013. De werkgevers (VNG) en de vakbonden onderhandelen over een nieuwe cao. Deze onderhandelingen verlopen stroef. De inzet van de VNG is vernieuwing en modernisering van de cao. Wanneer er een nieuw cao-akkoord wordt gesloten kan dit gevolgen hebben voor het personeelsbeleid en de lokale regelingen. Naar verwachting zal de nieuwe cao ook een salarisverhoging tot gevolg hebben. In de begroting is rekening gehouden met een loonkostenstijging van 2% voor 2015.

Normalisering rechtspositie ambtenaren

In februari is een initiatiefwet aangenomen voor de normalisering van de rechtspositie van ambtenaren. Dit wetsvoorstel beoogt een zo groot mogelijke eenvormigheid tussen de rechtspositie van ambtenaren en werknemers uit het bedrijfsleven tot stand te brengen. Uitgangspunt daarbij is dat de arbeidsverhoudingen bij de overheid uiteindelijk gelijk zouden moeten zijn aan de verhoudingen in het private bedrijfsleven waarbij er voor een aantal functies vanuit zwaarwegende redenen een uitzondering wordt gemaakt. De bedoeling is dat dit per 1 januari 2015 wordt ingevoerd. Er moet echter nog besluitvorming plaatsvinden in de Eerste Kamer. Wanneer hiertoe wordt besloten heeft dit gevolgen voor de lokale regelingen van Heeze-Leende op het gebied van P&O en op het personeelsbeleid.

Wijziging in kosten bestuur

Wij hebben noch voor wachtgeld van bestuurders noch voor pensioenvoorzieningen ex-bestuurders middelen beschikbaar. De accountant heeft in de managementletter expliciet aanbevolen om voor de groep oud-wethouders die met pensioen zijn een voorziening op te nemen en deze structurele lasten uit de begroting te halen. Het verdient aanbeveling om dit ook te doen met mogelijke wachtgeldverplichtingen die ontstaan.

Arbodienstverlening

Per 1 januari 2015 loopt het contract tussen de A2 gemeenten en de arbodienstverlener Arboned af. De gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard en de GRS A2 willen collectief arbodienstverlening inkopen en hebben de aanbesteding gezamenlijk opgepakt. De reden hiervoor is om de dienstverlening naar een gelijkwaardig niveau te brengen, tegen dezelfde condities en voorwaarden en met één en dezelfde dienstverlener. De verwachting is dat de huidige middelen die beschikbaar zijn voor het contract met de Arbodienstverlener toereikend zijn voor de afsluiting van een nieuw contract.

D3. Informatievoorziening en Automatisering (I&A)

Het (bedrijfs-)onderdeel Informatievoorziening en Automatisering (I&A) is ondergebracht bij de GR A2-gemeenten. De gemeente Heeze-Leende en uiteraard ook de gemeenten Cranendonck en Valkenswaard worden geconfronteerd met een groot aantal ontwikkelingen (onder meer het stelsel van basisregistraties, decentralisaties sociaal domein) die het noodzakelijk maken de ICT omgeving hiervoor continue verder door te ontwikkelen. Daarnaast kent elke gemeente ook zijn eigen ambities om de dienstverlening naar burgers en bedrijven verder te ontwikkelen. Hiervoor zijn passende ICT systemen randvoorwaardelijk.

Verder constateren we diverse maatschappelijke trends en ontwikkelingen waarbij adequate I&A voorzieningen van belang zijn, zoals:

- social media (Twitter, Facebook, Yammer etc.)
- Cloud Computing, hosting systemen en applicaties en webservices
- digitaal werken, papierluw vergaderen
- Bring Your Own Device (onder andere tablet computers)
- Open Source software

De samenwerking van de drie A2 gemeenten op I&A gebied moet bijdragen aan:

- de vermindering van kwetsbaarheid door het zoveel mogelijk beleggen van kennis, kunde en vaardigheden bij meerdere I&A medewerkers, evenals het vastleggen hiervan
- de versterking van kwaliteit van dienstverlening door het inzetten op een professionele I&A bedrijfsvoering en dienstverlening, gebaseerd op bewezen methodieken en door het samen met de organisaties doorontwikkelen van de digitale bedrijfsvoering en digitale balie
- het verbeteren van de efficiency van processen door het aanbieden van zoveel als mogelijk gezamenlijke A2 brede ICT oplossingen

A. Wat willen we bereiken?

De A2 afdeling I&A heeft primair tot doel de deelnemende gemeenten te ondersteunen bij het ontwikkelen, verbeteren en uitvoering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven, interne bedrijfsvoering en het invullen van de gemeentelijke en landelijke overheidsdoelstellingen op het gebied van informatievoorziening en automatisering.

In deze omgeving is de gezamenlijke A2 afdeling I&A verantwoordelijk voor de uitvoering van de informatievoorziening (beleidsvoorbereiding, consultancy, advisering en projectleiding/participatie) en automatisering (inkoop, ontwikkeling, onderhoud, beheer en exploitatie van ICT systemen waaronder hardware, software, telefonie, netwerkinfrastructuren en het applicatiebeheer voor gezamenlijke A2-toepassingen) voor de drie A2 gemeenten.

B. Wat gaan we ervoor doen?

- de ondersteuning vanuit A2 I&A professioneel uitvoeren conform de dienstverleningsafspraken
- I&A consultancy/advies aanbieden aan het management van de gemeenten
- implementatie en beheer van één gezamenlijke technische ICT infrastructuur waardoor elke werkplek toegang geeft tot de benodigde ICT toepassingen
- initiëren en stimuleren van keuze en selectie voor gezamenlijke toepassingen en implementatie daar waar mogelijk; harmonisatie van applicaties
- mede uitvoering geven aan de diverse overheidsprogramma's voor de gemeenten
- uitwerking informatiebeleidsplan en I&A jaarwerkplannen voor de A2 gemeenten
- deelnemen aan de benchmark om zodanig het kostenniveau, maar ook het kwaliteitsniveau ten opzicht van de landelijke gemiddelden te kunnen vergelijken.

C. Wat gaat het kosten?

Wat betreft de kosten wordt verwezen naar de A2 begroting 2015.

Prestatie-indicatoren

Op basis van de gegevens die bij het samenstellen van deze begroting voorhanden waren, kunnen de volgende prestatie-indicatoren worden vermeld voor 2015:

- Afhandelen jaarlijkse incidenten:	6.000 (storingen, vragen, ondersteuning)
- Afhandelen wijzigingen ICT omgeving:	1.000 (applicaties, leveringen, ICT infrastructuur)
- Onderhanden ICT projecten/activiteiten:
(zowel voor A2 gemeenten (toepassingen)
als A2 (techniek))	50
- Uren I&A consultantschap:	2.600
- Uren Projectleiding/ondersteuning:	2.300
- Uren I&A beleid:	1.100

D4. Interne Communicatie

Communicatie blijft een speerpunt in de organisatie. Communicatie maakt onderdeel uit van ieders werk binnen de gemeente. Bij de uitvoering van een groot aantal projecten dient de gemeente op een

goede manier te communiceren, zowel intern als extern met onze burgers, de politiek, de pers en andere doelgroepen.

De communicatiemedewerkers ondersteunen de beleidsmedewerkers door communicatieadvies te geven en te begeleiden bij communicatietrajecten.

Bij de interne projecten die vallen onder programma Focus wordt bij ieder project een communicatieplan gemaakt.

E. Verbonden partijen

E1. Inleiding

In de BBV voorschriften is aangegeven dat in de begroting een paragraaf verbonden partijen moet zijn opgenomen. Verbonden partijen zijn rechtspersonen, waarmee de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft. Verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren beleid uit voor de gemeente. Samengevat kunnen er ten minste drie redenen worden genoemd waarom gemeenten met elkaar samenwerken in de vorm van een verbonden partij:

- Vanwege een wettelijke plicht tot samenwerking;
- Vanwege het grensoverschrijdend karakter van de problematiek;
- Om efficiencyvoordelen te behalen.

Een samenwerking kan in de vorm van de oprichting van een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie plaatsvinden. Het privaatrecht biedt verschillende mogelijkheden: de oprichting van een vereniging, een NV of een BV. De bepalingen van het Burgerlijk Wetboek (BW) zijn op deze samenwerking van toepassing. Als wordt gekozen voor samenwerking op grond van het publiekrecht dan geldt het regime van de Wet gemeenschappelijke regeling (WGR).

E2. Gemeenschappelijke regelingen

Samenwerkingsverband A2 gemeenten, gevestigd in Heeze

Deelnemende partijen

Het betreft een samenwerking tussen de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard.

Bestuurlijk belang

Het algemeen bestuur (AB) bestaat uit de drie colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten, met een maximum van vier collegeleden per deelnemende gemeente, waaronder de voorzitter. Het dagelijks bestuur (DB) bestaat uit een voorzitter en vijf leden, met dien verstande dat niet meer dan twee leden afkomstig mogen zijn van dezelfde gemeente. De leden van het DB worden door en uit het AB aangewezen.

In programma 1 'Fundament' wordt nader ingegaan op de verdere ontwikkeling van de A2 samenwerking.

Financiële informatie

In de ontwerpbegroting 2015 wordt uitgegaan van een bijdrage van de gemeente Heeze-Leende van € 1.727.000 (W&I € 514.000, I&A € 1.053.000 en Juza € 160.000).

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2013: € 131.637
- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013: € 1.794.938
- *Resultaat* 2013: € 131.000

Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, gevestigd in Eindhoven

Bij besluit van 12 mei 1993 is de regeling door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant goedgekeurd en deze is gewijzigd op basis van reacties van de gemeenten en de op 1 januari 2006 in werking getreden Wijzigingswet Wgr-plus. Alle 21 aan het SRE deelnemende gemeenten hebben een gelijklopend besluit genomen over een (tweede) wijziging van de Gemeenschappelijke regeling van het SRE. Met deze wijziging is de door de deelnemende gemeenten gewenste bestuursstructuur van het SRE juridisch verankerd.

Bestuurlijk belang

Er participeren 21 deelnemende gemeenten. De regioraad bestaat uit 21 leden. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter, een secretaris en vijf leden.

Ontwikkelingen

De bestuurlijke regionale samenwerking wordt per 1 januari 2015 vormgegeven in de Metropoolregio Eindhoven (MRE). Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar programma 1 'Fundament'.

Financiële informatie

Het SRE rekent met een bijdrage voor de gemeente Heeze-Leende voor 2015 van € 220.685 (Brainport Development, het SRE Stimuleringsfonds, 'Oud' SRE en het Regionaal Historisch Centrum (RHCE)).

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2013: € 7.276.536 (31 december 2012: € 15.022.904)
- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013: € 190.528.941 (31 december 2012: € 213.749.694)
- *Resultaat* 2013: € 2.987.510 (2012: € 2.791.929)

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, gevestigd in Eindhoven

De verplichte uitvoering van het Landelijk Basistakenpakket dient binnen een Regionale Uitvoeringsdienst plaats te vinden. De gemeente Heeze-Leende neemt hiervoor deel in de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). De overige deelnemers aan deze GR zijn de provincie Noord-Brabant en de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reudel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Bestuurlijk belang

Het openbaar lichaam heeft een algemeen bestuur (AB). Gedeputeerde Staten en de colleges wijzen uit hun midden ieder één lid van het AB aan. Het dagelijks bestuur bestaat uit minimaal drie en maximaal zes leden, onder wie de voorzitter, en worden door en uit het AB gekozen.

Doelstelling

Op 1 juni 2013 is ODZOB van start gegaan. De met het Landelijk Basistakenpakket verplicht gestelde taken hebben betrekking op milieuvergunningen en toezicht op bepaalde milieu-inrichtingen. Daarnaast kunnen de deelnemers verzoektaken aan ODZOB overdragen op het gebied van welstand, archeologisch onderzoek en externe veiligheid. De GR heeft tot doel de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van milieu- en aanverwante onderwerpen te verbeteren en efficiënter te maken.

Financiële informatie

In de ontwerpbegroting 2015 wordt gerekend met een bijdrage van de gemeente Heeze-Leende van € 87.721 (landelijke basistaken € 46.891, verzoektaken € 34.477 en collectieve taken € 6.352).

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2013: € 402.122
- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013: € 7.373.269
- *Resultaat* 2013: € 402.122

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost, gevestigd in Helmond

Per 1 januari 2008 is de GGD Zuidoost-Brabant gefuseerd met de GGD Eindhoven en is de GGD Brabant-Zuidoost ontstaan.

De GGD Brabant-Zuidoost is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Missie

De GGD Brabant-Zuidoost streeft onder regie van de gemeenten actief naar gezondheidswinst van alle inwoners door de gemeenten op alle aspecten van de openbare gezondheidszorg te adviseren en te ondersteunen.

Reden participatie

De gemeente is verplicht om op grond van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid een gezondheidsbeleid te voeren en een GGD in stand te houden.

Bestuurlijk belang

In het Algemeen Bestuur van de GGD zijn deelnemende gemeenten vertegenwoordigd.

Financiële informatie

In de ontwerpbegroting 2015 is gerekend met een bijdrage van de gemeente Heeze-Leende van € 237.356.

De GGD wordt geconfronteerd met afnemende contracttaken, gecombineerd met een afname van overige baten. De financiële risico's worden steeds nadrukkelijker terwijl het weerstandsvermogen minimaal is. De bezuinigingen op de gemeentelijke bijdragen hebben de GGD financieel en organisatorisch kwetsbaar gemaakt.

Tegelijkertijd voelt de GGD de noodzaak om verder te bezuinigen. In 2013 is een reorganisatieplan opgesteld dat een aanzienlijke besparing moet opleveren.

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2013: € 2.075.866 (31 december 2012: € 1.395.452)
- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013: € 13.668.510 (31 december 2012: € 14.686.161)
- *Resultaat* 2013: € 65.333 (2012: -/- € 175.554)

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, gevestigd in Eindhoven

In de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost zijn de Multidisciplinaire Crisisbeheersing, de Regionale Brandweer, het bureau Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) en de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) ondergebracht. Met ingang van 2010 is de Brandweezorg Eindhoven en met ingang van 1 januari 2011 de Brandweezorg Helmond bij de Veiligheidsregio ondergebracht.

Bestuurlijk belang

Er participeren 21 deelnemende gemeenten.

Taken

- adequaat reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven
- het organiseren en coördineren van geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen
- het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van de Veiligheidsregio
- het organiseren, coördineren en uitvoeren van ambulancezorg, de bijbehorende procesregistratie en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg
- het ondersteunen van de hulpverlening door gemeenten

Reden participatie en openbaar belang

Op grond van de Brandweerwet van 1985 moeten gemeenten op onderdelen samenwerken in een gemeenschappelijke regeling. Gedeputeerde Staten hebben de gemeenten aangewezen om een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering te geven aan de wettelijk opgedragen taken. Per 1 januari 2014 moet de regionalisering brandweezorg naar de VRBZO volledig zijn afgerond.

Financiële informatie

In de ontwerpbegroting 2015 wordt voor de gemeente Heeze-Leende gerekend met een bijdrage van € 769.796. In deze bijdrage zijn nog niet de effecten rondom de Toekomstvisie Brandweezorg en een substantiële vermindering van de begrotingsomvang meegenomen. Deze bevinden zich nog in een besluitvormingstraject of zijn onderwerp van gesprek. Ook de uiteindelijk te hanteren verdeelsleutel voor de berekening van de bijdrage voor de individuele gemeenten kan nog onderhevig zijn aan nadere besluitvorming.

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2013: € 5.485.650 (31 december 2012: € 4.030.403)
- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013: € 28.648.945 (31 december 2012: € 14.028.475)
- *Resultaat* 2013: € 1.920.514 (2012: € 1.351.164)

Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven, gevestigd in Eindhoven

Ergonbedrijven is het uitvoeringsorgaan van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (GRWRE).

Bestuurlijk belang

Deelnemers aan de GRWRE zijn de gemeenten Eindhoven, Heeze-Leende, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Het bestuur wordt gevormd door een Algemeen Bestuur, bestaande uit een afgevaardigde uit het college per gemeente. Het Algemeen Bestuur vormt tevens het Dagelijks Bestuur.

De gemeente Geldrop-Mierlo is per 1 januari 2007 formeel uit de gemeenschappelijke regeling getreden. De gemeente Geldrop-Mierlo is op 1 januari 2004 ontstaan. Voorheen was de gemeente Geldrop deelnemer in GRWRE. De gemeente Mierlo had de WSW ondergebracht bij de Atlantgroep in Helmond. De gemeente Geldrop-Mierlo heeft zich niet aangesloten bij de Ergon dan wel de Atlantgroep, maar voert de WSW zelfstandig uit. Zij heeft aan Ergon een aanwijzingsbesluit afgegeven voor de uitvoering van de WSW op inkoopbasis.

Verbonden partijen

Binnen de gemeenschappelijke regeling zijn de volgende rechtspersonen aanwezig:

- Stichting Bevordering Werkgelegenheid Sociale Werkvoorziening (BWSW) te Eindhoven
- EB Holding BV te Eindhoven met deelnemingen in:
 - Kringloopbedrijf Het Goed Regio Eindhoven BV voor 49%;
 - Hoveniersbedrijf Groenhoven BV te Eindhoven voor 100% (geen operationele activiteiten)
 - EB Support BV te Eindhoven voor 100% (geen operationele activiteiten)

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2013: € 5.657.000 (31 december 2012: € 6.067.000)

- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013: € 8.220.000 (31 december 2012: € 7.248.000)

- *Resultaat* 2013: € 862.000; (2012: € 1.351.000)

Volledigheidshalve leest u hieronder nog de volgende opmerkingen over verbonden partijen uit het verleden waar de gemeente inmiddels geen belang meer in heeft, maar waar de financiële afwikkeling nog van voortduurt.

Gemeenschappelijke Regeling Hypotheekfonds Noordbrabantse Gemeenten (HNG)

Gedurende 25 jaar (1996 tot en met 2020) ontvangt de gemeente jaarlijkse termijnen voortvloeiend uit de verkoop aandelen HNG. De jaarlijkse termijn, de zogenaamde aflossing zero coupon leningen, bedraagt € 59.660 (waarvan € 2.285 vanaf de herindeling via de gemeente Cranendonck wordt ontvangen). De deelnemende gemeenten hebben ingestemd met de opheffing van HNG.

Gemeenschappelijke Regeling Bestuursacademie Zuid-Nederland in liquidatie

De vereffeningcommissie geeft in haar mededeling van 25 oktober 2013 nadere informatie over de jaarrekening 2012, de voorlopige realisatie 2013 en de begroting 2014. In 2012 is het resultaat op negatief € 28.764 uitgekomen. Er was een verlies van € 35.000 begroot.

De vooruitzichten laten een stabiel beeld zien. Voor de nabije toekomst zijn geen bijzondere gebeurtenissen te verwachten. Het bestuur voorziet een eind komen aan de huidige werkzaamheden van de Gemeenschappelijke Regeling. Het bestuur zal zich gaan beraden op de toekomstige positie van de Gemeenschappelijke Regeling.

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2012 € 501.606 (31 december 2011: € 530.370)

- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2012 € 38.547 (31 december 2011: € 57.312)

- *Resultaat* 2012: -/- € 28.764 (2011: -/- € 39.978)

Welstandszorg Noord-Brabant, gevestigd in 's-Hertogenbosch

De Gemeenschappelijke Regeling Welstandszorg Noord-Brabant opereert onder de naam WZNB Mooi Brabant.

Inmiddels is de eindbalans opgesteld met daarbij de laatste opstelling van kosten 2014. Op grond van de berekening van de terugbetaling van de inwonersbijdrage wordt aan de gemeente Heeze-Leende in 2014 € 446,87 overgemaakt.

E3. Deelnemingen

Heeze De Bulders B.V., gevestigd in Heeze

Op 13 juli 2012 is Heeze De Bulders B.V. opgericht, waarvan de gemeente Heeze-Leende de enige aandeelhouder is. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 90.000. Hiervan is € 18.000 geplaatst en door de gemeente Heeze-Leende volgestort.

De activiteiten omvatten het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van en adviseren aan, evenals het (doen) financieren van andere ondernemingen, in welke vorm dan ook.

Via Heeze De Bulders B.V. heeft de gemeente Heeze-Leende een 50% belang genomen in De Bulders Woningbouw B.V. Heeze. De Bulders B.V. heeft hiervoor € 9.000, zijnde 50% van het geplaatst aandelenkapitaal, gestort.

De Bulders Woningbouw B.V., gevestigd in Heeze

Op 21 juni 2012 is de samenwerkingsovereenkomst woningbouwlocatie 'De Bulders' in Heeze getekend door de gemeente Heeze-Leende en BNG Gebiedsontwikkeling B.V. Vervolgens is als uitwerking van deze 'SOK' De Bulders Woningbouw B.V. op 13 juli 2012 opgericht. De ondertekenaars zijn ieder voor 50% aandeelhouder in deze B.V.

BNG Gebiedsontwikkeling B.V. rechtstreeks en de gemeente Heeze-Leende via haar 100% dochter Heeze De Bulders B.V. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 90.000. Hiervan is € 18.000 geplaatst. Dit is door de aandeelhouders volgestort (ieder € 9.000).

De B.V. bestuurt De Bulders Woningbouw C.V. als enig beherend venoot.

Hiervoor neemt zij voor € 18.000 deel in de C.V.

De regiomanager en de wethouder vertegenwoordigen BNG GO respectievelijk de gemeente Heeze-Leende als aandeelhouder in de B.V.

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2013: € 31.000 (2012: € 20.000)
- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013: € 191.000 (2012: € 60.000)
- *Resultaat* 2013: € 11.000 (2012: € 2.000)

De Bulders Woningbouw C.V., gevestigd in Heeze

Op 21 juni 2012 is de samenwerkingsovereenkomst woningbouwlocatie 'De Bulders' in Heeze getekend door de gemeente Heeze-Leende en BNG Gebiedsontwikkeling B.V. Vervolgens is als uitwerking van deze 'SOK' De Bulders Woningbouw C.V. op 13 juli 2012 opgericht.

In de C.V. wordt deelgenomen door de De Bulders Woningbouw B.V. als enig beherend venoot voor € 18.000 en BNG Gebiedsontwikkeling B.V. en Heeze De Bulders B.V. als commanditaire vennoten, ieder voor € 1.000.000.

Heeze De Bulders B.V. is een 100% dochter van gemeente Heeze-Leende. De commanditaire vennoten zullen genoemde bedragen naar behoefte van de C.V. op eerste afroep overmaken. Per 31 december 2013 is door ieder € 325.000 overgemaakt. De C.V. wordt bestuurd door De Bulders Woningbouw B.V.

In de raad van vennoten wordt deelgenomen door de directeur van BNG GO en de burgemeester van de gemeente Heeze-Leende. Elke venoot heeft één stem. Besluiten worden unaniem genomen.

De C.V. heeft ten doel de integrale voorbereiding, ontwikkeling en het (doen) realiseren van de aanleg van de randweg en de realisatie van woningbouw in drie fasen in plangebied 'De Bulders'.

De C.V. heeft uitdrukkelijk niet ten doel de realisatie en/of exploitatie van vastgoed binnen het plangebied anders dan het (doen) realiseren van de Randweg evenals werken voor publiek belang, zoals overige infrastructuur en groenvoorzieningen.

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2013: € 637.000
- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013: € 343.000
- *Resultaat* 2013: € 13.000)

Stichting Bureau Inkoop & Aanbestedingen Zuidoost Brabant, gevestigd in Oirschot

In 2003 hebben een tiental gemeenten gelegen binnen het SRE-gebied besloten tot oprichting van de intergemeentelijke Stichting Bureau Inkoop & Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB). Per 1 januari 2005 heeft de gemeente Heeze-Leende zich hierbij aangesloten.

In BIZOB wordt door de volgende gemeenten deelgenomen: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Gemert-Bakel, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Veldhoven en Waalre.

Het algemeen bestuur van de stichting bestaat uit een tweetal leden per deelnemende gemeente. Uit de leden van het algemeen bestuur is een dagelijks bestuur samengesteld. Dit bestaat uit een voorzitter, een secretaris, een penningmeester en twee leden. De stichting kent een algemeen directeur.

Strategische beleidsuitgangspunten

- Het streven binnen de inkooptrajecten naar maximale waarde voor de gemeente of publieke organisatie door het toepassen van maatschappelijk verantwoord inkopen binnen de inkooptrajecten. Dit bestaat uit het toepassen van Social return en Duurzaamheidscriteria en de toegang voor (regionaal) MKB tot overheidsopdrachten.
- Het streven binnen de gemeenten en haar gelieerde organisaties naar efficiency binnen de inkoopprocessen.
- Het voorbereiden van de implementatie van de Nieuwe Europese regelgeving voor inkopen van leveringen, diensten en werken boven de Europese drempelwaarde. Deze nieuwe regelgeving dient uiterlijk april 2016 te worden geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving. Dit heeft gevolgen voor het inkoopbeleid van de Bizob gemeenten. Ook moeten de inkoop- en aanbestedingsprocedures hierop worden aangepast.

De bijdrage voor de gemeente Heeze-Leende bedroeg voor 2014 € 68.040 (2013 € 68.040). Ook voor 2015 wordt een bijdrage van € 68.040 voor de gemeente Heeze-Leende begroot.

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2013: € 959.402 (31 december 2012: € 571.186)

De entreegelden worden tot het eigen vermogen van de stichting gerekend en bedragen per 31 december 2013 € 155.467 (31 december 2012 € 155.467)

- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013: € 246.228 (31 december 2012: € 313.441)

- *Resultaat* 2013: € 468.205; (resultaat 2012: € 170.078)

Entreegelden zijn betaald als goodwill door die gemeenten die later hebben aangesloten. Deze worden niet eerder dan bij liquidatie van de stichting aan de gemeenten terugbetaald.

Het entreegeld voor de gemeente Heeze-Leende bedroeg € 10.833.

NV Bank Nederlandse Gemeenten, gevestigd in Den Haag

De gemeente heeft 10.020 aandelen à € 2,50 BNG in haar bezit die voor de verkrijgingsprijs van € 22.734 onder financiële vaste activa staan gewaardeerd. Hiermee bezit de gemeente Heeze-Leende 0,01799% van de stemmen en bedraagt het aandeel in het vermogen en het dividend tevens 0,01799%. Over 2012 is in 2013 € 1,49 aan regulier dividend uitgekeerd, zijnde € 14.930.

Dit is in overeenstemming met het door de bank over 2012 voorgesteld dividend van € 83 miljoen, zijnde 25% van de voor verdeling beschikbare winst van € 332 miljoen (tot 2010 was de gehanteerde gedragslijn 50%).

De voor verdeling beschikbare winst over 2013 bedraagt € 283 miljoen. Aan aandeelhouders wordt een dividend voorgesteld van € 71 miljoen, zijnde wederom een pay-out van 25% van de winst na belastingen. Dat komt neer op een dividend van € 1,27 per aandeel, zijnde voor de gemeente Heeze-Leende € 12.725.

Het beleid van de BNG is om gedurende de gehele overgangperiode van 2011 tot en met 2018 25% van de nettowinst uit te keren.

BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. De deelneming kan dan ook als een duurzame belegging worden beschouwd.

- *Eigen Vermogen* per 31 december 2013 € 3.430 mio (31 december 2012 € 2.752 mio)

- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013 € 127.721 mio (31 december 2012 € 139.443 mio)

- *Achtergestelde schulden* per 31 december 2013 € 32 mio (31 december 2012 € 33 mio).

- *Resultaat* 2013: Nettowinst na belastingen € 283 mio (2012: € 332 mio)

Brabant Water NV, gevestigd in 's-Hertogenbosch

De gemeente heeft in haar bezit 14.074 aandelen tegen de nominale waarde van € 0,10 per aandeel. Dit bezit staat op de balans onder financiële vaste activa opgenomen tegen de verkrijgingsprijs van € 1.407.

Brabant Water N.V. is het waterleidingbedrijf voor vrijwel geheel Noord-Brabant. De aandelen zijn in handen van de provincie Noord-Brabant en het overgrote deel van de gemeenten in het voorzieningsgebied.

Geconsolideerde cijfers

- *Groepsvermogen* per 31 december 2013 € 476.267.000 (31 december 2012: € 437.682.000)
- *Vreemd Vermogen* per 31 december 2013 € 384.487.000 (31 december 2012: € 392.639.000)
- *Resultaat* 2013: € 38.585.000 (2012: € 39.387.000)

F. Grondbeleid

F1. Inleiding

Op 23 januari 2012 is het gemeentelijk grondbeleid door de gemeenteraad vastgesteld in de nota Grondbeleid Heeze-Leende 2012-2016. De vorige nota Grondbeleid dateerde uit 2006 en was aan vervanging toe. In genoemde nieuwe nota Grondbeleid komen alle aspecten met betrekking tot het grondbeleid aan de orde. Ook probeert deze nota antwoord te geven op uiteenlopende vragen als: welke instrumenten zetten we in om gronden te verwerven, welke instrumenten zetten we in om onze kosten te verhalen, wat is ons gronduitgiftebeleid etcetera. Dit heeft geleid tot 14 specifieke beleidskeuzes. De in deze nota gemaakte beleidskeuzes zijn voor zover van toepassing in deze paragraaf verwerkt.

In deze paragraaf komen de volgende onderwerpen aan bod:

- F2. Relatie met de programmapunten;
- F3. De bouwgrondexploitaties in eigen beheer, te weten de Poortmannen en de Breedvennen;
- F4. Grondexploitatie op basis van samenwerking;
- F5. (Woningbouw)projecten niet in eigen beheer;
- F6. Overige exploitatiegebieden;
- F7. Risico's grondexploitatie;
- F8. Reserve grondexploitatie;
- F9. Reserve bovenwijkse voorzieningen;
- F10. Grondprijzen.

F2. Relatie met de programmapunten

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en hangt samen met de realisatie van de programma's Economische Zaken en Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting.

De financiële consequenties van de ontwikkeling en realisatie van woningbouw worden zichtbaar gemaakt door middel van een bouwgrondexploitatie. Zowel voor de uitbreidingslocaties als de inbreidingslocaties zullen beslissingen moeten worden genomen die gaan over het grondbeleid (mate van regie en risico bij de ontwikkelingen). Ook worden bouwgrondexploitaties opgesteld voor de financiële onderbouwing van die keuzes.

F3. De bouwgrondexploitaties in eigen beheer

Door het tijdig opstellen en actualiseren van de grondexploitaties in eigen beheer worden kosten en opbrengsten in relatie met elkaar gebracht en ontstaat er inzicht in de hierboven genoemde mogelijke financiële risico's. Deze grondexploitaties worden tweemaal per jaar geactualiseerd.

Breedvennen, Leende

De nog uit te geven gronden zijn gelegen in het nieuwe bestemmingsplan kom Leende-Leenderstrijp. Dit bestemmingsplan is op 23 januari 2012 vastgesteld en is sinds juni 2013 onherroepelijk. Ook is er nog een strook grond waarvoor het bestemmingsplan nog moet worden herzien voordat tot gronduitgifte kan worden overgegaan. In 2013 is gestart met de gronduitgifte van de vrije sectorkavels.

De exploitatie van Breedvennen kende per 1 januari 2014 een boekwaarde van € 3.064.942

De huidige geactualiseerde vastgestelde exploitatie van eind februari 2014 voorziet in de administratieve afsluiting van het plan eind 2019. Naar verwachting bedraagt het berekende voordelige eindresultaat dan circa € 981.000. Ten opzichte van de begroting 2013 betekent dit een verlaging van circa € 680.000. Als reden kan worden aangegeven dat de uitgifte van gronden met drie jaar is vertraagd. Hierdoor worden er vooral hogere rentekosten geraamd.

De Poortmannen, Heeze

Op 19 september 2011 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan vastgesteld en inmiddels is dit bestemmingsplan (grotendeels) onherroepelijk.

In 2013 is gestart met de inschrijving voor circa 34.854 m² aan bedrijfsgrond en circa 1.500 m² voor bedrijfswoningen.

De exploitatie van dit plan kende per 1 januari 2014 een boekwaarde van € 2.325.244.

De geactualiseerde exploitatie-opzet bij de jaarrekening 2013 (maart 2014) geeft 2017 als afsluitingsjaar. Het berekende eindresultaat is becijferd op circa € 492.000 voordelig. Ten opzichte van de begroting 2013 betekent dit een verlaging van circa € 1.440.000. Dit is een forse verslechtering. Als redenen kunnen worden aangegeven dat de aantallen m² uit te geven gronden door gewijzigde inzichten negatief zijn beïnvloed en dat de gronduitgifte met twee jaar is vertraagd.

F4. Grondexploitatie op basis van samenwerking

De Bulders, Heeze

Deze wijk wordt ontwikkeld in samenwerking met de BNG GO. In deze samenwerking zijn de kwalitatieve en kwantitatieve uitgangspunten, waaronder de wijk ontwikkeld gaat worden, vastgelegd in een contract. Dit contract is medio 2012 door beide partijen ondertekend. Zie voor dit project ook Programma 8 onder 830 Bouwgrondexploitatie. De inmiddels verworven gronden en de nog te verwerven gronden op de balans van de gemeente worden inclusief vergoeding voor rentebijdring en bijkomende kosten naar rato van afzet van de gronden (grondverkoop aan ontwikkelaars, bouwers, particulieren) ingebracht in De Bulders Woningbouw CV. Voor deze werkwijze is gekozen om financieringstechnische rentevoordelen te behalen; immers de gemeente kan tegen een lagere rente voorfinancieren dan de entiteit zelf.

F5. (Woningbouw)projecten niet in eigen beheer

- **Vondellaan, Heeze**

Projectontwikkelaar:	van Bergen/Heveco
Exploitatieovereenkomst:	april 2006
Exploitatiebijdrage aannemer van Bergen:	€ 70.858
Exploitatiebijdrage Heveco Projectontwikkeling:	€ 26.948
Bijdrage Heveco onderhoud/beheer plangebied:	€ 47.500
Bijdrage Van Bergen onderhoud	:€ 295.000
Bijdrage Bovenwijkse Voorzieningen:	geen
Woningbouwprogramma:	van Bergen 63 won., Heveco 19 won.
Verwacht saldo 31-12-2014:	ca. € 90.000 nadelig
Status project:	aanvang 2006, project loopt nog, afronden in 2015
Verwacht eindresultaat:	ca. € 94.000 nadelig

Bijzonderheden: ter dekking van het te verwachten maximale nadelige resultaat van € 100.000 is de 'Reserve ontwikkeling Vondellaan' ingesteld.

Voor de realisatie van dit project werd door de provincie een subsidie van € 400.000 verstrekt op voorwaarde dat de gemeente ook een bijdrage zou leveren van € 400.000.

De provincie heeft in 2006 € 320.000 overgemaakt aan de gemeente. De resterende € 80.000,00 komt bij definitieve vaststelling van de subsidie. In 2009 heeft de gemeente aan aannemer Van Bergen € 400.000 betaald. De gemeente moet zelf nogmaals € 400.000 overmaken aan Van Bergen. Dit gebeurt op het moment dat Van Bergen de bijdrage onderhoud (€ 295.000) betaalt.

- **Providentia, Sterksel**

Exploitant:	Stichting Kempenhaeghe
Projectovereenkomst:	21 september 2010
Exploitatiebijdrage:	€ 117.508
Bijdrage Bovenwijkse Voorzieningen:	€ 0
Woningbouwprogramma:	maximaal 240, verwacht 180 woningen.
Verwacht saldo 31-12-2014:	€ 40.000 voordelig
Verwacht eindresultaat:	€ 0
Status project:	Aanvang bouw in 2013
Bijzonderheden:	CRA vastgoed realiseert voor stichting Kempenhaeghe op Providentia een hernieuwd woonzorggebied met daarin de integratie van oude en nieuwe bewoners in een

woongebied met markt woningen, zorgvoorzieningen, commerciële voorzieningen, groen, water en onder- en bovengrondse infrastructuur. In oktober 2013 is gestart met de bouw van de eerste zorgclusters. Begin 2014 is gestart met de bouw van de eerste vrijstaande woningen; in de 2^e helft van 2014 wordt naar verwachting begonnen met de bouw van de eerste projectwoningen.

- **Pastoor van de Voortlaan (Strohuls), Heeze**

Projectontwikkelaars:	Strohuls Beheer BV
Exploitatieovereenkomst:	oktober 2007
Exploitatiebijdrage 1 ^e deel 36/43:	€ 14.838
Exploitatiebijdrage 2 ^e deel 7/43	€ 2.886
Correctie 2012 expl. bijdr. 2 ^e deel 3/43:	€ 1.236
Bijdrage Bovenwijkse Voorzieningen 1 ^e deel 36/43:	€ 169.080
Bijdrage Bovenwijkse Voorzieningen 2 ^e deel 7/43:	€ 32.876
Correctie 2012 bijdr. BoVo 2 ^e deel 3/43	€ 14.090
Woningbouwprogramma:	43 woningen
Verwacht saldo 31-12-2014:	ca. € 12.000 nadelig
Verwacht eindresultaat:	ca. € 7.500 nadelig

Status project: eerste fase gereed. Tweede fase wordt afgebouwd volgens principe verkoop = bouwen. Bijzonderheden: De exploitatiebijdrage + bijdrage bovenwijkse voorzieningen werd slechts gedeeltelijk (39/43) in rekening gebracht bij Strohuls Beheer BV zoals overeengekomen in de exploitatieovereenkomst.

- **Halfeindschestraat, Leende**

Projectontwikkelaar:	IM Projectontwikkeling BV
Exploitatieovereenkomst:	28 november 2008
Woningbouwprogramma:	24 woningen
Verwacht saldo 31-12-2014:	€ 30.000 nadelig
Verwacht eindresultaat:	€ 600.000 voordelig

Bijzonderheden: Eind 2013 heeft de gemeente grond geruild met Bouwbedrijf Van Grunsven. Bouwbedrijf van Grunsven bouwt nu 20 woningen voor de woningcorporatie Trudo. De gemeente verkoopt vier bouwkavels. Het afzetrisico voor deze vier kavels ligt bij de gemeente

- **Averbodeweg, Sterksel**

Projectontwikkelaar:	IM Projectontwikkeling BV
Exploitatieovereenkomst:	17 februari 2010
Koopsom gronden plangebied:	€ 1.450.000
Exploitatiebijdrage:	€ 37.314
Bijdrage Bovenwijkse Voorzieningen:	n.v.t.
Woningbouwprogramma:	30 woningen
Verwacht saldo 31-12-2014	€ 1.124.500 nadelig
Verwacht eindresultaat:	€ 0
Status project:	Bouw gestart in 2010

Bijzonderheden: om het project Averbodeweg te kunnen realiseren heeft de gemeente twee boerderijen aangekocht. Met IM Projectontwikkeling BV is een verkoopprijs overeengekomen van € 1.450.000,00.

In 2010 zijn de eerste kavels notarieel overgedragen, waarna met de bouwwerkzaamheden is gestart. Per ultimo 2010 is een nadelig resultaat ontstaan van € 98.715,00. Dit verlies is ten laste van de reserve grondexploitatie en in mindering op de boekwaarde van exploitatie Averbodeweg gebracht. Over 2011 bedroeg het verlies € 46.160,00. Ook dit bedrag werd ten laste van de reserve grondexploitatie gebracht.

De verkoop van woningen stagneert vanwege de economische crisis. Inmiddels zijn zeven van de 30 woningen verkocht.

Status bouwproject: aanvang 2010. In overleg met Bouwbedrijf Van Grunsven en Trudo is de gemeente op zoek naar alternatieven.

- **De Ketsheuvel, Heeze**

Projectontwikkelaar:	KSB Bouw Totaal Concept BV
Exploitatieovereenkomst:	9 juli 2009
Exploitatiebijdrage:	€ 5.999
Bijdrage Bovenwijkse Voorzieningen:	€ 38.643
Woningbouwprogramma:	7 woningen
Verwacht saldo 31-12-2014	€ 46.000 voordelig
Verwacht eindresultaat:	budgetneutraal
Status project:	Bouw gestart in 2012

Bijzonderheden: bij besluit van 23 juni 2009 heeft het college besloten een koop/realisatieovereenkomst te sluiten met Valkenhorst Projectontwikkeling BV voor het oprichten van zeven woningen in de achtertuinen van de panden aan de Kapelstraat 84-116. De bouwvergunning werd aangevraagd door KSB Snoeijen Bouw BV. Om die reden staan de bouwvergunning en planschadeovereenkomst ook op naam van KSB Snoeijen Bouw BV. Begin 2010 werd het faillissement van KSB Snoeijen Bouw BV uitgesproken. Op verzoek zijn de rechten en verplichtingen uit de koop/realisatieovereenkomst overgedragen aan KSB Bouw Totaal Concept BV. Dit is gebeurd door middel van een besluit van het college van 17 mei 2011.

De exploitatiebijdrage en de bijdrage bovenwijkse voorzieningen werden volledig betaald.

In de koop-/realisatieovereenkomst is ter zekerheid van de nakoming van de bepalingen ervan opgenomen dat Valkenhorst Projectontwikkeling BV ervoor zorgt dat deze voor aanvang van het bouwrijp maken of andere werkzaamheden een waarborgsom van € 100.000 stort aan de gemeente. Hiervan is € 56.000 voldaan. Dit bedrag is weggezet onder 'Waarborgsommen' en wordt teruggestort na realisatie van het openbaar gebied. De werkzaamheden aan het openbaar gebied zijn in die mate gevorderd dat er inmiddels € 53.000,00 werd teruggestort aan KSB Bouw Totaal Concept BV. Er blijft dus nog € 3.000,00 als waarborgsom bij de gemeente. Dit gedeelte wordt pas overgemaakt na oplevering van het openbaar gebied.

- **De Beemden-Zuid, Heeze**

Projectontwikkelaar:	Ballast Nedam/Van Bree Beleggingsmaatschappij
Exploitatieovereenkomst:	10 februari 2012
Exploitatiebijdrage I:	€ 31.300
Exploitatiebijdrage II:	€ 218.460
Woningbouwprogramma:	27 woningen
Verwacht saldo 31-12-2014:	€ 90.000 voordelig
Verwacht eindresultaat:	budgetneutraal
Status bouwproject:	bouw gestart in 2013

Bijzonderheden: bouwbedrijf Van Bree BV wenst in het gebied de Beemden-Zuid 27 woningen te realiseren, bestaande uit: acht tweekappers, acht semi-patio's en elf vrijstaande woningen. De grond was gedeeltelijk eigendom van Bouwbedrijf Van Bree en gedeeltelijk van de Beleggingsmaatschappij Van Bree (VBB). Bouwbedrijf Van Bree werd failliet verklaard. Ballast Nedam (BN) heeft deze contractpositie overgenomen. BN en VBB zijn samen hoofdelijk aansprakelijk voor de uitvoering van de anterieure overeenkomst. Elke partij moet de helft van de exploitatiebijdrage voor haar rekening nemen. De exploitatiebijdrage werd volledig betaald.

F6. Overige exploitatiegebieden

- **Merellaan, Leende**

Projectontwikkelaar:	Ontwikk. mij Ruimte voor Ruimte/gem. Heeze-Leende
Exploitatieovereenkomst:	n.v.t.
Exploitatiebijdrage:	n.v.t.
Bijdrage Bovenwijkse Voorzieningen:	n.v.t.
Woningbouwprogramma:	2 ruimte-voor-ruimte woningen
Verwacht saldo 31-12-2014:	€ 577.000 nadelig
Verwacht eindresultaat:	€ 50.000 voordelig
Status project:	Nog niet aangevangen

Bijzonderheden: Dit betreft grond voor twee ruimte-voor-ruimte woningen waarvoor reeds ruimte-voor-ruimte titels zijn aangekocht. Deze percelen zijn opgenomen in het nieuwe vastgestelde bestemmingsplan Kom Leende-Leenderstrijp. Het doel is om in dit gebied een ruimtelijke kwaliteitsverbetering te maken. Inmiddels is het bestemmingsplan onherroepelijk zodat de percelen te koop zijn aangeboden.

F7. Risico's in de grondexploitatie

De risico's zijn te verdelen in risico's bij het in eigen beheer exploiteren van bestemmingsplannen (A), de risico's bij de realisering van bouwprojecten door ontwikkelaars (B) en de risico's bij de realisering van bouwprojecten in een samenwerkingsvorm (C). Weliswaar zijn de calculaties met enige voorzichtigheid berekend, maar er kunnen toch risico's blijven bestaan. Het is dan ook noodzakelijk en verplicht om hiervoor middelen achter de hand te houden in de vorm van een reserve grondexploitatie.

A. Eigen beheer

Door het in eigen beheer exploiteren van bestemmingsplannen ontstaan risico's. Onder deze categorie vallen Breedvennen en de Poortmannen. In februari 2014 zijn deze exploitaties geactualiseerd en vastgesteld en leveren naar verwachting de volgende eindwaarden op:

Gebied	Einde exploitatie	Verwacht eindresultaat
Breedvennen	2019	981.000 voordelig
Poortmannen	2017	<u>492.000 voordelig</u>
Totaal resultaat		1.473.000 voordelig

Deze eindwaarden zijn berekend zonder rekening te houden met algemene risico's, zoals:

- ✓ Kredietcrisis
- ✓ Conjunctuur- en renterisico's die zich manifesteren
- ✓ Verandering in woon- en werkvoorkeuren en behoeften
- ✓ Milieurisico's
- ✓ Herziening bestuurlijke besluitvorming
- ✓ Archeologie

Meer specifiek kennen deze grondexploitaties de volgende risico's:

Breedvennen

Het is mogelijk dat de te verkopen percelen door de crisis pas later worden verkocht. Tevens bestaat het risico dat de verkoop van de grond onder de schoolwoningen en de bijbehorende parkeerplaats later plaatsvindt omdat dit (mede) afhankelijk is van de planning van het centrumplan in Leende. Voor een gedeelte van de te verkopen percelen zal nog een herziening van het bestemmingsplan moeten plaatsvinden waardoor een risico bestaat dat dit gedeelte geen rechtskracht krijgt. In de geactualiseerde grondexploitatie is er naast een base case scenario (cijfers zoals in paragraaf F3 en hierboven weergegeven) ook een best case en een worst case scenario doorgerekend. Het resultaat hierbij varieert van € 1.919.522 voordelig in best case tot € 281.494 nadelig in worst case.

Poortmannen

In 2011 is het nieuwe bestemmingplan 'De Poortmannen' vastgesteld. Inmiddels is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden en is gestart met de uitgifte van de gronden. In 2014 is gestart met een herziening van dit bestemmingsplan vanwege de uitspraak Raad van State en om tegemoet te kunnen komen aan wensen van gegadigden. Het betreffen kleine aanpassingen in het plan. Begin 2015 kan deze herziening worden vastgesteld.

Het risico bestaat dat de uitgifte van de gronden later plaatsvindt dan gepland. Bij de laatste geactualiseerde grondexploitatie is net als bij de Breedvennen een best en een worst case scenario doorgerekend. Hierbij varieert het resultaat van € 709.074 voordelig in best case tot € 553.134 nadelig in worst case.

B. Risico's bij (bouw)projecten door ontwikkelaars

Averbodeweg, Sterksel

De gemeente heeft een koopovereenkomst gesloten met Van Grunsven Ontwikkeling. Aangezien Van Grunsven niet verplicht is om de kavels binnen een bepaalde termijn af te nemen, blijft het afzetrisico bij de gemeente liggen.

Halfeindschestraat, Leende

In tegenstelling tot de oude afspraken met IM Projectontwikkeling (2008) heeft de gemeente eind 2013 grond geruild met Bouwbedrijf Van Grunsven. Bouwbedrijf van Grunsven bouwt nu 20 woningen voor de woningcorporatie Trudo. De gemeente verkoopt vier bouw kavels. Het afzetrisico voor deze vier kavels ligt bij de gemeente. De overige risico's worden gedragen door Bouwbedrijf Van Grunsven. Het risico dat dit project uiteindelijk met een negatief resultaat moet worden afgesloten is zeer klein.

Vondellaan, Heeze

Voor de fase 1 en 2 die bouwbedrijf Van Bergen realiseert is een provinciale subsidie (ISV-1) verkregen van € 400.000,00. De gemeente is contractueel verplicht ook een bijdrage te leveren van € 400.000,00. Deze verplichting geldt ook wanneer de provinciale subsidie zou komen te vervallen. Conform overeenkomst heeft de gemeente de eerste termijn van € 400.000,00 uitgekeerd.

Wanneer de provincie de voorlopig toegekende subsidie met een voorschot van € 320.000 alsnog zou intrekken, heeft de gemeente zijn financiële verplichting aan Van Bergen voldaan. Dan moet echter wel het voorschot aan de provincie worden teruggestort.

De ontwikkelende partij moet aan de gemeente een bijdrage leveren van € 5.000 per gerealiseerde woning. In dit project moeten nog 13 woningen worden gerealiseerd.

Voor fase 3 heeft de gemeente aan een tweede ontwikkelende partij, Heveco, geen ISV-1 gelden toegewezen. De gemeente heeft van Heveco een bijdrage van € 2.500 per gerealiseerde woning ontvangen. In 2012 werd € 47.500 overgemaakt op rekening van de gemeente.

Het volledige openbaar gebied moet nog in eigendom worden overgedragen. De oplevering voor het gedeelte van Heveco heeft wel plaatsgevonden en is in een proces-verbaal vastgelegd. Het onderhoud is daarmee bij de gemeente gekomen.

Door de gemeenteraad is een reservering gedaan voor een nadelige exploitatie van maximaal € 100.000,--.

Wanneer de ontwikkelende partij (Van Bergen) zijn verplichtingen niet na kan komen, loopt de gemeente het risico van het moeten afwerken van de inrichting van het openbaar gebied (definitieve infrastructuur). Deels is de definitieve bestrating al aangelegd. Oplevering heeft nog niet plaatsgevonden.

Het openbaar gebied in het gehele project moet nog in eigendom aan de gemeente worden overgedragen. De verwachting is wel dat het gebied dit jaar woonrijp wordt aangelegd.

Een en ander is neergelegd in een exploitatieovereenkomst. Eventuele planschade komt voor rekening van de exploitant. Omdat het hier echter ging om het saneren van een bedrijvenlocatie inclusief stevige bodemsaneringen mag verwacht worden dat een beroep op planschade weinig kans

van slagen zal hebben. Bestaande woningen zijn immers ook in een betere omgeving komen te liggen.

Voormalige gemeentewerf, Heeze/Beemden-Zuid Heeze

De grondexploitatie werd afgesloten per 31 december 2011. Wij blijven als gemeente echter nog steeds verantwoordelijk voor mogelijke planschadeclaims. Het is alleen heel erg moeilijk om de hoogte van het bedrag in te schatten.

De kosten voor het afronden van het openbaar gebied op het terrein van de voormalige gemeentewerf en de uitbreidingslocatie Beemden-Zuid komen voor rekening van Ballast Nedam en Van Bree Belegingsmaatschappij.

C. Risico's bij realisering van bouwprojecten in een samenwerkingsvorm

De Bulders

De Bulders BV/CV is als aparte entiteit verantwoordelijk voor haar eigen risico's. Daarom heeft zij binnen haar eigen grondexploitatie een risicobuffer opgenomen. Mocht echter ondanks dat de Bulders BV omvallen dan heeft dat gevolgen voor de al verworven gronden. In dat geval zal de grond afgewaardeerd moeten worden en komt het verlies voor de helft ten laste van de gemeente.

F8. Reserve grondexploitatie

Voor het voeren van een goed grondbeleid is de gemeente verplicht een reserve grondexploitatie aan te houden. Deze reserve dient om financiële risico's op verliesgevende exploitaties op te kunnen vangen. Voorheen was de gemeente verplicht om een genormeerde reserve grondexploitatie te vormen. Hiervoor had de provincie Noord-Brabant een richtlijn opgesteld. Inmiddels is deze richtlijn vervallen en kan de gemeente zelf bepalen hoe hoog de reserve zou moeten zijn. In de op 23 januari 2012 vastgestelde nota Grondbeleid is echter besloten om de provinciale richtlijn als basis te blijven hanteren en daarbij jaarlijks de risico's van de desbetreffende exploitaties te betrekken.

Per 1 januari 2014 bedroeg deze reserve € 142.000. In 2013 hebben onttrekkingen plaatsgevonden voor (woningbouw)projecten aan de Averbodeweg in Sterksel, Harrie Weijershof in Leende en het centrumplan in Heeze. In verband met de afsluiting van het project starterswoningen Leenderstrijp in 2014 zal naar verwachting een bedrag van € 85.000 aan de reserve kunnen worden toegevoegd. Met inachtneming van een in 2014 te verwachten verlies van € 10.000 op het project Averbodeweg bedraagt het saldo van de reserve grondexploitatie per 1 januari 2015 circa € 217.000.

F9. Reserve bovenwijkse voorzieningen

Een bovenwijkse voorziening is een openbare infrastructurele voorziening die wordt gerealiseerd voor de gemeente als geheel, of een groot deel daarvan, met als doel het vergroten van de leefbaarheid in de gemeente. Het saldo van de reserve bovenwijkse voorzieningen bedroeg per 1 januari 2014 € 1.145.000. In het jaar 2014 zijn (nog) geen bedragen toegevoegd of onttrokken aan de reserve bovenwijkse voorzieningen. De reserve wordt enerzijds gevoed door middel van een bijdrage van € 22 per verkochte m² bouwgrond in exploitatiegebieden in eigen beheer en anderzijds door een bijdrage van de projectontwikkelaar van het aantal te verkopen m² bouwgrond. De hoogte van deze bijdrage is afhankelijk van het jaar van bekrachtiging van de exploitatieovereenkomst. In verband met het gewijzigde Besluit begroting en verantwoording (BBV) wordt deze reserve vanaf 2013 niet meer direct bij verkoop van bouwgronden in eigen beheer gevoed maar pas bij afsluiting met een voordelig resultaat van de desbetreffende grondexploitatie. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren. Dit betekent dat bij afsluiting van de grondexploitaties voor de Poortmannen en de Breedvennen, naar verwachting respectievelijk eind 2017 en eind 2019, stortingen bij voldoende resultaat kunnen plaatsvinden in deze reserve. Op basis van € 22 per m² verkochte bouwgrond zou dit respectievelijk € 706.000 en € 445.000 zijn. Echter op grond van de vastgestelde grondexploitatie van de Poortmannen zal slechts € 492.000 aan deze reserve kunnen worden toegevoegd, zijnde het geraamde positieve resultaat bij afsluiting.

Voorgesteld wordt om de bijdrage voor deze reserve bovenwijkse voorzieningen vooralsnog te handhaven op € 22 per verkochte m² bouwgrond.

F10. Grondprijzen

Op grond van de in 2012 vastgestelde nota Grondbeleid stelt het college de grondprijzen jaarlijks vast nadat de gemeenteraad hierover is geïnformeerd in de begroting en bedenkingen kenbaar heeft kunnen maken. Hierbij wordt uitgegaan van de marktwaardebenadering en kan zowel gebruik worden gemaakt van de residuele methode als de comparatieve methode.

Voor **2014** bedroegen de grondprijzen:

- Kavels voor sociale woningbouw € 189,-- per m²*)
*) voor de eerste 110 m², voor het meerdere € 323,-- per m²
- Kavels voor overige woningen € 323,-- per m²
- Kavels voor niet grondgebonden woningen
De grondprijs per locatie marktconform vast te stellen waarbij als uitgangspunt circa 20% incl. btw van de vrij op naam prijs zal worden gehanteerd.
- Bedrijfsgrond € 152,-- per m²
- Grond voor bijzondere bebouwing € 152,-- per m²

Alle genoemde prijzen zijn exclusief BTW.

Er is nog geen sprake van een opleving van de woningmarkt; daarom stelt het college voor om voornamelijk dezelfde grondprijzen te hanteren voor 2015. Een eventuele aanpassing van de grondprijzen heeft uiteraard direct gevolgen voor de lopende grondexploitaties.

G. Overzicht lokale lasten

Samenvatting

In het coalitieakkoord is in het programma financiën opgenomen dat de voor de opbrengsten van de onroerende zaakbelasting van woningen rekening is gehouden met een maximale inflatiestijging van 2 %. Voor de waardeontwikkeling van onroerend goed gaan we uit van de volgende schattingen: waardedaling woningen van 3,5 % en waardedaling voor niet-woningen ook 3,5%. Deze daling betreft de periode tussen de oude waardepeildatum 1 januari 2013 en de nieuwe waardepeildatum van 1 januari 2014. Omdat de waarde van de woningen en niet-woningen naar verwachting daalt, betekent dit dat de tarieven van de onroerend zaakbelasting voor woningen naar boven worden bijgesteld. Per saldo realiseren we een opbrengststijging voor woningen van 2,15%, uitgaande van een inflatiecorrectie van 2% en 0,15% als gevolg van de toename van het aantal woningen en overige uitbreidingen bij woningen, de zogenaamde areaaluitbreiding.

In onderstaande tabel maken we het percentuele verschil helder. De tarieven voor 2015 vormen geen onderdeel van deze begroting en worden in december 2014 aan u ter vaststelling voorgelegd.

Tarief	Rekentarief algemene uitkering	Gemeentetarief 2015*	Gemeentetarief 2014	Procentuele verhoging
Woningen eigenaren	0,1135%	0,1195%	0,1133%	5,5%
Niet-woningen gebruikers	0,1213%	0,1386%	0,1314%	5,5%
Niet-woningen eigenaren	0,1504%	0,1673%	0,1586%	5,5%

* Dit betreft tarieven onder voorbehoud.

De kosten voor het verwijderen van afval zullen voor een 'gemiddeld gezin' naar verwachting gelijk blijven aan 2014. Om het gescheiden inzamelen nog meer te stimuleren zijn de tarieven in 2012 al behoorlijk veranderd, nu blijft het, net als 2013 en 2014, nagenoeg hetzelfde. Onderstaand de tarieven die hieruit voortvloeien:

	2015*	2014
Vastrecht per maand	6,25	5,25
Container van 40 liter restafval per lediging	4,00	4,00
Container van 140 liter restafval per lediging	10,00	10,00
Container van 240 liter restafval per lediging	18,00	18,00
Container van 25 liter gft-afval per lediging	1,50	1,50
Container van 140 liter gft-afval per lediging	1,50	1,50
Container van 240 liter gft-afval per lediging	2,50	2,50

Ten aanzien van de rioolheffing geldt het uitgangspunt dat gehanteerd is bij de vaststelling van het VGRP. De tarieven stijgen jaarlijks met 3,1%, exclusief de jaarlijkse indexering. Voor 2015 is in de Kadernota een stijging aangegeven van 2%. Dus per saldo een stijging met 5,1%.

In 2015 wordt er een basis Rioleringsplan vastgesteld en daarna wordt een volledig nieuw VGRP gemaakt. Dit rioleringsplan gaat in vanaf 2017 waarbij gestreefd wordt naar lagere tarieven, zoals ook genoemd wordt in het coalitieakkoord onder programma Duurzaamheid.

G1. Inleiding

In het begrotingsjaar 2015 krijgt de gemeente Heeze-Leende circa 30% aan inkomsten binnen door het heffen van belastingen en rechten. Deze eigen inkomsten vormen naast de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de specifieke uitkeringen (van de ministeries) de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeenten.

Bij de eigen inkomsten van gemeenten kan een onderscheid worden gemaakt tussen algemene eigen inkomsten en taakgerelateerde inkomsten. De algemene eigen inkomsten kan de gemeente inzetten voor de dekking van de gemeentelijke uitgaven, zoals de onroerend zaakbelastingen en de toeristenbelasting. Er is geen relatie tussen de inkomsten en de uitgaven. Taakgerelateerde inkomsten zijn inkomsten die horen bij specifieke gemeentelijke taken en diensten, zoals leges en bestemmingsheffingen. Voorbeelden hiervan zijn de afvalstoffenheffing en de rioolrechten.

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen.

G2. Onroerende-zaakbelasting (OZB)

De OZB kan gesplitst worden in een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting (alleen voor niet-woningen). De OZB-opbrengst is afhankelijk van de tarieven en de getaxeerde waarden (WOZ-waarden) van de onroerende zaken.

Opbrengsten 2015

Gemeenten kunnen de ozb-tarieven vanaf 1 januari 2008 zelf bepalen, zonder rekening te moeten houden met door het rijk opgelegde tarieven. Hierdoor wordt meer recht gedaan aan de gemeentelijke autonomie en dat zal moeten leiden tot een grotere financiële verantwoordelijkheid en een groter belastinggebied. De verantwoordelijkheid voor de collectieve lastendruk wordt vastgesteld door het rijk dat een macronorm heeft ingesteld.

De maximale toegestane (landelijke) opbrengststijging bedroeg voor het jaar 2014 3,5 % en voor het jaar 2015 bedraagt deze 3%. Overschrijdingen in het verleden worden niet op de nieuwe norm in mindering gebracht en worden kwijtgescholden. Met ingang van 2016 wordt door het kabinet gedacht aan een woonlastennorm. Die norm zou meerdere gemeentelijke belastingen betreffen (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing). Dit zou een beperking van de fiscale beleidsvrijheid betekenen.

Bij de berekening van de opbrengststijging blijft de areaalontwikkeling buiten beschouwing.

Negatieve inkomstenmaatstaf in de algemene uitkering gemeentefonds

Bij berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds past het rijk een aftrek toe voor de inkomsten die de gemeenten zelf kunnen innen (OZB).

Deze belastingcapaciteit wordt voor alle gemeenten tegen dezelfde tarieven (rekentarieven) berekend.

Met ingang van het uitkeringsjaar 2015 zijn de rezentarieven aangepast, omdat op 1 januari 2015 een nieuw WOZ-tijdvak begint met waardepeildatum 1 januari 2014 en wel:

2015

- voor OZB woningen eigenaren 0,1135% (2014: 0,1085%)
- voor OZB niet-woningen gebruikers 0,1213% (2014: 0,1153%)
- voor OZB niet-woningen eigenaren 0,1504% (2014: 0,1430%)

Deze tarieven hanteert het rijk voor het berekenen van de inkomstenmaatstaf.

Bij de aanpassing van de rezentarieven in verband met de herwaarderingsoperaties wordt in principe altijd dezelfde werkwijze toegepast. Het rezentarief wordt neerwaarts (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de inkomstenmaatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van de woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De landelijke marktontwikkeling tussen 1 januari 2013 en 1 januari 2014 bij woningen wordt door de waarderingskamer geschat op – 3,0% en voor niet-woningen op – 3,5%. Daarom zijn de rezentarieven 2015 naar boven bijgesteld ten opzichte van het jaar 2014.

OZB-tarieven 2015

In december stelt de raad de ozb-tarieven vast. Deze zijn het resultaat van de gemiddelde verandering van de WOZ-waarden en de stijging van de opbrengsten zoals in deze begroting opgenomen. Wanneer de gemiddelde WOZ-waarde met meer dan 1% daalt zal het tarief zoveel verhoogd worden dat per saldo de OZB-inkomsten gelijk blijven. Als de tarieven onder de rekentarieven komen, benut de gemeente de belastingcapaciteit voor de OZB niet volledig.

In onderstaande tabel is een vergelijking met 2014 opgenomen. Hierbij gaan we uit van de volgende schattingen: Waardedaling woningen 3,5%, waardedaling niet-woningen 3,5%, opbrengststijging OZB 2,0%.

Tarief	Rekentarief algemene uitkering	Gemeentetarief 2015*	Gemeentetarief 2014	Procentuele verhoging
Woningen eigenaren	0,1135%	0,1195%	0,1133%	5,5%
Niet-woningen gebruikers	0,1213%	0,1386%	0,1314%	5,5%
Niet-woningen eigenaren	0,1504%	0,1673%	0,1586%	5,5%

* Dit betreft tarieven onder voorbehoud. In de raadsvergadering van december 2014 worden de definitieve tarieven vastgesteld op basis van de dan actuele gegevens.

Jaarlijkse herwaardering

Vanaf 2007 moeten de gemeenten de taxatiewaarden van de onroerende zaken jaarlijks vaststellen. De getaxeerde waarden dienen als heffingsmaatstaf voor de OZB van het daarop volgend jaar. Dus voor de belastingopbrengst OZB 2015 worden de getaxeerde waarden naar peildatum 1 januari 2014 gebruikt.

G3. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Met betrekking tot de afvalstoffenheffing en reinigingsrechten is het beleid dat de tarieven kostendekkend zijn. Daarbij wordt wel rekening gehouden met het nadeel dat door de invoering van het BTW-compensatiefonds is ontstaan.

Afvalstoffenheffing heft de gemeente van degene die feitelijk gebruik maakt van een perceel, waarop een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen rust (ingevolge artikel 10.11 van de Wet milieubeheer). De reinigingsrechten heft de gemeente van degene op wiens aanvraag dan wel voor wie de dienst wordt verricht of van degene die de bezittingen, werken of inrichtingen gebruikt.

Bij de berekening van de tarieven is gekozen voor tariefdifferentiatie (diftar). Degene die meer afval laat ophalen, moet ook meer betalen. Het tarief is opgebouwd uit twee delen. Het eerste, vaste deel, het zogenaamde basistarief, is voor iedereen gelijk. Dit is opgebouwd uit de kosten van glaszameling en -verwerking, inzameling en sortering van papier, plastic, metaal (blik) en drankenkartons, huur van de klike's, een deel van de kosten van de milieustraat enzovoorts. Het tweede deel is variabel. Hierbij brengt de gemeente per lediging van een container een bedrag in rekening. In de lijn van 2013 en 2014 is het verschil van de tarieven voor restafval en GFT-afval hetzelfde gebleven om te stimuleren afval te scheiden. Wanneer huishoudens hun afval beter scheiden heeft dit een positief effect op hun totale kosten van afval. Doordat de verwerkingskosten van restafval bijna drie maal zo duur zijn dan voor GFT-afval komt het beter gescheiden aanleveren van afval ten goede aan de inwoners van Heeze-Leende. Per 1 januari 2015 worden ook metalen en drankenkartons apart ingezameld. Het aantal keren dat de restafvalcontainer aan de straat wordt gezet kan daardoor nog verder dalen en daarmee ook het variabele deel van de totale afvalstoffenheffing.

De variabele tarieven worden, zoals in de verordening gebruikelijk is, afgerond op € 0,10. De definitieve vaststelling vindt in december door de raad plaats.

	2015*	2014
Vastrecht	€ 6,25	€ 5,25
Container van 40 liter restafval per lediging	€ 4,00	€ 4,00
Container van 140 liter restafval per lediging	€ 10,00	€ 10,00
Container van 240 liter restafval per lediging	€ 18,00	€ 18,00
Container van 25 liter gft-afval per lediging	€ 1,50	€ 1,50
Container van 140 liter gft-afval per lediging	€ 1,50	€ 1,50
Container van 240 liter gft-afval per lediging	€ 2,50	€ 2,50

We constateren met het meer gescheiden inzamelen van afval, zoals het plastic, een afname van het aantal keren dat kliko's worden aangeboden. Een 'gemiddeld' gezin biedt in 2014 de 140 liter restafvalcontainer 5,3 keer aan en die van GFT 6,1 keer aan. In 2015 daalt het aanbieden van de restafvalcontainer verder omdat ook blik en drankenkartons gescheiden aangeleverd kunnen worden. Ingeschat wordt dat de GFT container van het 'gemiddelde gezin' in 2015 6,6 keer wordt aangeboden en die van restafval 4 keer. Dat betekent dat de lasten voor 'het gemiddelde huishouden' licht dalen.

* Dit betreft tarieven onder voorbehoud.

G4. Rioolheffing

Onder de naam 'rioolheffing' heft de gemeente een recht van de gebruiker van een pand, van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De maatstaf van heffing berekenen we naar het aantal kubieke meters afvalwater dat vanuit het pand wordt afgevoerd. Het uitgangspunt bij de berekening van de tarieven voor het rioolheffing is 100% kostendekking. Daarbij wel rekening houdend met het nadeel dat door de invoering van het BTW-compensatiefonds is ontstaan.

Op grond van artikel 228a van de Gemeentewet kunnen kosten die direct of indirect te maken hebben met de riolering via het rioolheffing verhaald worden. De kosten bestaan uit kapitaallasten, de directe en indirecte exploitatiekosten zoals reiniging, inspecties en reparaties. Maar ook toekomstige kosten die gemaakt moeten worden als gevolg van vervangingen, of de steeds maar toenemende eisen die hogere overheden stellen. Deze kosten worden als dotatie aan het rioleringsfonds meegenomen. Dit fonds is erop gericht om alle kosten die redelijkerwijs verwacht kunnen worden te dragen. In 2011 is een nieuwe doorrekening gemaakt, het zogenaamde V(erbreed) G(emeentelijk) R(iolering) P(lan) 2011-2016. Hierin zijn ook nieuwe eisen, zoals het aanleggen van een gescheiden stelsel bij renovatieprojecten, het verplicht afkoppelen van verhard oppervlak en overstort meters en voorzieningen die gemaakt moeten worden als gevolg van de steeds heviger regenbuien, meeberekend. Daarnaast is ervoor gekozen om investeringen direct af te schrijven volgens het Ideaal Complex. Dit VGRP 2011-2016 heeft de raad op 27 juni 2011 vastgesteld. De raad heeft met het vaststellen van het VGRP 2011-2016 ook de tariefsverhoging, exclusief de jaarlijkse indexering, vastgesteld op 3,1%. In 2015 hanteren we voor de indexering 2%. Het college stelt voor om de tarieven voor het jaar 2015 met 5,1% te verhogen.

De jaartarieven* komen hiermee op:

- aansluitingen < 100m ³ waterverbruik	€ 227,72 (2014: € 216,67)
- aansluitingen > 100m ³ -500m ³ waterverbruik	€ 302,88 (2014: € 288,18)

* Dit betreft tarieven onder voorbehoud.

In 2015 wordt een basis Rioleringsplan vastgesteld en daarna wordt een volledig nieuw VGRP gemaakt. Dit rioleringsplan gaat in vanaf 2017 waarbij er gestreefd wordt naar lagere tarieven, zoals ook genoemd wordt in het Coalitieakkoord onder programma duurzaamheid.

G5. Legesverordening

Onder de naam 'leges' heft de gemeente een aantal verschillende rechten vanwege het genot van verstrekte diensten. Over de tarieven kan pas iets gezegd worden na de vaststelling door de raad in december. Deze tarieven hangen nauw samen met de kostenonderbouwing en mag maximaal kostendekkend zijn.

G6. Toeristenbelasting

Artikel 224 van de Gemeentewet maakt het mogelijk om een toeristenbelasting te heffen. Het gaat hier om een algemene belasting waarvan de opbrengsten toevloeien aan de algemene middelen van de gemeente. De inkomsten uit deze belasting mag de gemeente dus naar eigen inzicht aanwenden. De toeristenbelasting wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachten tegen een vergoeding in welke vorm dan ook, van personen die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie van de gemeente Heeze-Leende zijn ingeschreven. Het betreft dus niet alleen toeristen, maar ook personen die o.a. voor hun werk tijdelijk verblijven binnen de gemeente Heeze-Leende. Belastingplichtige is degene die gelegenheid tot verblijf biedt. Deze verhaalt de belasting op degene die verblijf houdt.

Op 14 juni 2014 heeft het college ingestemd met de verordening toeristenbelasting 2015. Op 22 september 2014 werd dit in de raad behandeld. De tarieven blijven de komende vier jaren gelijk aan de huidige tarieven met uitzondering van de scouting die niet belast gaat worden. Aangezien de jaarinkomsten uit de scouting ongeveer € 1.800 zijn is dat verschil te verwaarlozen. Overige tarieven: Het tarief voor onderkomens is € 0,95 per overnachting. In afwijking hiervan geldt voor hotels en conferentiecentra een tarief van € 1,25 per overnachting, voor campings € 0,75 per overnachting en voor scouting € 0,40 per overnachting. Er zal een jaarlijkse beoordeling zijn op basis van de feitelijke inkomsten.

In 2013 en 2014 voert Adviesgroep Nederlandse Gemeenten (ANG) een toeristenbelastingcontrole uit met ondermeer een areaalonderzoek naar locaties waarbij gelegenheid tot verblijf met overnachting wordt aangeboden, maar waardoor nog geen aangifte toeristenbelasting wordt gedaan.

In haar 1^e rapportage adviseert ANG, het forfait, waarmee wordt bedoeld de Bed & Breakfast-locaties, in te trekken, aangezien het nu vaak wordt gebruikt door ondernemers die tijdelijke huisvesting aanbieden. Het forfait is daar niet voor bedoeld. Intrekking betekent zeer waarschijnlijk een meeropbrengst. Onderzoek geeft verder aan dat de B&B's amper in aanmerking komen voor dit forfait.

Gevolgen toeristenbelasting 2015

Het bedrag toeristenbelasting in de meerjarenbegroting voor 2015 bedraagt € 180.000. Gezien de huidige stand van zaken is dit haalbaar.

G7. Marktgeden

Onder de naam marktgeld heft de gemeente een recht voor het innemen van standplaatsen op de weekmarkt (zie artikel 5 van de 'Verordening op de heffing en invordering van marktgeden in de gemeente Heeze-Leende').

De tarieven van deze heffing verhoogt de gemeente met 2,0%. De opbrengst in de begroting wordt op € 3.460 geraamd.

G8. Lijkbezorgingsrechten

Op basis van deze verordening heft de gemeente rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. In 2015 verhoogt de gemeente deze tarieven met 2,0%. De opbrengst in de begroting wordt op € 1.560 geraamd.

G9. Kwijtschelding / Lastendruk

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan de gemeente onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding verlenen.

Het kwijtscheldingspercentage dat de gemeente hanteert bedraagt 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen die een inkomen hebben dat 100% van het minimuminkomen (volgens bijstandsnorm) of lager is, in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. Kwijtschelding kan de gemeente alleen verlenen als het een aanslag betreft voor:

- de afvalstoffenheffing
- de rioolheffing

De overige heffingen zijn in de desbetreffende verordening uitgesloten voor kwijtschelding.

De voorgestelde tarieven leiden tot de volgende belastingdruk. In deze berekening zijn alleen die belastingen betrokken die nagenoeg voor iedereen van toepassing zijn. De heffingen die een specifieke belastingplicht hebben zijn uitgesloten.

	Lastendruk 2015	Lastendruk 2014	Toename / afname
Afvalstoffenheffing	124,90	125,15	- 0,25 (- 0,2%)
Rioolheffing 100-500 m3	302,88	288,18	+ 14,70 (+ 5,1%)
Onroerende-zaakbelastingen :			
eigenaar woning	366,87	360,29	+ 6,58 (+ 1,8%)
Totaal lastendruk huishouden zonder			
eigen woning	427,78	413,33	+ 14,45 (+ 3,35%)
Totaal lastendruk huishouden met			
eigen woning	794,65	773,62	+ 21,03 (+ 2,72%)

Toelichting tabel:

- Bij de berekening van de afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van 'het gemiddeld huishouden'. Dit huishouden zette in 2014 de restafvalcontainer van 140 liter 5,3 keer aan de straat en de GFT-container van 140 liter 6,1 per jaar. Voor 2015 is de inschatting dat dit aantal ledigingen 4,0 is voor de restafvalcontainer en 6,6 keer voor de gft-afvalcontainer
- De rioolheffing is op basis van een waterverbruik van 100 tot 500 m3 per jaar;
- Bij de berekening van de onroerend zaakbelasting 2015 (waardepeildatum 2014 ten opzichte van 2013) is uitgegaan van een taxatiewaardedaling van 3,5% en een tariefsstijging van 5,5% (exclusief areaaluitbreiding). De gemiddelde waarde van een woning in Heeze-Leende met waardepeildatum 1-1-2014 wordt hierdoor geraamd op € 307.000 (2013: € 318.000).

Aan gegevens in deze tabel kunnen geen rechten worden ontleend.

De lastendruk van een 'gemiddeld' huishouden is in 2015 hoger dan in 2014. De procentuele verhogingen geven het verschil aan tussen de bedragen na vaststelling van de tarieven door de gemeenteraad. Het vaste tarief voor de afvalstoffenheffing is in 2015 verhoogd. De tarieven per lediging zijn gelijk gebleven. De differentiatie per lediging is ter bevordering van het gescheiden inzamelen. Door het goed scheiden van afval hoeft er minder aangeboden te worden en kunnen de totale lasten toch gelijk blijven. Het tarief voor de ozb stijgt met 5,5% vergeleken met 2014 (exclusief areaaluitbreiding). Door een daling van 3,5% van de waarde van woningen zal de effectief meer te betalen ozb voor een 'gemiddeld' huishouden met afgerond 2,0 % toenemen. Al met al zal gemiddeld genomen de lastendruk in 2015 iets hoger zijn dan in 2014.

7. BIJLAGEN

Bijlage 1: Overzicht Programma – Thema's - Producten

Programma	Thema	Product
1. Fundament	1. Bestuur	001 Bestuursorganen
		002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders
		006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer
	2. Samenwerking	005 Bestuurlijke samenwerking
	3. Openbare orde en veiligheid	140 Openbare orde en veiligheid
		120 Brandweer en rampenbestrijding
	4. Dienstverlening	----> Geen specifiek product
	5. Burgerzaken	003 Burgerzaken
		004 Baten en lasten secretarieleges burgerzaken
		724 Lijkbezorging
		732 Baten begraafplaatsrechten
	6. Burgerparticipatie	----> Geen specifiek product
	7. Dorpsraden	002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders
2. Opgroeien	1. Jeugdbeleid	670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (<i>onderdeel Jeugd</i>)
		671 Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd (<i>onderdeel Jeugd</i>)
		682 Individuele voorzieningen Natura jeugd
		683 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd
	2. Centrum voor Jeugd en Gezin	715 Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)
	3. Kinderopvang en peuterwerk	650 Kinderdagopvang
	4. Voor en Vroegschoolse Educatie	480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs (VVE)
	5. Onderwijs	421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting
		431 Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting
		480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs
	3. Meedoen	1. Wet maatschappelijke ondersteuning
662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo		
667 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo		
670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (<i>onderdeel Wmo</i>)		
671 Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd (<i>onderdeel Wmo</i>)		
672 PGB Wmo en Jeugd (<i>onderdeel Wmo</i>)		
2. Senioren/ouderenbeleid		670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (<i>ouderen</i>)
3. Volksgezondheid		714 Openbare gezondheidszorg
4. Bibliotheekwerk		510 Openbaar bibliotheekwerk
5. Cultuur		002 Bestuursondersteuning college van B&W
		480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs
		540 Kunst
		821 Stads- en dorpsvernieuwing
6. muziekonderwijs	511 Vormings- en ontwikkelingswerk	

Programma	Thema	Product
3. Meedoen	7. Combinatiefunctie sport en cultuur	480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs
	8. Subsidiebeleid	580 Overige recreatieve voorzieningen (<i>subsidieprogramma</i>)
	9. Dorpsuizen	670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (<i>dorpsuizen</i>)
	10. Sport	530 Sport
		531 Groene sportvelden en terreinen
11. Accommodatiebeleid	580 Overige recreatieve voorzieningen (<i>multifunctionele accommodatie</i>)	
4. Wonen	1. Volkshuisvesting	820 Woningexploitatie / woningbouw
		822 Overige volkshuisvesting
		823 Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen)
		830 Bouwgrondexploitatie
	2. Verkeer	212 Openbaar vervoer
	3. Openbare ruimte	210 Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen
240 Waterkering, afwatering en landaanwinning		
5. Werken	1. Economische zaken	310 Handel, ambacht en industrie
		311 Baten marktgeden
		330 Nutsbedrijven
		341 Overige agrarische zaken, jacht en visserij
	2. Recreatie en toerisme	560 Openbaar groen en openlucht recreatie
		580 Overige recreatieve voorzieningen
	3. Participatie	482 Volwasseneducatie
		610 Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies
		611 Sociale werkvoorziening
		614 Gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid
623 Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet		
6. Duurzaamheid	1. Milieu	550 Natuurbescherming en bossen
		723 Milieubeheer
	2. Afval	721 Afvalverwijdering en -verwerking
		725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing
	3. Maatschappelijk verantwoord ondernemen	----> Geen specifiek product
	4. Water	722 Riolering
		726 Baten rioolheffing
	5. Ruimtelijk ordening	810 Ruimtelijke ordening

Programma	Thema	Product
7. Financiën	1. Algemene uitkering	921 Uitkeringen gemeentefonds
		923 Uitkering deelfonds sociaal domein
	2. Lokale belastingen	930 Uitvoering wet WOZ
		931 Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers
		932 Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren
		934 Baten baatbelasting
		936 Baten toeristenbelasting
	3. Financiën	911 Geldeningen en uitzettingen korter dan 1 jaar
		913 Overige financiële middelen
		914 Geldeningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar
		922 Algemene baten en lasten
		940 Baten en lasten heffing en invordering gemeentelijke belasting
		960 Saldo van kostenplaatsen
		970 Saldo van de rekening van baten en lasten
		990 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Bijlage 2: Conversietabel producten – programma oud – programma nieuw

Conversietabel

Product Nr. Omschrijving	Programma oud Nr. Omschrijving	Programma nieuw Nr. Omschrijving
<u>Bestuursorganen</u>		
001 Raad en raadscommissies	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
001 Burgemeester en wethouders	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
<u>Bestuursondersteuning college van B&W</u>		
002 Bestuurszaken	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
002 Archiefbewaarplaatsen	--> Voorheen product 541	3 Meedoen
002 Voorlichting	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
002 Representatie bestuur	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
<u>Burgerzaken</u>		
003 Burgerlijke stand en bevolkingsregister	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
003 Verkiezingen	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
003 Straatnaamborden en huisnummering	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
<u>Baten en lasten secretarieleges burgerzaken</u>		
004 Secretarieleges	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
<u>Bestuurlijke samenwerking</u>		
005 Bestuurlijke samenwerking	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
<u>Bestuursondersteuning raad en rekenkamer</u>		
006 Raadsgriffier	0 Algemeen Bestuur	1 Fundament
<u>Brandweer en rampenbestrijding</u>		
120 Personeel brandweer Heeze-Leende	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
120 Brandweerkazerne Heeze	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
120 Brandweergarage Leende	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
120 Brandblus- en reddingsmiddelen	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
120 Brandkranen en brandputten	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
120 Regionale brandweer	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
120 Overige aangelegenheden	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
120 Rampenbestrijding	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
<u>Openbare orde en veiligheid</u>		
140 Dierenbescherming	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
140 Overige beschermende maatregelen	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
140 Integraal veiligheidsbeleid	1 Veiligheid en Verkeer	1 Fundament
<u>Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen (voorheen: Wegen, straten en pleinen)</u>		
210 Wegen, straten en pleinen	2 Openbare Ruimte	4 Wonen
210 Openbare verlichting	2 Openbare Ruimte	4 Wonen
210 Overige voorzieningen betreffende wegen, straten en pleinen	2 Openbare Ruimte	4 Wonen
210 Grootchalige Basis Kaart Ned	2 Openbare Ruimte	4 Wonen
210 Waarschuwingsborden en wegwijzers	--> Voorheen product 211	4 Wonen
210 Verkeersplannen en verkeersveiligheid	--> Voorheen product 211	4 Wonen
<u>Verkeersmaatregelen (vervallen)</u>		
211 Waarschuwingsborden en wegwijzers	1 Veiligheid en Verkeer	--> Naar product 210
211 Verkeersplannen en verkeersveiligheid	1 Veiligheid en Verkeer	--> Naar product 210
<u>Openbaar vervoer</u>		
212 Buurtbus	1 Veiligheid en Verkeer	4 Wonen
<u>Waterkering, afwatering en landaanwinning</u>		
240 Waterlossingen en berm sloten	2 Openbare Ruimte	4 Wonen
<u>Handel, ambacht en industrie (voorheen: Handel en ambacht)</u>		
310 Straatmarkten	3 Economische Zaken	5 Werken
310 Overige aangelegenheden terzake van handel en ambacht	3 Economische Zaken	5 Werken
310 Bedrijfspannen	3 Economische Zaken	5 Werken
310 Industrierrein "De Poortmannen"	3 Economische Zaken	5 Werken
<u>Baten marktgelden</u>		
311 Marktgelden	3 Economische Zaken	5 Werken
<u>Industrie (vervallen)</u>		
320 Industrierrein "De Poortmannen"	3 Economische Zaken	--> Naar product 310
<u>Nutsbedrijven</u>		
330 Drinkwatervoorziening	3 Economische Zaken	5 Werken
<u>Overige agrarische zaken, jacht en visserij</u>		
341 Overige agrarische zaken, jacht en visserij	3 Economische Zaken	5 Werken
<u>Basisonderwijs, onderwijshuisvesting openbaar en bijzonder (voorheen: Openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting)</u>		
421 Personeelskosten basisonderwijs	4 Onderwijs en Kinderopvang	2 Opgroeien
421 Voorzieningen in gebouwen en terreinen	4 Onderwijs en Kinderopvang	2 Opgroeien
421 Andere voorzieningen in gebouwen en terreinen	4 Onderwijs en Kinderopvang	2 Opgroeien
421 Onderwijshuisvesting	--> Voorheen product 423	2 Opgroeien
<u>Bijzonder basisonderwijs, onderwijshuisvesting (vervallen)</u>		
423 Onderwijshuisvesting	4 Onderwijs en Kinderopvang	--> Naar product 421
<u>Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting</u>		
431 Voorzieningen in gebouwen en terreinen	--> Voorheen product 433	2 Opgroeien
431 Andere voorz. In gebouwen en terreinen	--> Voorheen product 433	2 Opgroeien
431 Algemene kosten	--> Voorheen product 433	2 Opgroeien

Conversietabel

Product	Programma oud	Programma nieuw
Nr. Omschrijving	Nr. Omschrijving	Nr. Omschrijving
<u>Bijzonder speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting (vervallen)</u>		
433 Voorzieningen in gebouwen en terreinen	4 Onderwijs en Kinderopvang	--> Naar product 431
433 Andere voorz. In gebouwen en terreinen	4 Onderwijs en Kinderopvang	--> Naar product 431
433 Algemene kosten	4 Onderwijs en Kinderopvang	--> Naar product 431
<u>Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs</u>		
480 Onderwijsbegeleiding	4 Onderwijs en Kinderopvang	2 Opgroeien
480 Vervoer van leerlingen	4 Onderwijs en Kinderopvang	2 Opgroeien
480 Overige onderwijsvoorzieningen	4 Onderwijs en Kinderopvang	2 Opgroeien
480 Materiële financiële voorzieningen	4 Onderwijs en Kinderopvang	2 Opgroeien
480 Combinatiefunctie sport en cultuur	4 Onderwijs en Kinderopvang	3 Meedoen
<u>Volwasseneducatie</u>		
482 Basiseducatie en alfabetiseringsonderwijs	4 Onderwijs en Kinderopvang	5 Werken
<u>Openbaar bibliotheekwerk</u>		
510 Openbare bibliotheken	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
<u>Vormings- en ontwikkelingswerk</u>		
511 Muziekscholen	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
511 Overig vormings- en ontwikkelingswerk	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
<u>Sport</u>		
530 Tennisbanen Heeze	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
530 Sportcentrum "de Pompenmaker"	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
530 Gymnastieklokalen Heeze	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
530 Subsidies aan sportverenigingen	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
530 Overige aangelegenheden inzake sport	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
<u>Groene sportvelden en terreinen</u>		
531 Sportterreinen Heeze	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
531 Gemeentelijk sportpark "de Groote Speel"	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
531 Sportpark de Hemelrasten	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
<u>Natuurbescherming en bossen</u>		
540 Amateuristische kunstbeoefening	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
<u>Musea (voorheen: Oudheidkunde / Musea)</u>		
541 Monumentenzorg	5 Cultuur en Recreatie	--> Naar product 821
541 Archiefbewaarplaatsen	5 Cultuur en Recreatie	--> Naar product 002
541 Overige cultuur en oudheidkunde	5 Cultuur en Recreatie	--> Naar product 821
<u>Natuurbescherming en bossen</u>		
550 Natuurbescherming	2 Openbare Ruimte	6 Duurzaamheid
550 Bossen	2 Openbare Ruimte	6 Duurzaamheid
<u>Openbaar groen en openluchtrecreatie</u>		
560 Kermis en kampeerterrinen	2 Openbare Ruimte	5 Werken
560 Overige openluchtrecreatie	2 Openbare Ruimte	5 Werken
<u>Overige recreatieve voorzieningen</u>		
580 Brabantse Dag	5 Cultuur en Recreatie	5 Werken
580 Diverse culturele doeleinden	5 Cultuur en Recreatie	5 Werken
580 Accommodatie Irislaan	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
580 Exploitatie Hof van Leende	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
580 Exploitatie Lindenlaan 57	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
580 Gemeentelijke subsidieverstrekking	5 Cultuur en Recreatie	3 Meedoen
<u>Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies</u>		
610 Algemene kosten	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
610 Bijstand aan thuiswonende personen jonger dan 65 jaar	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
610 Bijstand aan thuiswonende personen van 65 jaar en ouder	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
610 Bijstand aan elders verzorgenden	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
610 Bijstandsbesluit zelfstandigen	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
610 Schuldhulpverlening	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
610 Inkomensvoorz. Werkl. Werknemers IOAW	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
610 Inkomensvoorz. gewezen zelfstandigen IOAZ	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
<u>Sociale werkvoorziening</u>		
611 Sociale werkvoorziening	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
611 Sociale vernieuwing	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
<u>Gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid</u>		
614 Bijzondere bijstandsverlening	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
<u>Maatschappelijke begeleiding en advies (vervallen)</u>		
620 Algemeen maatschappelijk werk	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar product 670
620 Sociale culturele zorg voor bejaarden	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar product 670
620 Overige maatschapp. Begeleiding en adv.	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar product 670

Conversietabel

Product Nr. Omschrijving	Programma oud Nr. Omschrijving	Programma nieuw Nr. Omschrijving
<u>Vreemdelingen</u>		
621 Regeling Opvang Asielzoekers ROA/VTV	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
<u>Huishoudelijke verzorging (vervallen)</u>		
622 Wet maatschappelijke ondersteuning	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar producten 662, 670, 671 en 672
<u>Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet</u>		
623 Participatiebudget	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	5 Werken
<u>Sociaal-Cultureel Werk (vervallen)</u>		
630 Gemeenschapscentrum d'n Toversnest	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar product 670
630 Exploitatie de Meent	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar product 670
630 Dorpshuis Valentijn te Sterksel	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar product 670
630 Subsidie aan jeugdorganisaties	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar product 670
630 Jongerenwerk	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar product 670
630 Welzijnsstichting Paladijn	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar product 670
<u>Kinderdagopvang</u>		
650 Kinderdagverblijven	4 Onderwijs en Kinderopvang	2 Opgroeien
650 Peuterspeelzalen	4 Onderwijs en Kinderopvang	2 Opgroeien
<u>Voorziening gehandicapten (vervallen)</u>		
652 Leefvoorzieningen gehandicapten WVG	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar producten 661 en 662
652 Woonvoorzieningen gehandicapten WVG	6 Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverl.	--> Naar producten 661 en 662
<u>Maatwerkvoorzieningen natura materieel Wmo (nieuw)</u>		
661 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO	--> Voorheen product 652	3 Meedoen
<u>Maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo (nieuw)</u>		
662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO	--> Voorheen product 622	3 Meedoen
<u>Alg. voorzieningen Wmo en Jeugd (nieuw)</u>		
670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd / Wmo	--> Voorheen product 622	3 Meedoen
670 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd / Jeugd	--> Voorheen product 716	2 Opgroeien
670 Gemeenschapscentrum "Dorpshuis Het Perron"	--> Voorheen product 630	3 Meedoen
670 Exploitatie De Meent	--> Voorheen product 630	3 Meedoen
670 Dorpshuis Valentijn te Sterksel	--> Voorheen product 630	3 Meedoen
670 Scouting Heeze	--> Voorheen product 630	3 Meedoen
670 Overig sociaal-cultureel werk/jeugd- en jongerenwerk	--> Voorheen product 630	3 Meedoen
670 Welzijnsstichting Paladijn	--> Voorheen product 630	3 Meedoen
670 Bijdrage aan "Dommelregio" Lumensgroep / Jeugd	--> Voorheen product 630	2 Opgroeien
670 Bijdrage aan "Dommelregio" Lumensgroep / Volwassenen	--> Voorheen product 630	3 Meedoen
<u>Eerstelijnsloket Wmo en jeugd (nieuw)</u>		
671 1e lijnsloket Wmo en Jeugd / Wmo	--> Voorheen product 622	3 Meedoen
671 1e lijnsloket Wmo en Jeugd / Jeugd	--> Voorheen product 716	2 Opgroeien
671 Wmo	--> Voorheen product 622	3 Meedoen
<u>PGB Wmo en jeugd (nieuw)</u>		
672 PGB Wmo en Jeugd / Wmo	--> Voorheen product 622	3 Meedoen
672 PGB Wmo en Jeugd / Jeugd	--> Voorheen product 716	2 Opgroeien
<u>Individuele voorzieningen natura jeugd (nieuw)</u>		
682 Individuele voorzieningen Natura Jeugd	--> Voorheen product 716	2 Opgroeien
<u>Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd (nieuw)</u>		
683 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd	--> Voorheen product 716	2 Opgroeien
<u>Openbare gezondheidszorg</u>		
714 Gemeenschappelijke gezondheidsdienst	7 Volksgezondheid en Milieu	3 Meedoen
714 Overige gezondheidszorg	7 Volksgezondheid en Milieu	3 Meedoen
<u>Centra voor jeugd en gezin</u>		
715 Jeugdgezondheidszorg, uniform deel	7 Volksgezondheid en Milieu	2 Opgroeien
<u>Jeugdgezondheidswerk, maatwerkdeel (vervallen)</u>		
716 Jeugdgezondheidszorg, maatwerk deel	7 Volksgezondheid en Milieu	--> Naar product 670
<u>Afvalverwijdering en -verwerking</u>		
721 Gemeentereiniging	7 Volksgezondheid en Milieu	6 Duurzaamheid
<u>Riolering</u>		
722 Riolen en rioalgemalen	2 Openbare Ruimte	6 Duurzaamheid
<u>Milieubeheer</u>		
723 Milieubeheer	7 Volksgezondheid en Milieu	6 Duurzaamheid
723 Ontsmetting, ongediertebestrijding en andere openbare hygiëne	7 Volksgezondheid en Milieu	6 Duurzaamheid
<u>Lijkbezorging</u>		
724 Gemeentelijke begraafplaats	7 Volksgezondheid en Milieu	1 Fundament

Conversietabel

Product		Programma oud	Programma nieuw
Nr.	Omschrijving	Nr. Omschrijving	Nr. Omschrijving
<u>Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing</u>			
725	Gemeentereiniging vast	7 Volksgezondheid en Milieu	6 Duurzaamheid
725	Gemeentereiniging variabel	7 Volksgezondheid en Milieu	6 Duurzaamheid
<u>Baten rioolheffing</u>			
726	Rioolrechten	2 Openbare Ruimte	6 Duurzaamheid
<u>Baten begraafplaatsrechten</u>			
732	Gemeentelijke begraafplaats	7 Volksgezondheid en Milieu	1 Fundament
<u>Ruimtelijke ordening</u>			
810	Bestemmingsplannen	8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	6 Duurzaamheid
810	Rechtskundige en deskundige adviezen	8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	6 Duurzaamheid
<u>Woningexploitatie/woningsbouw</u>			
820	Woningexploitatie/-bouw door toegelaten instellingen	8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	4 Wonen
820	Gemeentelijk woningbezit	8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	4 Wonen
820	Woningbouw	8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	4 Wonen
<u>Stads- en dorpsvernieuwing</u>			
821	Monumentenzorg	--> Voorheen product 541	3 Meedoen
821	Overige cultuur en oudheidkunde	--> Voorheen product 541	3 Meedoen
<u>Overige huisvesting</u>			
822	Bouw-, woning- en welstandstoezicht	8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	4 Wonen
822	Woonwagencentrum	8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	4 Wonen
822	Overige aangelegenheden betreffende de volkshuisvesting	8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	4 Wonen
<u>Bouwvergunningen</u>			
823	Bouwleges	8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	4 Wonen
<u>Bouwgrondexploitatie</u>			
830	Bouwgrondexploitatie	8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	4 Wonen
<u>Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar</u>			
911	Financieringslasten < 1 jr	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Overige financiële middelen</u>			
913	Deelnemingen	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar</u>			
914	Financieringslasten > 1 jr	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
914	Lasten aan verstr hyp gelden	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
914	Bespaarde rente	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
914	Ontvangen rente	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Uitkeringen gemeentefonds</u>			
921	Gemeentefonds	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Algemene baten en lasten</u>			
922	Algemene baten en lasten	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
922	Reservering van kapitaallasten van voorgenomen investering	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
922	Onvoorzijene uitgaven	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
922	Onvoorzijene/incidentele uitgaven	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
922	Algemene bijdragen	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
922	Te realiseren maatregelen	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Uitkering deelfonds sociaal domein (nieuw)</u>			
923	Uitkering deelfonds sociaal domein	--> Onderdeel van gemeentefonds	7 Financiën
<u>Uitvoering wet WOZ</u>			
930	Wet WOZ	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers</u>			
931	Onroerende zaakbelastingen gebruikers	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren</u>			
932	Onroerende zaakbelastingen eigenaren	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Baten baatbelasting</u>			
934	Baatbelastingen	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Baten toeristenbelasting</u>			
936	Toeristenbelasting	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Baten en lasten heffing en invordering gemeentelijke belasting</u>			
940	Gemeentelijke belastingen	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
940	Toeristenbelasting	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
940	Invordering gemeentelijke belastingen	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Saldo van kostenplaatsen</u>			
960	Saldi van kostenplaatsen	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën
<u>Mutaties reserves</u>			
980	Mutaties reserves	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	Diverse programma's
<u>Resultaat na bestemming</u>			
990	Resultaat na bestemming	9 Financiering en Dekkingsmiddelen	7 Financiën

Bijlage 3: Overzicht reserves en voorzieningen

OVERZICHT VAN DE RESERVES EN VOORZIENINGEN					BEGROTING 2015				BIJLAGE
17-09-2015	Vorig dienstjaar (2014)				Dienstjaar (2015)				saldo aan het einde van het dienstjaar
	saldo aan begin van dienstjaar	vermeerderingen: a. bijboeking van rente	vermeerderingen: b. stortingen in reserve	verminderingen: (zoals beschikkingen over en bijdragen uit reserve/voorz.)	saldo aan begin van dienstjaar	vermeerderingen: a. bijboeking van rente	vermeerderingen: b. stortingen in reserve	verminderingen (zoals beschikkingen over en bijdragen uit reserve.)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A. ALGEMENE RESERVE									
Algemene reserve	3.120.783	0	1.034.184	982.308	3.172.659		41.015		3.213.674
Reserve uitkering gemeentefonds	150.000			150.000	0				0
subtotaal	3.270.783	0	1.034.184	1.132.308	3.172.659	0	41.015	0	3.213.674
B. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES									
Reserve grondexploitatie	142.240				142.240				142.240
Res. bovenwijkse voorzieningen	1.038.937	0	106.339	169.500	975.776				975.776
Res. gebiedsgerichte verkenning	2.786.733	0	31.964	135.000	2.683.697				2.683.697
Reserve Bels Lijntje	184.571	0	219.500	404.071	0				0
Kluisfrotonde Leende N-396-A2	150.000	0	0	150.000	0				0
Planontwikkeling station Heeze	35.198			35.198	0				0
Onderzoek aansl. Sterkselseweg	3.180			3.180	0				0
Res. herziening buitengebied	348.585			50.000	298.585			0	298.585
Res. herziening buitengebied	0		50.000	50.000	0			0	0
Herziening best.plan buitengebied	16.940			16.940	0			0	0
Landbouw ontwikkelingsplan	3.969			3.969	0			0	0
Reserve structuurvisie	73.807			73.807	0			0	0
Res. gemeentelijke monumenten	152.787		7.344	7.500	152.631		7.344	7.500	152.475
Reserve centrumplan Leende	1.744.900			0	1.744.900		71.180	1.500.000	316.080
Reserve Merlebos	105.345	0		105.345	0				0
Reserve Bergerhofschool	25.000			25.000	0				0
Reserve automatisering	50.091				50.091				50.091
Digitale infopanelen kap.lst.	7.786			4.639	3.147			3.147	0
Reserve dorps huis Heeze	337.651			337.651	0				0
Reserve Groen/blauwe diensten	0		50.000	50.000	0				0
Reserve Zivest	36.267			36.267	0				0
Reserve wegen ABdK	0		36.267	8.000	28.267				28.267
Materieel openbare werken	225.854		10.000	89.218	146.636		55.000	41.843	159.793
Reserve VW Crafters	45.638			10.120	35.518			9.731	25.787
Reserve tractor	28.360			6.777	21.583			6.525	15.058
Reserve houtversnipperaar	12.571			3.004	9.567			2.893	6.674
Reserve grasveegmachine	7.841			1.638	6.203			1.580	4.623
Reserve werkbus	24.185			4.638	19.547			4.473	15.074
Reserve aanschaf auto's 2014	0		17.550		17.550			2.650	14.900
Reserve reïntegratie	41.015				41.015			41.015	0
Res. WWB/BBZ inkomensdeel	41.387				41.387				41.387
Reserve WMO	140.460			65.000	75.460				75.460
Reserve ODZOB	78.593				78.593				78.593
Reserve digitalisering bouwverg.			90.000	11.000	79.000			11.000	68.000
Reserve onderhoud sportvelden	124.541				124.541				124.541
subtotaal	8.014.432	0	618.964	1.857.462	6.775.934	0	133.524	1.632.357	5.277.101
TOTAAL RESERVES	11.285.215	0	1.653.148	2.989.770	9.948.593	0	174.539	1.632.357	8.490.775

Naam reserve/voorziening 1	Vorig dienstjaar (2014)				Dienstjaar (2015)				
	saldo aan het begin van het dienstjaar 2		vermeer- deringen: stortingen t.l.v. exploitatie 3	vermind- eringen: (zoals beschikkingen over en bijdragen uit reserve/voorz.) 4	saldo aan begin van dienstjaar 5	overige vermeer- deringen 6	vermeer- deringen: ten laste van de ex- ploitatie 7	vermindering (zoals beschikkingen over en bijdragen uit voorziening) 8	saldo aan einde van dienstjaar 9
C. VOORZIENINGEN									
Voorziening riolering	599.589		559.773	1.159.362	0		759.146	759.146	0
Voorz.onderhoud wegen/ bruggen	258.857		340.000	413.642	185.215		320.000	346.000	159.215
Voorziening parkeerfonds	1.343		12.500	12.500	1.343			0	1.343
Voorz.onderh. schoolgebouwen	366.046		60.000	231.570	194.476			166.091	28.385
Voorz.Accommodaties/gebouwen	978.792		125.599	328.655	775.736		250.000	328.625	697.111
Voorz. renovatie hockeyvelden	122.703		32.204	0	154.907		32.848	129.250	58.505
Voorziening St Victor	17.934		19.750	12.000	25.684		15.000	15.000	25.684
Voorziening AED's	13.510				13.510				13.510
Voorziening frictiekosten Rick	40.000		0	40.000	0			0	0
subtotaal	2.398.774	0	1.149.826	2.197.729	1.350.871	0	1.376.994	1.744.112	983.753
A1331 Ov. langlopende leningen									
borz. Overige langlopende leningen	55.000			11.000	44.000			11.000	33.000
	55.000	0	0	11.000	44.000	0	0	11.000	33.000
D. OVERIGE VORDERINGEN									
Voorziening dubieuze debiteuren	303.000		35.000	35.000	303.000		30.000	30.000	303.000
Voorz.dubieuze debiteuren W&I	83.000		10.000	10.000	83.000		10.000	10.000	83.000
subtotaal	386.000	0	45.000	45.000	386.000	0	40.000	40.000	386.000
ONDERHANDEN WERK									
Verliesvoorziening ontw.Vondelln	100.000		0	100.000	0		0		0
Totaal	2.939.774	0	1.194.826	2.353.729	1.780.871	0	1.416.994	1.795.112	1.402.753
TOTAAL RES. EN VOORZ.	14.224.989	0	2.847.974	5.343.499	11.729.464	0	1.591.533	3.427.469	9.893.528

Bijlage 4: Investeringschema

INVESTERINGSSCHEMA 2014-2018							Tijdsplanning					Kapitaallasten			Rente 4%		
nr.	Omschrijving	func-tie	aantal jaren	vervan-ging (V)	nieuw (N)	hulp kolom	2014 restant	2015	2016	2017	2018	2014 restant	2015	2016	2017	2018	
1	Vernieuwen raadzaal Brandweer	001	25	2015		N	2015N		100.000				6.000	7.840	7.680	7.520	
2	Bluswatervoorzieningen Wegen, straten en pleinen	120	20	2009		N	2009N	191.500				13.405	16.852	16.469	16.086	15.703	
3	Groot onderhoud wegen	210		2014	V		2014V	295.000				tlv voorz. Wegen*					
4	Groot onderhoud wegen	210		2015	V		2015V		275.000				*				
5	Groot onderhoud wegen	210		2016	V		2016V			264.000				*			
6	Groot onderhoud wegen	210		2017	V		2017V				263.000						
7	Groot onderhoud wegen	210		2018	V		2018V					262.000				*	
8	Fietsstrook Leende-Sterksel	210	15	2015		N	2015N		125.000				10.833	13.000	12.667	12.333	
9	Onderhoud bruggen	210		2013	V		2013V					tlv voorz. Wegen*					
10	Onderhoud bruggen	210		2014	V		2014V		45.000				*				
11	Onderhoud bruggen	210		2015	V		2015V			46.000				*			
12	Onderhoud bruggen	210		2016	V		2016V				47.000			*			
13	Onderhoud bruggen	210		2017	V		2017V					48.000				*	
14	Renovatie lichtmasten	210	35	2014	V		2014V										
15	Renovatie lichtmasten	210	35	2015	V		2015V		174.000				8.451	11.733	11.534	11.335	
16	Renovatie lichtmasten	210	35	2016	V		2016V			176.000				8.549	11.867	11.666	
17	Renovatie lichtmasten	210	35	2017	V		2017V				178.000				8.646	12.002	
16	Renovatie lichtmasten	210	35	2018	V		2018V					180.000				8.743	
	Openbaar groen en openluchtrecreatie																
17	Toeristische startpunten	560	8	2009		N	2009N	79.321					11.502	12.691	12.295	11.898	
	Welzijnsvoorzieningen																
18	Bijdrage investering De Meent	630		2007		N	2007N	60.000					tlv algemene reserve				
	Rioolvervangingen																
19	Vrijvalriolering	722	60	2013	V		2013V	1.805.700									
20	Vrijvalriolering	722	60	2014	V		2014V	996.886									
21	Vrijvalriolering	722	60	2015	V		2015V		524.428								
22	Vrijvalriolering	722	60	2016	V		2016V			639.694							
23	Vrijvalriolering	722	60	2017	V		2017V				106.873						
24	Vrijvalriolering	722	60	2018	V		2018V					1.612.572					
24	Gemalen electromechanisch	722	15	2018	V		2018V					380.334					
25	Gemalen bouwkundig	722	60	2011	V		2011V	10.000									
26	Persleidingen	722	60	2012	V		2012V	76.383									
27	Drukriolering electromechanisch	722	15	2011	V		2011V	153.105									
28	Drukriolering electromechanisch	722	15	2012	V		2012V	46.167									
28	Drukriolering electromechanisch	722	15	2013	V		2013V	56.290									
29	Drukriolering electromechanisch	722	15	2014	V		2014V	162.476									
30	Drukriolering electromechanisch	722	15	2015	V		2015V		165.726								
31	Drukriolering electromechanisch	722	15	2016	V		2016V			169.041							
32	Drukriolering electromechanisch	722	15	2017	V		2017V				69.483						
32	Randvoorzieningen electromechanisch	722	15	2011	N		2011N										
33	Randvoorzieningen bouwkundig	722	60	2011	N		2011N										
34	Randvoorzieningen bouwkundig	722	60	2015	V		2015V		131.571								
	Beheer en vastgoed																
35	Volkswagen 85-vhl-7	KVS	10	2017	V		2017V				48.000				5.760	6.528	
36	Vrachtwagen	KVS	10	2018	V		2018V					100.000				12.000	
37	Aktiewagen buiten bebouwde kom	KVS	10	2015	V		2015V	12.000					1.440	1.632	1.584	1.536	
38	Aktiewagen buiten bebouwde kom	KVS	10	2015	V		2015V	16.000					1.920	2.176	2.112	2.048	
39	Skoda Fabia	KVS	10	2016	V		2016V		25.000					3.000	3.400	3.300	
40	Rioned H.D. rioolreiniger	KVS	10	2015	V		2015V	12.000					1.440	1.632	1.584	1.536	
41	Vervanging materieel (klein)	KVS	1	2013	V		2013V	8.000					tlv reserve klein materieel*				
42	Vervanging materieel (klein)	KVS	1	2015	V		2015V		9.600				tlv reserve klein materieel*				
43	Vervanging materieel (klein)	KVS	1	2015	V		2015V			2.000			tlv reserve klein materieel*				
44	Vervanging materieel (klein)	KVS	1	2017	V		2017V				8.700		tlv reserve klein materieel*				
45	Vervanging materieel (klein)	KVS	1	2018	V		2018V					24.358	tlv reserve klein materieel*				
	TOTAAL-GENERAAL							3.940.828	1.590.325	1.321.735	721.056	2.607.264	24.907	59.628	78.325	94.818	117.752

INVESTERINGSSCHEMA 2014-2018		Toelichting				Tijdsplanning					Kapitaallasten				Rente 4%	
nr.	Omschrijving	functie	aantal jaren	vervang. (V)	nieuw (N)	hulp kolom	2014 restant	2015	2016	2017	2018	2014 restant	2015	2016	2017	2018
	totaal vervangingsinvesteringen			2008 V		2008V										
	totaal vervangingsinvesteringen			2009 V		2009V										
	totaal vervangingsinvesteringen			2010 V		2010V										
	totaal vervangingsinvesteringen			2011 V		2011V	163.105									
	totaal vervangingsinvesteringen			2012 V		2012V	122.550									
	totaal vervangingsinvesteringen			2013 V		2013V	1.869.990									
	totaal vervangingsinvesteringen			2014 V		2014V	1.454.362	45.000								
	totaal vervangingsinvesteringen			2015 V		2015V		1.320.325	48.000				13.251	17.173	16.814	16.455
	totaal vervangingsinvesteringen			2016 V		2016V			1.273.735	47.000			11.549	15.267	14.966	
	totaal vervangingsinvesteringen			2017 V		2017V				674.056	48.000			14.406	18.530	
	totaal vervangingsinvesteringen			2018 V		2018V					2.559.264					20.743
	Totaal-generaal vervangingsinvesteringen						3.610.007	1.365.325	1.321.735	721.056	2.607.264		13.251	28.721	46.487	70.694
	totaal nieuwe investeringen			2007 N		2007N	60.000									
	totaal nieuwe investeringen			2008 N		2008N										
	totaal nieuwe investeringen			2009 N		2009N	270.821					24.907	29.543	28.764	27.984	27.205
	totaal nieuwe investeringen			2010 N		2010N										
	totaal nieuwe investeringen			2011 N		2011N										
	totaal nieuwe investeringen			2012 N		2012N										
	totaal nieuwe investeringen			2013 N		2013N										
	totaal nieuwe investeringen			2014 N		2014N										
	totaal nieuwe investeringen			2015 N		2015N		225.000								
	totaal nieuwe investeringen			2016 N		2016N							16.833	20.840	20.347	19.853
	totaal nieuwe investeringen			2017 N		2017N										
	totaal nieuwe investeringen			2018 N		2018N										
	Totaal-generaal nieuwe investeringen						330.821	225.000				24.907	46.377	49.604	48.331	47.058
	TOTAAL-GENERAAL						3.940.828	1.590.325	1.321.735	721.056	2.607.264	24.907	59.628	78.325	94.818	117.752

Bijlage 5: Incidentele lasten en baten

Rek.nr.	Omschrijving	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
	Lasten				
40031010	Kiesverrichtingen	€ 15.000	€ -	€ 15.000	€ 15.300
43101020	Compensatie regeling OZB startende ondernemers	€ 7.500	€ -	€ -	€ -
44213051	Centrumplan Leende	€ 1.500.000	€ -	€ -	€ -
44311015	Huurvergoeding Berkenschutse	€ 40.888	€ 41.706	€ -	€ -
46230020	Kosten Wet Inburgering participatiebudget	€ 2.000	€ -	€ -	€ -
47230013	Digitalisering milieuvergunningen	€ 20.000	€ -	€ -	€ -
48220018	Digitalisering bouwvergunningen	€ 11.000	€ 11.000	€ 57.000	€ -
49800006	Toevoeging algemene reserve	€ 41.015	€ -	€ -	€ -
49800012	Toev. reserve centrumplan Leende	€ 71.180	€ -	€ -	€ -
	totaal lasten	€ 1.708.583	€ 52.706	€ 72.000	€ 15.300
	Baten				
56230033	Eigen bijdrage WI	€ 500-	€ -	€ -	€ -
59800073	Aanwending reserve digitalisering bouwvergunning	€ 11.000-	€ 11.000-	€ 57.000-	
59800024	Aanw. reserve digitale infopanelen	€ 3.147-	€ -	€ -	€ -
59800072	Aanw. reserve reïntegratie	€ 41.015-	€ -	€ -	€ -
59800012	Aanw. reserve centrumplan Leende	€1.500.000-	€ -	€ -	€ -
	totaal baten	€1.555.662-	€ 11.000-	€ 57.000-	€ -
	Saldo	€ 152.921	€ 41.706	€ 15.000	€ 15.300

Bijlage 6: EMU-saldo

Centraal Bureau voor de Statistiek
Sector Financiële instellingen en Overheid
Antwoordnummer 25000, 2490 XA Den Haag

Vragenlijst
Berekening EMU-saldo
GEMEENTE Heeze-Leende (1658)

Algemene gegevens:	
Gemeentenaam:	Heeze-Leende
Gemeentenummer:	1658
Jaar:	2015
Naam contactpersoon:	H.J.M. Bakermans
Telefoon:	040-2241488
E-mail:	h.bakermans@heeze-leende.nl
Bestandsnaam:	EMU15061658.XLS

Omschrijving	2014	2015	2016
	x € 1000,- Volgens realisatie tot en met juli. 2014, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2015	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2015
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	4	-1.457	-2
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.170	1.071	1.018
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	794	1.482	1.542
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	3.941	1.590	1.322
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord			
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	816	926	4.539
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			5.208
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen			
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 Verkoop van effecten: a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
Berekend EMU-saldo	-2.789	-1.420	1.905

Ruimte voor toelichting

Bijlage 7: Moties en amendementen Kadernota 2015

Bij de behandeling van de Kadernota 2015 is een aantal moties en amendementen ingebracht. Deze bijlage bevat een overzicht van deze moties en amendementen.

	FRACTIE	AMENDEMENT/MOTIE	Reactie college	I/A/V
M1	PvOJ	Motie: aan programma indeling het programma 'sociale zekerheid' toevoegen	Ontraden	V
M2	PvOJ	Motie: voorkomen van vertraging in de planning voor het realiseren van wijkontsluitingsweg De Bulders	Ontraden	V
M3	PvOJ	Motie: maximeren eigen bijdrageregeling Wmo 2015 voor algemene voorzieningen	--	I
M4.	VVD	Motie: kadernota BMC progr.	Overnemen	A
A1	VVD	Amendement: subsidiebudget	Overnemen	A
A2	VVD	Amendement: loonindexatie	Overnemen	A

V= verworpen

I = ingetrokken

A = aangenomen

Bijlage 8: Portefeuilleverdeling college

Het college van burgemeester en wethouders heeft in goed onderling overleg de portefeuilleverdeling vastgesteld. Ook hebben de wethouders de grote projecten onderling verdeeld.

Burgemeester P.J.J. Verhoeven

Programma Fundament

Portefeuille

- Bestuur
- Openbare orde en veiligheid
- Evenementen
- Personeel en Organisatie
- APV
- Burgerzaken/KCC
- Dienstverlening
- Integrale handhaving
- ICT
- Dorpsraden
- Samenwerking
- Communicatie
- Politie en Brandweer

Projecten

- Focus
Dienstverleningsprogramma

Mw. W.J.F. van der Rijt- van der Kruis

Programma Opgroeien en Programma Duurzaamheid

Portefeuille

- Jeugd
- Onderwijs
- Onderwijshuisvesting
- Passend onderwijs
- Milieu
- Ruimtelijke ordening (bestemmingsplannen/structuurvisie)
- Afval
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen
- Water
- Toversnest

Projecten

- Centrumvisie Heeze
- Coördinatie 3D's

Dhr. M.F. Moons

Programma Meedoen en Programma Financiën

Portefeuille

- Wmo
- Sport
- Accommodatiebeleid
- Kunst en cultuur
- Senioren/ouderenbeleid
- Dorpshuizen
- Volksgezondheid
- Subsidiebeleid
- Financiën

Projecten

- Centrumplan Leende
- Bedrijvenpark Chijnsgoed

Dhr. J.C.J. van Bree

Programma Werken en Wonen

Portefeuille

- Economische zaken
- Recreatie & Toerisme
- Werk en Inkomen
- Participatie
- Streekontwikkeling Boven Dommel
- Volkshuisvesting
- Verkeer
- Openbare ruimte
- Woonwagenbeleid
- Monumenten
- Bouw- en Woningtoezicht/WABO
- Grondbeleid
- Gemeentelijk vastgoed
- Providentia

Projecten

- Centrale as
- De Bulders
- HSLnet